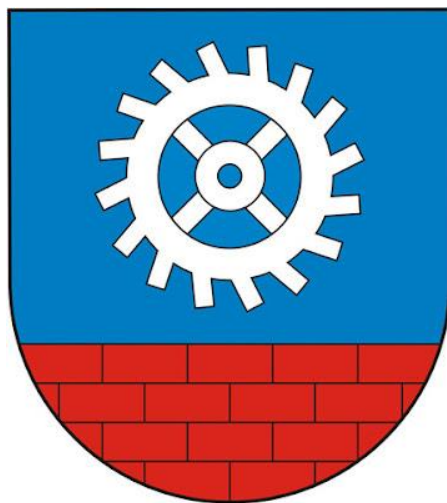

Program Rewitalizacji
Gminy Fałków
na lata 2016-2023

(aktualizacja Marzec 2018)

Spis treści

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i terminów związanych z rewitalizacją	4
1 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	9
2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji	17
3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	69
4 Szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	73
5 Zasięg przestrzenny obszaru/podobszarów rewitalizacyjnych	92
6 Wizja podobszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)	98
7 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	99
8 Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	102
9 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową	128
10 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	137
11 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł	143
12 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	153
13 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	156
14 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	160
Spis tabel	164
Spis map	165
Spis zdjęć	165

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023 został opracowany w ramach projektu dofinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Opracowano na podstawie Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) z dnia 2 sierpnia 2016r.

Dokument przygotowany przez firmę:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Ul. Targowa 18, 25-520 Kielce

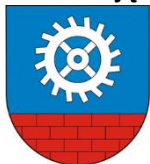
IV piętro, pokoje 409a, 410/410a

Tel. fax. 41 343 01 23

e-mail: biuro@graczkowskidotacje.pl

www.graczkowskidotacje.pl

Zamawiający:

Gmina Fałków

ul. Zamkowa 1A, 26 -260 Fałków

telefon: 44/7873535 lub 7873506

fax: 044/7873535

email: gmina@falkow.pl

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i terminów związanych z rewitalizacją

W niniejszej Programie pojawią się liczne terminy specjalistyczne, np. związane z polityką społeczną, wymagające zdefiniowania. W ramach procesu rewitalizacji przyjmuje się, że wymienione poniżej terminy będą używane w opisanym znaczeniu.

BEZDOMNOŚĆ - to kryzysowy stan egzystencji osoby nieposiadającej faktycznego miejsca zamieszkania.

BEZROBOCIE - polega na tym, że osoba zdolna do pracy, aktywnie poszukująca jej i faktycznie gotowa do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie rejestrowane natomiast, to formalny stan wpisania kogoś do rejestru prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ - według Europejskiego Forum Niepełnosprawności osobą niepełnosprawną jest jednostka w pełni swoich praw, znajdująca się w sytuacji upośledzającej ją na skutek barier środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, których z powodu występujących u niej uszkodzeń nie może przezwyciężyć w taki sposób, jak inni ludzie.

INTEGRACJA SPOŁECZNA - z punktu widzenia jednostki, proces jej włączania społecznego, przełamywania jej wykluczenia. Z punktu widzenia społeczeństwa – proces budowania spójności społecznej.

KAPITAŁ SPOŁECZNY - termin z pogranicza ekonomii i socjologii, oznaczający kapitał (jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie), którego wartość opiera się na wzajemnych relacjach społecznych i zaufaniu jednostek, które dzięki niemu mogą osiągać więcej korzyści (z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia).

MARGINALIZACJA - wykluczenie z udziału w życiu społecznym jednostek, grup społecznych lub w ujęciu globalnym społeczeństw w stosunku do ich otoczenia społecznego. Wykluczenie społeczne może odnosić się do procesu wykluczania jednostek i grup albo do stanu wykluczenia.

Wykluczenie jest rozumiane jako niemożliwość bycia uczestnikiem ważnych społecznie aspektów życia społecznego, jak gospodarcze, polityczne czy kulturowe. Skutkiem marginalizacji (procesu) jest wykluczenie społeczne (stan).

OBZAR ZDEGRADOWANY - obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto, co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów, jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno - funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej, jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej, jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych

umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI- obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż **20% powierzchni gminy** oraz zamieszkały przez więcej niż **30% mieszkańców gminy**.

REWITALIZACJA - to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji.

Idea rewitalizacji polega na pobudzeniu rozwoju gospodarczego, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej zdegradowanego obszaru jak również na przeprowadzeniu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej. Kompleksowość planowanych do przeprowadzenia projektów stanowi klucz do faktycznego i długotrwałego wyjścia wyznaczone obszaru z sytuacji kryzysowej.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów w tym także kulturowych.

Gmina przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki do prowadzenia rewitalizacji, ale rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze;
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

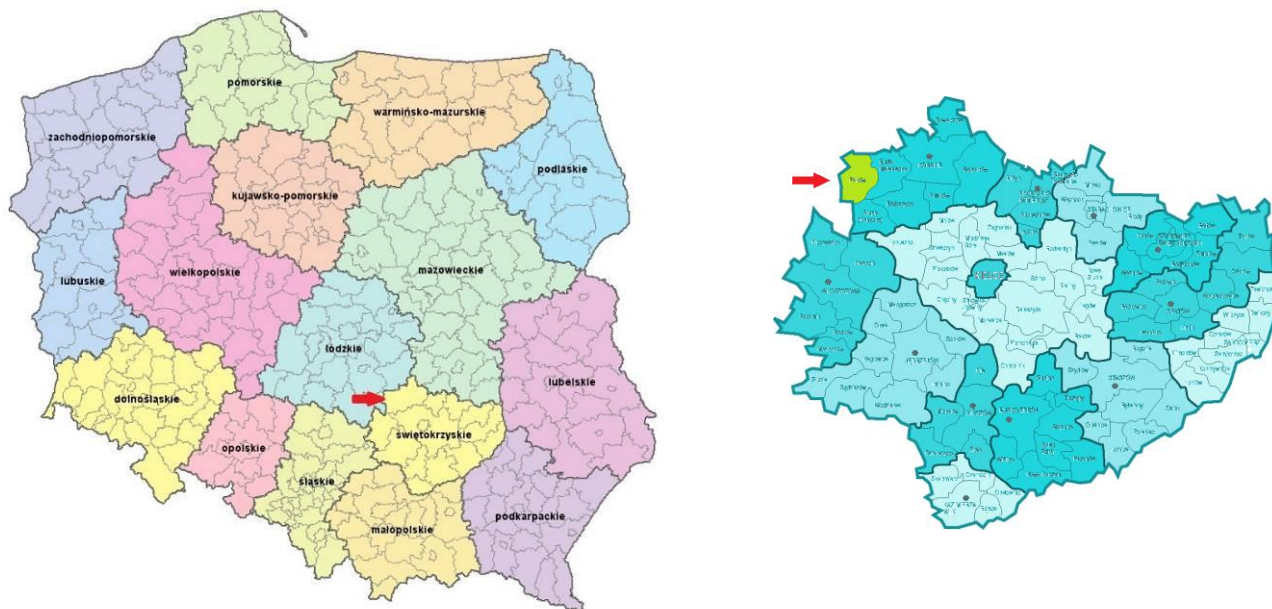
Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez szeroki i otwarty katalog interesariuszy ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)¹.

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, 3 lipca 2015 r.

Gmina Fałków leży w północno-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w zachodniej części powiatu koneckiego. Administracyjnie gmina graniczy z gminami: Ruda Maleniecka od wschodu, Radoszyce od południowego - wschodu, Słupia Konecka od południa oraz z gminami województwa łódzkiego od zachodu i południowego - zachodu - Przedbórz, od północy - Żarnów.

Mapa nr 1 Lokalizacja Gminy Fałków na tle Polski i województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne

Powierzchnia gminy wynosi 132,1 km², a w skład gminy wchodzi 19 sołectw (44 miejscowości):

1. Sołectwo BUDY, w tym:

- ADELINÓW
- BUDY
- BUDY-ADELINÓW
- BUDY-JAKUBOWICE
- BUDY-SZPINEK
- DOBRY WIDOK
- SZRENIAWA
- CZARNA SMUGA

2. Sołectwo CZERMNO

3. Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:

- CZERMNO-KOLONIA
- LESZCZYNY
- STOMORGI
- PIKULE

4. Sołectwo FAŁKÓW

5. Sołectwo GUSTAWÓW

6. Sołectwo OLSZAMOWICE

7. Sołectwo PAPIERNIA, w tym:

- PAPIERNIA
- RECZKÓW

8. Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:

- PŁĄSKOWICE
 - BULIANÓW
9. Sołectwo SKÓRNICE, w tym:
- SKÓRNICE
 - PORĘBA
10. Sołectwo SMYKÓW, w tym:
- SMYKÓW
 - SMYKÓW-BORONIEWSKIE
11. Sołectwo STANISŁAWÓW
12. Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:
- STARZECHOWICE DOLNE
 - STARZECHOWICE GÓRNE
 - SĘP
13. Sołectwo STUDZIENIEC
14. Sołectwo SULBOROWICE, w tym:
- SULBOROWICE
 - SULBOROWICE ODDZIAŁY
15. Sołectwo SUŁKÓW, w tym:
- SUŁKÓW
 - RUDKA
16. Sołectwo TUROWICE, w tym:
- TUROWICE
 - DĄBROWA
 - RUDZISKO
17. Sołectwo WĄSOSZ, w tym:
- WĄSOSZ
 - JULIANÓW
18. Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:
- WOLA SZKUCKA
 - ZYGMUNTÓW
19. Sołectwo ZBÓJNO, w tym:
- GRESZCZYN
 - ODDZIAŁY
 - SĘPSKIE NIWY
 - ZBÓJNO

Przez gminę przebiega szlak komunikacyjny o znaczeniu krajowym – droga nr 42 Namysłów - Kluczbork - Radomsko - Końskie - Skarżysko Kamienna - Starachowice (długość na terenie gminy ok. 14 km) oraz Centralna Magistrała Kolejowa posiadająca wysokie parametry techniczne, jednak bez żadnej lokalnej stacji na terenie gminy.

Pod względem fizyczno-geograficznym cały obszar gminy położony jest w mezoregionie Wzgórza Opoczyńskie zbudowanych głównie ze skał jurajskich, wchodzący w skład makroregionu Wyżyna Przedborska. Teren ten wchodzi w skład podprowincji Wyżyny Małopolskiej.

Mapa nr 2 Gmina Fałków i jej położenie na tle województwa

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Fałków, s. 6

1 Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Program Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023 nie jest jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego w gminie. Samorząd posiada kilka innych dokumentów dotyczących różnych sfer rozwoju określających sposoby, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Zatem ważnym elementem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność *Programu Rewitalizacji* z innymi dokumentami strategicznymi zarówno lokalnymi jak i ponadlokalnymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo zwiększa jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji. *Program Rewitalizacji* jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami strategicznymi gminy (poz. 1-3), powiatu (poz. 4), województwa (poz. 5), kraju (poz. 6-10) oraz Unii Europejskiej (poz. 11):

- 1 Strategia Rozwoju Gminy Fałków na lata 2016-2025,
- 2 Program ochrony środowiska dla gminy Fałków na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021,
- 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Fałków,
- 4 Strategia Rozwoju Powiatu Koneckiego do roku 2020,
- 5 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020,
- 6 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- 7 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- 8 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- 9 Krajowa Polityka Miejska 2023,
- 10 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)
- 11 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

1 Strategia Rozwoju Gminy Fałków na lata 2016-2025

Proces rewitalizacji będzie wpisujący się w wizję rozwoju Gminy Fałków (st. 36). Wizja jest pewnym wzorcem, do którego Gmina ma się upodobnić, jest zadaniem, które należy zrealizować. Wizja to również określenie, na czym ma polegać sukces realizacji misji Gminy.

Gmina Fałków w perspektywie strategicznej to gmina:

- ludzi aktywnych, otwartych na wiedzę i nowe umiejętności,
- będącą obszarem atrakcyjnym dla turystów z rozwiniętą bazą turystyczną, rekreacyjną, noclegową, gastronomiczną i sanitarną,
- będącą obszarem rozwoju przemysłu i usług opartych o nowoczesne i ekologiczne technologie,
- z dobrze rozwiniętą nowoczesną infrastrukturą,
- będącą miejscem ciekawych imprez kulturalno – rozrywkowych, sportowych i rekreacyjnych,
- z ciekawą ofertą edukacyjną dla mieszkańców
- z wielofunkcyjną gospodarką rolną i leśną,
- promującą gospodarkę niskoemisyjną oraz OZE

Poniżej wyodrębniono cztery obszary priorytetowe gminy Fałków, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

PRIORYTET I. INFRASTRUKTURA, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I OCHRONA ŚRODOWISKA;

PRIORYTET II. DZIEDZICTWO KULTUROWE I OFERTA CZASU WOLNEGO;

PRIORYTET III. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY;

PRIORYTET IV. GOSPODARKA LOKALNA.

Dla każdego z obszarów priorytetowych sformułowany został cel strategiczny z którego wynikają cele operacyjne/kierunki działań. Program rewitalizacji wpisuje się m.in. w:

PRIORYTET I. INFRASTRUKTURA, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

Cel strategiczny: Nowoczesna infrastruktura, wysoka dostępność komunikacyjna i bezpieczeństwo ekologiczne

Cel operacyjny I.1 Ochrona zasobów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy

I.1.6. Kontynuacja działań na rzecz usuwania i utylizacji azbestu tj. w ramach rewitalizacji przewidziane są działania zmierzające do usunięcia azbestu

I.1.9. Rewitalizacja zniszczonych i zdegradowanych terenów i budynków na terenie gminy tj. w programie istnieje potrzeba rewitalizacji zdegradowanego terenu po Gminnej Spółdzielni w Fałkowie, OSP oraz Domu Ludowego.

Cel operacyjny I.2 Wysoka wewnętrzna i zewnętrzna dostępność komunikacyjna

I.2.1. Remont dróg gminnych, lokalnych i wewnętrznych tj. w ramach programu przewidziane są działania związane z modernizacją infrastruktury drogowej na terenie gminy

Cel operacyjny I.3 Nowoczesna infrastruktura

I.3.2. Budowa infrastruktury aktywnego wypoczynku (siłownie zewnętrzne, ścieżki, itp)

I.3.5. Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

I.3.7. Rewitalizacja terenów zdegradowanych z zastosowaniem nowoczesnej infrastruktury

PRIORYTET II DZIEDZICTWO KULTUROWE I OFERTA CZASU WOLNEGO

Cel strategiczny: Rozwój oferty spędzania czasu wolnego na terenie Gminy

Cel operacyjny II.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego gminy

II.2.1. Renowacja zabytków i przeciwdziałanie procesowi ich degradacji

II.2.2. Utrzymanie i promocja wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej.

Rewitalizacja wpisuje się w powyższe cele gdyż w dokumencie przewidziane są działania mające na celu zachowania dziedzictwa kulturowego poprzez m.in. renowacje/konserwacje kościoła.

PRIORYTET III KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Cel strategiczny: Oferowanie wysokiej jakości usług publicznych i wzmacnianie kapitału społecznego

Cel operacyjny III.1 Doskonalenie jakości usług przedszkolnych i edukacyjnych

III.1.1. Doposażenie bazy oświatowej i infrastruktury edukacyjnej – w ramach rewitalizacji przewidziane są działania mające na celu modernizację placówek oświatowych

PRIORYTET IV GOSPODARKA LOKALNA

Cel strategiczny: Doskonalenie oferty gospodarczej i inwestycyjnej Gminy

Cel operacyjny IV.2 Rozwój przedsiębiorczości lokalnej

IV.2.1. Remont zniszczonego terenu targowiska

IV.2.2. Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu w zakresie realizacji działań doradczych i informacyjnych na rzecz rozwoju przedsiębiorczości wśród społeczności lokalnej

IV.2.3. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży

Powyższe cele wpisują się w program rewitalizacji, który ma za zadanie pobudzić rozwój gospodarczy na terenie gminy.

2 Program ochrony środowiska dla gminy Fałków na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021

Nadrzędnym celem działań ekorozwojowych, które należy realizować w gminie jest poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ochrona jego zasobów (st. 37). Działania jakie są przewidziane w programie rewitalizacji wpisuje się w powyższy cel poprzez m.in. utylizację azbestu, termomodernizację budynków oświatowych na terenie gminy.

3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Fałków

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy jest niezbędnym ogniwem procesu planowania przestrzennego, który ustawowo jest procesem ciągłym. Studium, jako etap poprzedzający plany miejscowe, wskazuje pełen zakres możliwości przedsięwzięć planistycznych oraz realizacji idei i zamierzeń rozwoju, lub ograniczeń czy ochrony, w bliskiej i dalszej perspektywie czasowej. Opracowanie jest kierowane zasadami zrównoważonego rozwoju i spełnia podstawowe jego kryteria:

- **cele społeczne** realizowane przez takie kształtowanie struktur przestrzennych, aby umożliwić społeczeństwu stopniowe osiągnięcie poprawy jakości życia, poprzez proporcjonalne rozmieszczenie ludności w stosunku do miejsc pracy i układów osadniczych, zachowanie prawidłowych relacji

funkcjonalno – przestrzennych między ośrodkami zamieszkania, pracy, odpoczynku, usług i administracji, wskazanie korzystnego techniczno – przestrzennego standardu środowiska człowieka, kształtowanie środowiska przestrzennego kreującego nowe jakościowo potrzeby i wartości społeczne;

- **cele kulturowe** osiągnięte przez takie kształtowanie struktur przestrzennych, które chronią istniejące dziedzictwo kulturowe przed zniszczeniem lub dewastacją, poprzez powiązanie obiektów historycznych z krajobrazem naturalnym i wkomponowanie ich we współczesne struktury funkcjonalno – przestrzenne oraz poprzez tworzenie nowych istotnych wartości kulturowych;

- **cele ekologiczne** osiągnięte przez kształtowanie struktur przestrzennych oddziałujących hamująco na dewastację środowiska i tworzących warunki umożliwiające jego aktywną ochronę poprzez zgodność charakteru i struktury zagospodarowania przestrzennego z cechami i walorami środowiska przyrodniczego, zgodność intensywności zagospodarowania z naturalną chłonnością środowiska oraz jego odpornością na zniszczenia, eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonijne łączenie z zagospodarowaniem, tworzenie warunków zapewniających ochronę unikatowych wartości środowiska oraz umożliwiających odzyskanie utraconej równowagi ekologicznej;

- **cele ekonomiczne** osiągnięte przez kształtowanie struktur przestrzennych tworzących warunki wzrostu efektywności gospodarowania poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych i istniejącego majątku, kształtowanie elastycznych struktur przestrzennych, podatnych na dalszy rozwój, kształtowanie warunków przestrzennych tworzących korzystne procesy, kształtowanie układów przestrzennych, których struktura zwiększa sprawność i niezawodność funkcjonowania.

Zgodnie z prawem zapisy Programu rewitalizacji muszą być spójne z przedmiotowym Studium, stąd wszelkie planowane inwestycje infrastrukturalne będą uwzględniać wytyczne i zapisy Studium uwarunkowań.

4 Strategia Rozwoju Powiatu Koneckiego do roku 2020

Wizja powiatu: „Powiat konecki przyjaznym miejscem do zamieszkania, pracy i spędzania wolnego czasu”, zaś jego misją jest „Tworzenie warunków zrównoważonego rozwoju powiatu koneckiego w celu poprawy poziomu życia jego mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjału gospodarczego, przyrodniczo-kulturowego oraz turystycznego” (s. 167). Proces rewitalizacji Gminy Fałków wpisuje się w następujące cele strategiczne i operacyjne Strategii Powiatu Koneckiego:

W strefie gospodarczo-inwestycyjnej samorząd powiatowy zamierza tworzyć warunków do rozwoju gospodarczego Powiatu Koneckiego (s. 169). Przynajmniej 1 cel operacyjny wpisują się w rewitalizację Gminy Fałków w tj.

1 Przebudowa i modernizacja układu komunikacyjnego.

W sferze społecznej Powiat planuje poprawić warunki i jakość życia mieszkańców powiatu koneckiego. Właściwie rewitalizacja wpisuje się we wszystkie 5 celów operacyjnych (s. 170):

1 Tworzenie infrastruktury dla funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego (doposażenie placówek oświatowych w nowy sprzęt komputerowy).

2 Rozwój bazy sportowej, rekreacyjnej oraz placówek czasu wolnego (m.in. planowana jest modernizacja infrastruktury sportowej w sołectwie Fałków).

3 Wzmocnienie bazy oświatowej i szkoleniowej umożliwiającej dostęp do wykształcenia i zwiększenie kwalifikacji (w ramach rewitalizacji planowana jest modernizacja szkoły w Fałkowie)

4 Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia (w rewitalizacji planujemy modernizację i rozbudowę budynku Ośrodka Zdrowia w Fałkowie oraz wdrożenie działań profilaktycznych).

5 Wyrównanie poziomu infrastruktury społecznej pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi (cel ten zostanie zrealizowany m.in. modernizację Domu Ludowego).

Obszar 4 Strefa bezpieczeństwa publicznego (s. 172)

Cel strategiczny: bezpieczny powiat konecki

1 Dążyć do minimalizacji zagrożeń przestępczością kryminalną, zagrożeniami patologiami takimi jak: narkomania, alkoholizm, przemoc w rodzinie.

2 Minimalizacja wybryków chuligańskich i wandalizmu.

3 Eliminowanie zagrożeń dzieci i młodzieży polegające na zaniedbaniach rodzinnych i wychowawczych.

4 Dążenie do ograniczania wypadków drogowych.

Na terenie sołectwa Fałków planujemy budowę chodników wzdłuż dróg o zwiększy bezpieczeństwo pieszych, zwłaszcza dzieci, zaś w szkołach będą wdrażane programy nakierowane na szeroko rozumianą profilaktykę.

Mapa nr 3: Gmina Fałków na tle Powiatu Koneckiego

Źródło: <https://www.osp.org.pl/hosting/mapy/swietokrzyskie/konecki.jpg>

4 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Aktualizacja Strategii Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 została przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego nr XXXIII/589/13 z dnia 16 lipca 2013r. Strategia jest najważniejszym dokumentem na poziomie regionalnym który określa kierunki rozwoju województwa świętokrzyskiego na najbliższe lata.

Rewitalizacja Gminy Fałków wpisuje się w następujące cele strategiczne/szczegółowe

Cel strategiczny 1: Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej (s. 31-32)

1.2 Poprawa infrastruktury społecznej i usług publicznych, czyli wzrost kapitału społecznego, wsparcie zatrudnienia i wyższa jakości życia w regionie.

Działania w tym obszarze koncentrują w dużej mierze na poprawie jakości i dostępności usług społecznych, poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną (edukacyjną, zdrowia, pomocy społecznej, kultury). Realizacja powyższego celu winna obejmować m.in.

- wspieranie zatrudnienia, wyłączenia społecznego i zwalczania ubóstwa;
- usprawnienie materialne i organizacyjne takich instytucji jak m.in.: szpitale, sanatoria, jednostki organizacyjne pomocy i integracji społecznej, szkoły, przedszkola, obiekty kultury, obiekty sportowe, instytucje administracji publicznej, organizacje pozarządowe;
- tworzenie na poziomie regionalnym i lokalnym systemowych rozwiązań, wzmacniających więzi społeczne mieszkańców oraz umożliwiających likwidację barier dla społecznej i obywatelskiej aktywności mieszkańców (szczególnie młodzieży);

W ramach rewitalizacji gmina planuje zadania, które przyczynia się do zwiększenia dostępu do infrastruktury kulturalnej – modernizacja Domu Ludowego, remizy OSP), edukacyjnej (modernizacja

- poprawę dostępności i jakości opieki medycznej na terenach wiejskich (w ramach procesu rewitalizacji zakładana jest modernizacja oraz doposażenie Ośrodka Zdrowia w Fałkowie)
- zwiększenie dostępności i jakości usług edukacyjnych (w tym edukacji przedszkolnej) – gmina planuje modernizację obiektów szkolnych oraz ich doposażenie.

- rozwój agroturystyki, która w przypadku województwa świętokrzyskiego jest jednym z wiodących turystycznych obszarów produktowych, stwarzających możliwości zwiększenia dochodów społeczności lokalnej,
- wsparcie przekwalifikowania siły roboczej pod kątem wymogów gospodarki i rynku pracy;
- wsparcie inwestycji w odnawialne źródła energii, w szczególności wykorzystujących biomase.

6.1 Energia versus emisja, czyli próba rozwiązania dylematu, jak nie szkodzić jednocześnie środowisku i gospodarce. Realizacja powyższego celu winna obejmować m.in.

- Gmina w ramach zadań rewitalizacyjnych zamierza m.in. zmodernizować obiekty szkolne i zainstalować na nich instalacje OZE.

The map displays the administrative divisions of the Świętokrzyskie Voivodeship. The voivodeship's border is marked with a thick purple line. Individual administrative districts (powiaty) are outlined in green, and their respective capital towns are marked with black dots. The map includes numerous place names, such as Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski, Staszów, Busko-Zdrój, and many others, providing a comprehensive overview of the region's geography and administrative structure.

5 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Najważniejszym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest wykorzystanie specyficznych atutów (tzw. potencjałów rozwojowych), które ma każdy obszar Polski, dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Chodzi o politykę rozwoju „szytą na miarę” konkretnej części naszego kraju. Strategia mówi o tym, że „środki na rozwój trzeba inwestować tak, by wspierały mocne strony danego obszaru, dawały szansę na wzrost gospodarczy i większe zatrudnienie oraz niwelowały różnice w poziomie rozwoju”.

Strategia wyznacza też trzy cele szczegółowe. Dotyczą one:

- **wzrostu konkurencyjności regionów** (chodzi o rozwijanie potencjałów największych miast i otaczających je gmin oraz tworzenie warunków do korzystania z tego rozwoju przez pozostałe obszary).
- **niwelowania różnic w rozwoju poszczególnych obszarów kraju** (chodzi szczególnie o obszary wiejskie o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług, miasta, które tracą dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze, np. niektóre były stolice województw, obszary przygraniczne czy te części Polski, które nie mają nowoczesnej sieci drogowej czy kolejowej),
- **sprawnego zarządzania polityką rozwoju** (m.in. większa rola województw w prowadzeniu polityki rozwoju, nowe narzędzia polityki regionalnej – kontrakty terytorialne, obserwatoria terytorialne, krajowe i regionalne fora terytorialne).

Program Rewitalizacji dąży do wzrostu konkurencyjności Gminy poprzez wykorzystanie jej potencjałów, zmniejszając w ten sposób różnice w rozwoju pomiędzy obszarami wiejskimi a miejskimi (miasta: Koński, Stąporków, Kielce).

6 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

Wytyczne wskazują warunki i sposoby zapewnienia komplementarności interwencji dla projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych z funduszy EFRR, EFS i FS w ramach różnych celów tematycznych, priorytetów inwestycyjnych, zarówno w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, jak i Krajowego Programu Operacyjnego.

Podstawowym celem Wytycznych jest ujednolicenie warunków i procedur wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020 w zakresie projektów realizujących cele rewitalizacji. Dokumentem odniesienia dla Wytycznych jest Umowa Partnerstwa, która formułuje wyzwania związane z zapewnieniem warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego, kompleksowego oraz przygotowanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej przeciwdziałania procesom degradacji obszarów dotkniętych kryzysem.

Niniejszy Program Rewitalizacji jest opracowany z uwzględnieniem przedmiotowych wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

7 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Cele określone w dokumencie to:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.

2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
5. Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
6. Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

Wdrożenie działań przewidzianych w Programie Rewitalizacji Gminy Fałków wpisuje się w powyższe cele.

8 Krajowa Polityka Miejska 2023

Choć sam dokument koncentruje się na rozwoju miast, można znaleźć w nim wiele inspirujących wskazówek, które zostały także uwzględnione w niniejszym dokumencie. Warto zwrócić uwagę, że Krajowa Polityka Miejska bierze pod uwagę następujące wątki tematyczne:

- kształtowanie przestrzeni,
- partycypacja publiczna,
- transport i mobilność miejska,
- niskoemisyjność i efektywność energetyczna,
- rewitalizacja,
- polityka inwestycyjna,
- rozwój gospodarczy,
- ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu,
- demografia,
- zarządzanie obszarami miejskimi.

Program Rewitalizacji jako dokument planistyczny i strategiczny wpisuje się w cel strategiczny Polityki Miejskiej tj. „wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców” (s. 12). Jednym z najważniejszych elementów branych pod uwagę w rozwoju wg Krajowej Polityki Miejskiej jest właśnie jakość życia mieszkańców.

„(...) jest ona pochodną szeregu czynników ją determinujących, w tym także zrównoważonego rozwoju miasta oferującego wysokiej jakości miejsca pracy. Patrząc z tej samej perspektywy na całość Krajowej Polityki Miejskiej należy stwierdzić, że każde podejmowane działanie, tak z poziomu centralnego, jak i z poziomu poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego (a szczególnie władz miejskich) należy rozpatrywać i oceniać przez pryzmat potrzeb człowieka i jakości jego życia” (s. 15).

Program Rewitalizacji Gminy Fałków dąży do tworzenia nowych lepszych miejsc pracy, a także niweluje chaos wizualny i wpływa na poprawę estetyki gminy, zwłaszcza terenów rewitalizacji. Wszelkie działania ujęte w Programie mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy, w szczególności osób zamieszkujących podobszary rewitalizacji.

9 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)

Jak czytamy w dokumencie (s. 2):

„Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być **zapewnienie mu możliwie powszechnego charakteru** tak, aby jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamić z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie”.

Niniejszy Program Rewitalizacji wpisuje się rozumienie rewitalizacji wskazanej w założeniach do Narodowego Programu Rewitalizacji „nie jedynie jako modernizacji w wymiarze infrastrukturalnym

(i to dotychczas często punktowej i nieco przypadkowej), ale jako **zespołu działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych**" (s.3).

Zapewniamy także udział mieszkańców gminy Fałków, zwłaszcza podobszarów zdegradowanych, w procesie uspołecznienia procesu rewitalizacji (powołano Zespół ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy oraz Komitet rewitalizacyjny).

10 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia ta jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Strategia „Europa 2020” zastąpiła realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską i jest próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ujawniły się szczególnie podczas ostatniego kryzysu. Jak czytamy w dokumencie (s. 12):

„U podstaw strategii Europa 2020 powinny leżeć trzy priorytety:

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów,
- bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną”.

W ramach Programu Rewitalizacji podejmujemy szereg działań wpisujących się w Strategię „EUROPA 2020”, tj. m.in.:

- pobudzenie rozwoju gospodarczego,
- wspieramy kształcenie i uczenie się przez całe życie,
- przeciwdziałanie zmianom klimatu m.in. utylizacja azbestu.

2 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu granic obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji

Streszczenie diagnozy

1. Diagnoza wskazuje podział gminy na jednostki struktury wewnętrznej

a) Sposób wyznaczenie jednostek planistycznych służących badaniu zróżnicowania wewnątrzgminnego i uzasadniono metodę podziału

W diagnozie podstawową jednostką planistyczną są jednostki pomocnicze gminy tj. sołectwo.

b) Przestrzenne zróżnicowanie diagnozowanych zjawisk

W diagnozie dokonano analizy problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i funkcjonalno-przestrzennych występujących na terenie wszystkich sołectw gminy Fałków.

c) Diagnoza dotyczy całej gminy, w tym obszarów niezamieszkałych i przemysłowych

Diagnozie zostały całe jednostki pomocnicze, w tym terenie niezamieszkałe.

2. Diagnoza gminy zawiera analizę sfery społecznej

a) diagnoza zawiera analizę (ilościową i jakościową) zjawisk społecznych

Analizując sferę społeczną wzięto m.in. pod uwagę w szczególności dane dot. **bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu edukacji, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.**

b) diagnoza wykazuje niekorzystny poziom mierników poszczególnych zjawisk

Diagnoza pokazuje trendy zachodzące w sferze społecznej np. analizy demograficzne, wzrost/spadek przestępczości, itp.

c) diagnoza identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową w sferze społecznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegające analizie

Diagnoza porównuje ze sobą poszczególne jednostki pomocnicze gminy i w ten sposób określa skalę potrzeb społecznych.

d) diagnoza definiuje główne problemy w sferze społecznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie

Główne problemy społeczne określono na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie (GOPS) w zakresie korzystania z zasiłków. GOPS w Fałkowie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizacji zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Coraz większym problemem społecznym dla wielu rodzin z terenu Gminy Fałków jest brak wystarczających środków do życia. Najwięcej osób/rodzin korzysta z pomocy GOPS **z powodu** ubóstwa, bezrobocia i długotrwałej lub ciężkiej choroby. Poniższa tabela prezentuje ogólną liczbę rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w latach 2013-2015

Tabela 1 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w Fałkowie w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013		2014		2015	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Bezrobocie	342	90	318	86	292	72
Ubóstwo	512	150	488	144	424	133
Niepełnosprawność	74	35	83	41	81	42

Długotrwała lub ciężka choroba	174	61	188	72	160	64
Przemoc	0	0	0	0	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne	622	118	471	101	432	92
Trudności po opuszczeniu zakładów karnych	8	6	8	5	13	5
Alkoholizm	50	7	47	8	41	7
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	4	1	7	1	5	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie; maj 2016

3. Diagnoza zawiera analizę sfery gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej

a) diagnoza zawiera analizę (ilościową i jakościową) zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych

Przedstawiono w dalszej części diagnozy analizę ilościową i jakościową w podziale na jednostki pomocnicze i porównano je ze sobą w zakresie stopnia przedsiębiorczości, kondycji lokalnych firm, azbestu pozostającego do utylizacji na terenie poszczególnych sołectw, dostępu do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, itd.

b) diagnoza identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie.

Czynnikami tymi są m.in.:

- niewystarczające środki finansowe na realizację zadań samorządowych,
- starzenie się społeczeństwa,
- niezadawalająca liczba firm na lokalnym rynku,
- niska świadomość społeczna.

c) diagnoza definiuje główne problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie.

Główne problemy na terenie gminy:

- duża liczba osób i rodzin korzystających z pomocy OSP,
- ubóstwo,
- wysokie bezrobocie,
- starzejące się społeczeństwo,
- wysoka przestępczość,
- niska przedsiębiorczość,
- mała liczba miejsc pracy na lokalnym rynku,
- słaba aktywność organizacji pozarządowych,
- przestarzała kanalizacja lub jej brak,
- niezadawalający stan dróg lokalnych,
- niewystarczający dostęp do wysokiej jakości infrastruktury sportowej, rekreacyjnych, zdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej,

4. Diagnoza pozwala na wskazania delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Obszary zdegradowane wskazują na występowanie na ich terenie problemów w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających diagnozie.

5. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyznaczono podobszary zdegradowane

- W Programie podobszary zdegradowane tworzą sołectwa:

- ✓ Fałków
- ✓ Cermno-Kolonia
- ✓ Cermno
- ✓ Starzechowice

6. Następnie wyznaczono podobszary rewitalizacji

Zgodnie zapisami z rozdziału 3 pkt 4 Wytycznych, obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Zgodnie z wyżej przytoczonymi zapisami na terenie gminy Fałków wyznaczone zostały **trzy podobszary** rewitalizacji (**sołectwa Fałków, Cermno Kolonia, Cermno**), na których zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno -funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Obszary te jednocześnie mają istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nich przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych. W pogłębionej diagnozie przedstawiono uzasadnienie wskazania tych podobszarów.

Poniżej prezentujemy analizę ilościowo-jakościową, która ma na celu identyfikację czynników i zjawisk kryzysowych oraz wytypowanie sołectw, które są najbardziej dotknięte kryzysem społecznym oraz gospodarczym, technicznym, funkcjonalno-społecznym i/lub środowiskowym. Na wstępie warto zaznaczyć, że gmina znajduje się na obszarach strategicznej interwencji – gmin o najgorszym dostępie do usług.

Mapa nr 5 Obszar realizacji inwestycji

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego

<http://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/zapoznaj-sie-z-prawem-i-dokumentami/dokumenty-regionalne/item/385-mapy-obszarow-strategicznej-interwencji>

Analiza problemów w sferze społecznej

Analizując sferę społeczną wzięto m.in. pod uwagę dane dot. **bezrobocia, ubóstwa, korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej także: GOPS), a także niewystarczający dostęp mieszkańców poszczególnych sołectw do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.**

Liczba rodzin korzystających z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2015

Biorąc pod uwagę analizę poszczególnych sołectw należy stwierdzić, że w 2015r. najwięcej rodzin, które skorzystały z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszkało:

- Fałków – 57 rodzin tj. co 4 rodzina w gminie korzystająca z pomocy GOPS mieszkała w sołectwie Fałków,
- Czerрно – 32 rodziny, tj. ponad 15% ogółu korzystających,
- Skórnice – 48 rodzin, ponad 7% ogółu korzystających.

Jeżeli chodzi o % udział osób korzystających z pomocy GOPS do ogółu mieszkańców sołectwa zjawisko to w 2015r. było największe w następujących sołectwach:

- Wąsosz - 40% mieszkańców (tj. 15 rodzin, 70 osób)
- Czerрно – 32% mieszkańców (tj. 35 rodzin, 204 osoby)
- Sułków – 31% mieszkańców (tj. 1 rodzina, 8 osób)
- Budy - 30% mieszkańców (tj. 12 rodzin, 44 osoby)
- Gustawów - 27% mieszkańców (tj. 9 rodzin, 32 osoby)

To co ważne ogólnie w gminie spada liczba rodzin/osób korzystających z pomocy GOPS. W roku 2015 – 18 rodzin mniej korzystało z takiej pomocy względem roku 2013. Największy spadek (pozytywne zjawisko) nastąpił w sołectwach:

- Zbójno (5 rodzin mniej/15 osób),
- Płaskowice (4 rodziny mniej/13 osób),
- Studzieniec (3 rodziny mniej/25 osób),
- Sulborowice (3 rodziny mniej),
- Turowice (3 rodziny mniej).

Tabela 2: Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w latach 2013-2015 w podziale na sołectwa

Sołectwa	2013		2014		2015			
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	% do ogółu korzystających rodzin	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa
Budy	30	8	41	11	44	12	5,217%	30%
Czerрно	190	37	165	32	204	35	15,217%	32%
Czerрно-Kolonia	26	8	28	9	26	8	3,478%	10%
Fałków	147	57	154	61	109	57	24,783%	10%
Gustawów	32	9	36	11	32	9	3,913%	27%
Olszamowice	54	13	46	10	49	11	4,783%	17%
Papiernia	0	0	0	0	0	0	0,000%	0%
Płaskowice	19	6	17	4	6	2	0,870%	7%
Skórnice	62	16	68	22	48	17	7,391%	13%
Smyków	17	3	13	2	13	2	0,870%	13%
Stanisławów	2	2	5	3	5	3	1,304%	10%
Starzechowice	47	14	44	17	36	13	5,652%	11%
Studzieniec	45	15	41	1	20	12	5,217%	14%
Sulborowice	22	12	23	10	24	9	3,913%	15%

Sułków	0	0	8	1	8	1	0,435%	31%
Turowice	61	18	62	19	39	15	6,522%	14%
Wąsosz	60	13	65	14	70	15	6,522%	40%
Wola Szkucka	29	10	30	15	24	8	3,478%	9%
Zbójno	19	6	10	4	4	1	0,435%	3%
RAZEM	862	247	856	246	761	230	100,000%	16%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2015

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. Podobnie jak w przypadku pomocy GOPS tak i zjawisko dożywiania dzieci i młodzieży maleje. Ogólnie w całej gminie dożywianych było w 2015r. 6 osób więcej niż w 2013r. Ilościowo zjawisko to jest największe w Fałkowie 29 dzieci tj. 15% ogółu korzystających i ponad 13 % ogółu dzieci i młodzieży w wieku do 17 lat. Kolejne sołectwa to:

- Czermno – 26 dzieci (13% ogółu korzystających i ponad 30% dzieci w sołectwie),
- Starzechowice – 25 dzieci (13% ogółu korzystających i ponad 53% dzieci w sołectwie),
- Wąsosz – 25 dzieci (13% ogółu korzystających i ponad 71% dzieci w sołectwie).

Jeżeli chodzi o procent dzieci korzystających z dożywiania do ogółu dzieci w wieku do 17 lat mieszkających w danym sołectwie zjawisko to było najmniej korzystne w sołectwie Wąsosz, gdzie ponad 71% dzieci korzystało z tej formy pomocy. W niżej wymienionych sołectwach nie wyglądało to lepiej:

- Budy – 68% ogółu dzieci w sołectwie do 17 r. ż. korzystało z dożywiania,
- Starzechowice - 53,19%,
- Smyków - 40,00%,
- Turowice - 33,33%,
- Gustawów - 31,58%,
- Czermno - 30,59%.

Średnia dla gminy wynosi 24,81% (średnio co 4 dziecko jest dożywiane).

Tabela 3: Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2015 z podziałem na sołectwa

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania				% do ogółu korzystających dzieci	Dzieci do 17 r.ż.	% do ogółu dzieci w sołectwie
Sołectwo	2013	2014	2015			
Budy	15	16	17	9%	25	68,00%
Czermno	21	29	26	13%	85	30,59%
Czermno-Kolonia	7	9	5	3%	42	11,90%
Fałków	29	23	29	15%	213	13,62%
Gustawów	12	9	6	3%	19	31,58%
Olszamowice	11	10	11	6%	57	19,30%
Papiernia	0	0	0	0%	9	0,00%
Płaskowice	0	1	0	0%	14	0,00%
Skórnice	13	14	16	8%	67	23,88%
Smyków	3	3	4	2%	10	40,00%
Stanisławów	0	0	0	0%	5	0,00%
Starzechowice	17	16	25	13%	47	53,19%
Studzieniec	7	7	4	2%	23	17,39%
Sulborowice	5	6	5	3%	26	19,23%

Sułków	0	0	0	0%	2	0,00%
Turowice	16	3	13	7%	39	33,33%
Wąsosz	24	17	25	13%	35	71,43%
Wola Szkucka	6	10	8	4%	49	16,33%
Zbójno	4	2	2	1%	23	8,70%
RAZEM	190	175	196	100%	790	24,81 %

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych i celowych przyznanych przez GOPS w Fałkowie w latach 2013-2015

Biorąc pod uwagę to kryterium najwięcej mieszkańców pobierających zasiłek stały w 2015r. mieszkało w Fałkowie – 7 osób oraz Turowicach – 5 osób. Procentowo do ogółu mieszkańców sołectwa zjawisko to było największe w:

- Budach - 2,76% ogółu mieszkańców sołectwa skorzystała w 2015r. z zasiłku stałego (4 osoby),
- Studzieniec - 2,17% (3 osoby),
- Stanisławów - 2,04% (1 osoba).

Jeżeli chodzi o zasiłek okresowy najwięcej osób, które skorzystało w 2015r. z tej formy wsparcia mieszkało w sołectwie Budy (5 osób/ 3,45% mieszkańców sołectwa).

Zasiłek celowy najwięcej w 2015r. otrzymało mieszkańców sołectwa Budy – 21 osób. Procentowo do ogółu mieszkańców zjawisko to było największe w sołectwach:

- Budy - 14,48%,
- Stanisławów - 6,12% (3 osoby),
- Wąsosz - 5,20% (9 osób),
- Gustawów - 3,36% (4 osoby).

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 4: Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych, celowych w poszczególnych sołectwach Gminy Fałków w latach 2013-2015

Sołectwo	2013 rok			2014 rok			2015 rok		
	Zasiłek			Zasiłek			Zasiłek		
	Stały	Okresowy	Celowy	Stały	Okresowy	Celowy	Stały	Okresowy	Celowy
Budy	5	2	17	3	3	14	4	5	21
Czermno	0	1	2	0	1	2	1	1	3
Czermno-Kolonia	2	0	0	1	0	1	1	0	1
Fałków	9	1	32	7	0	0	7	0	0
Gustawów	2	1	3	2	1	5	2	0	4
Olszawice	0	1	2	0	0	2	0	0	2
Papiernia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pląskowice	2	1	2	1	0	0	1	0	0
Skórnice	3	1	9	3	0	8	0	0	0
Smyków	0	0	0	0	1	2	0	1	1
Stanisławów	1	0	1	1	0	1	1	0	3
Starzechowice	1	2	8	2	0	9	2	0	0
Studzieniec	0	3	7	2	0	8	3	0	0
Sulborowice	3	1	3	3	1	3	3	0	0
Sułków	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Turowice	3	1	9	4	0	9	5	0	2
Wąsosz	1	1	3	2	1	8	1	2	9
Wola Szkucka	1	6	0	2	1	7	2	0	0
Zbójno	0	0	2	0	0	2	0	0	0
RAZEM	33	22	100	33	9	81	33	9	46

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 5 Analiza zasiłków stałych, okresowych i celowych przyznanych przez GOPS w 2015r. do ogółu korzystających i ogółu mieszkańców sołectwa

L.p.	Sołectwo	Stały	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	Okresowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	Celowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa
1.	Budy	4	12,12%	2,76%	5	55,56%	3,45%	21	45,65%	14,48%
2.	Czermno	1	3,03%	0,16%	1	11,11%	0,16%	3	6,52%	0,47%
3.	Czermno-Kolonia	1	3,03%	0,38%	0	0,00%	0,00%	1	2,17%	0,38%
4.	Fałków	7	21,21%	0,64%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
5.	Gustawów	2	6,06%	1,68%	0	0,00%	0,00%	4	8,70%	3,36%
6.	Olszamowice	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	2	4,35%	0,71%
7.	Papiernia	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Pląskowice	1	3,03%	1,15%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
9.	Skórnice	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
10.	Smyków	0	0,00%	0,00%	1	11,11%	0,97%	1	2,17%	0,97%
11.	Stanisławów	1	3,03%	2,04%	0	0,00%	0,00%	3	6,52%	6,12%
12.	Starzechowice	2	6,06%	0,64%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
13.	Studzieniec	3	9,09%	2,17%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
14.	Sulborowice	3	9,09%	1,88%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	5	15,15%	1,74%	0	0,00%	0,00%	2	4,35%	0,70%
17.	Wąsosz	1	3,03%	0,58%	2	22,22%	1,16%	9	19,57%	5,20%
18.	Wola Szkucka	2	6,06%	0,75%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
19.	Zbójno	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
20.	RAZEM	33	100,00%		9	100,00%		46	100,00%	

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezrobocia w latach 2013-2015

Najwięcej osób korzystających w 2015r. z zasiłku z tytułu bezrobocia mieszkało w następujących sołectwach:

- Czermno – 70 osób tj. 26,22% ogółu korzystających,
- Fałków – 65 osób tj. 24,34% ogółu korzystających,
- Starzechowice – 23 osoby tj. 8,61% ogółu korzystających,
- Gustawów – 20 osób tj. 7,49% ogółu korzystających,
- Skórnice - 20 osób tj. 7,49% ogółu korzystających,
- Budy – 18 osób tj. 6,74% ogółu korzystających,
- Studzieniec - 18 osób tj. 6,74% ogółu korzystających.

Jeżeli chodzi o procentowy udział osób pobierających ten zasiłek do ogółu mieszkańców sołectwa najwyższy wskaźnik odnotowano w sołectwie Gustawów 17%. Wskaźnik ten był wysoki również w:

- Sułkowie - 15%,
- Studzieniec - 13%,
- Budach - 12%,
- Czermnie 11%.

Tabela 6: Liczba rodzin korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezrobocia w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa
1.	Budy	18	5,42%	12%	18	6,47%	11,76%	18	6,74%	12,41%
2.	Czermno	83	25,00%	13%	74	26,62%	11,16%	70	26,22%	10,92%
3.	Czermno-Kolonia	5	1,51%	2%	5	1,80%	1,89%	5	1,87%	1,91%
4.	Fałków	56	16,87%	5%	45	16,19%	4,09%	65	24,34%	5,91%
5.	Gustawów	28	8,43%	23%	23	8,27%	19,01%	20	7,49%	16,81%
6.	Olszawice	4	1,20%	1%	10	3,60%	3,56%	10	3,75%	3,53%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Pląskowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
9.	Skórnice	18	5,42%	5%	18	6,47%	4,95%	20	7,49%	5,48%
10.	Smyków	7	2,11%	6%	4	1,44%	3,70%	7	2,62%	6,80%
11.	Stanisławów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
12.	Starzechowice	24	7,23%	7%	24	8,63%	7,41%	23	8,61%	7,32%
13.	Studzieniec	21	6,33%	14%	21	7,55%	14,19%	18	6,74%	13,04%
14.	Sulborowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	4	1,20%	14%	2	0,72%	7,14%	4	1,50%	15,38%
16.	Turowice	16	4,82%	6%	25	8,99%	8,74%	0	0,00%	0,00%
17.	Wąsosz	35	10,54%	20%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
18.	Wola Szucka	13	3,92%	5%	9	3,24%	3,35%	7	2,62%	2,63%
19.	Zbójno	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	332	100,00%	7%	278	100,00%	5,79%	267	100,00%	5,64%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu ubóstwa w latach 2013-2015

Spada liczba osób korzystających z tego wsparcia. Ogólnie w skali gminy zmniejszyła się o 58 osób w ciągu ostatnich 3 lat. Jednak warto zwrócić uwagę, że jest to najczęstszy powód udzielania pomocy przez GOPS, co świadczy o tym, że ubóstwo jest dużym problemem na terenie gminy.

Najwięcej osób korzystających w 2015r. z zasiłku z tytułu ubóstwa mieszkało w następujących sołectwach:

- Fałków - 94 osoby tj. 21,61% ogółu korzystających,
- Czermino – 85 osób tj. 19,54%,
- Budy - 35 osób tj. 8,05%,
- Skórnice/Gustawów po 28 osób tj. 6,44%,
- Starzechowice/Wąsosz – po 25 osób tj. 5,75%,
- Turowice – 24 osoby tj. 5,52%.

Analizując procentowy udział osób korzystających z tego zasiłku do ogółu mieszkańców sołectwa wskaźnik ten był najwyższy w sołectwach:

- Budy - 24,14%,
- Gustawów - 23,53%,
- Płaskowice - 18,39%,
- Wąsosz - 14,45%,
- Stanisławów - 14,29%,
- Czermino - 13,26%,
- Studzieniec - 13,04%,
- Smyków - 12,62%.

W 4 sołectwach nikt nie skorzystał w 2015 roku ze wsparcia GOPS z tytułu ubóstwa i były to:

- Papiernia,
- Sulborowice,
- Sułków,
- Zbójno.

Tabela 7: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu ubóstwa w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa
1.	Budy	22	4,46%	15%	31	6,61%	20,26%	35	8,05%	24,14%
2.	Czermino	84	17,04%	13%	84	17,91%	12,67%	85	19,54%	13,26%
3.	Czermino-Kolonia	7	1,42%	3%	11	2,35%	4,17%	7	1,61%	2,67%
4.	Fałków	97	19,68%	9%	98	20,90%	8,92%	94	21,61%	8,55%
5.	Gustawów	28	5,68%	23%	27	5,76%	22,31%	28	6,44%	23,53%
6.	Olszawowice	20	4,06%	7%	18	3,84%	6,41%	20	4,60%	7,07%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Płaskowice	18	3,65%	19%	16	3,41%	17,58%	16	3,68%	18,39%
9.	Skórnice	32	6,49%	9%	25	5,33%	6,87%	28	6,44%	7,67%
10.	Smyków	17	3,45%	15%	17	3,62%	15,74%	13	2,99%	12,62%
11.	Stanisławów	2	0,41%	4%	2	0,43%	3,92%	7	1,61%	14,29%
12.	Starzechowice	32	6,49%	10%	28	5,97%	8,64%	25	5,75%	7,96%
13.	Studzieniec	29	5,88%	20%	24	5,12%	16,22%	18	4,14%	13,04%

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

14.	Sulborowice	12	2,43%	7%	10	2,13%	6,06%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	44	8,92%	15%	31	6,61%	10,84%	24	5,52%	8,36%
17.	Wąsosz	26	5,27%	15%	37	7,89%	21,02%	25	5,75%	14,45%
18.	Wola Szkucka	13	2,64%	5%	10	2,13%	3,72%	10	2,30%	3,76%
19.	Zbójno	10	2,03%	7%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	493	100,00%	10%	469	100,00%	9,76%	435	100,00%	9,20%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015

Wzrasta na terenie gminy liczba osób korzystających z zasiłku z tytułu niepełnosprawności – o 30 osób w ciągu ostatnich 3 lat. Aż 24 osoby (tj. 23,30% ogółu korzystających) to mieszkańcy sołectwa Wąsosz - tu wzrost w ciągu ostatnich 3 lat wyniósł 23 osoby. Kolejne „miejsca” zajmują:

- Cermno – 23 osoby, tj. 22,33% ogółu korzystających,
- Fałków – 20 osób, tj. 19,42% ogółu korzystających.

W 5 sołectwach nikt nie skorzystał z tej formy wsparcia.

Biorąc pod uwagę procentowy udział korzystających do ogółu mieszkańców sołectwa wskaźnik ten był najwyższy w sołectwach: Wąsosz 13,87%, Budy 4,83%, Cermno 3,59%.

Analizując z kolei to, gdzie tego typu osób „przybyło” najwięcej w ciągu ostatnich 3 lat – to oprócz sołectwa Wąsosz (23 osoby) należy wymienić: Cermno i Fałków po 11 osób, Fałków, Budy – 5 osób, Cermno-Kolonia – 3 osoby, Studzieniec – 1 osoba.

Tabela 8: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa
1.	Budy	2	2,74%	1%	7	6,48%	4,58%	7	6,80%	4,83%
2.	Cermno	12	16,44%	2%	20	18,52%	3,02%	23	22,33%	3,59%
3.	Cermno-Kolonia	1	1,37%	0%	4	3,70%	1,52%	4	3,88%	1,53%
4.	Fałków	9	12,33%	1%	12	11,11%	1,09%	20	19,42%	1,82%
5.	Gustawów	2	2,74%	2%	2	1,85%	1,65%	2	1,94%	1,68%
6.	Olszawowice	3	4,11%	1%	12	11,11%	4,27%	2	1,94%	0,71%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Płaskowice	3	4,11%	3%	1	0,93%	1,10%	1	0,97%	1,15%
9.	Skórnice	12	16,44%	3%	1	0,93%	0,27%	3	2,91%	0,82%
10.	Smyków	0	0,00%	0%	1	0,93%	0,93%	0	0,00%	0,00%
11.	Stanisławów	1	1,37%	2%	1	0,93%	1,96%	1	0,97%	2,04%
12.	Starzechowice	11	15,07%	3%	10	9,26%	3,09%	8	7,77%	2,55%
13.	Studzieniec	1	1,37%	1%	2	1,85%	1,35%	2	1,94%	1,45%
14.	Sulborowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	8	10,96%	3%	4	3,70%	1,40%	4	3,88%	1,39%
17.	Wąsosz	1	1,37%	1%	26	24,07%	14,77%	24	23,30%	13,87%
18.	Wola Szkucka	4	5,48%	1%	5	4,63%	1,86%	2	1,94%	0,75%
19.	Zbójno	3	4,11%	2%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	73	100,00%	2%	108	100,00%	2,25%	103	100,00%	2,18%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2015

W ciągu ostatnich 3 lat spadła ogółem o 35 osób liczba korzystających z zasiłków GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Liczba ta wzrosła jedynie w sołectwie Turowice o 15 osób oraz Olszawowice o 2 osoby.

W liczbach bezwzględnych najwięcej osób - w 2015r.- skorzystało z tego zasiłku w sołectwach:

- Fałków – 33 osoby,
- Czermino – 25 osób,
- Turowice – 20 osób,
- Starzechowice – 15 osób,
- Skórnice – 11 osób,
- Gustawów – 10 osób,
- Olszawowice – 10 osób,
- Budy – 9 osób.

Żadna osoba nie skorzystała z tej formy wsparcia w sołectwie Papiernia, Sulborowice, Sułków, Zbójno.

Tabela 9: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców w danego sołectwa
1.	Budy	9	5,00%	6%	3	1,84%	1,96%	9	6,21%	6,21%
2.	Czermino	38	21,11%	6%	31	19,02%	4,68%	25	17,24%	3,90%
3.	Czermino-Kolonia	2	1,11%	1%	2	1,23%	0,76%	2	1,38%	0,76%
4.	Fałków	48	26,67%	4%	40	24,54%	3,64%	33	22,76%	3,00%
5.	Gustawów	10	5,56%	8%	12	7,36%	9,92%	10	6,90%	8,40%
6.	Olszawowice	8	4,44%	3%	10	6,13%	3,56%	10	6,90%	3,53%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Płaskowice	1	0,56%	1%	1	0,61%	1,10%	1	0,69%	1,15%
9.	Skórnice	19	10,56%	5%	17	10,43%	4,67%	11	7,59%	3,01%
10.	Smyków	11	6,11%	10%	13	7,98%	12,04%	2	1,38%	1,94%
11.	Stanisławów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	1	0,69%	2,04%
12.	Starzechowice	17	9,44%	5%	20	12,27%	6,17%	15	10,34%	4,78%
13.	Studzieniec	1	0,56%	1%	2	1,23%	1,35%	2	1,38%	1,45%
14.	Sulborowice	3	1,67%	2%	1	0,61%	0,61%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	5	2,78%	2%	5	3,07%	1,75%	20	13,79%	6,97%
17.	Wąsosz	2	1,11%	1%	1	0,61%	0,57%	2	1,38%	1,16%
18.	Wola Szkucka	2	1,11%	1%	1	0,61%	0,37%	2	1,38%	0,75%
19.	Zbójno	4	2,22%	3%	4	2,45%	2,72%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	180	100,00%	4%	163	100,00%	3,39%	145	100,00%	3,07%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2015

Liczba osób korzystających z zasiłków z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ostatnich 3 latach spadła o 146 osób. W 2015r. najwięcej osób korzystających z tej formy wsparcia było w sołectwach:

- Fałków – 64 osób,

- Skórnice – 40 osób,
- Cermno – 35 osób,
- Starzechowice – 32 osoby,
- Turowice – 32 osoby,
- Olszawowice – 30 osób,
- Budy – 28 osób,
- Gustawów – 28 osób.

Tabela 10 Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa
1.	Budy	20	3,49%	13%	28	6,67%	18,30%	28	6,56%	19,31%
2.	Cermno	102	17,80%	15%	72	17,14%	10,86%	35	8,20%	5,46%
3.	Cermno-Kolonia	15	2,62%	6%	19	4,52%	7,20%	19	4,45%	7,25%
4.	Fałków	116	20,24%	11%	91	21,67%	8,28%	64	14,99%	5,82%
5.	Gustawów	32	5,58%	26%	27	6,43%	22,31%	28	6,56%	23,53%
6.	Olszawowice	30	5,24%	10%	42	10,00%	14,95%	30	7,03%	10,60%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Płaskowice	18	3,14%	19%	16	3,81%	17,58%	16	3,75%	18,39%
9.	Skórnice	46	8,03%	12%	0	0,00%	0,00%	40	9,37%	10,96%
10.	Smyków	17	2,97%	15%	17	4,05%	15,74%	17	3,98%	16,50%
11.	Stanisławów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	4	0,94%	8,16%
12.	Starzechowice	32	5,58%	10%	27	6,43%	8,33%	32	7,49%	10,19%
13.	Studzieniec	28	4,89%	19%	12	2,86%	8,11%	20	4,68%	14,49%
14.	Sulborowice	23	4,01%	14%	12	2,86%	7,27%	21	4,92%	13,13%
15.	Sułków	4	0,70%	14%	0	0,00%	0,00%	10	2,34%	38,46%
16.	Turowice	50	8,73%	17%	31	7,38%	10,84%	32	7,49%	11,15%
17.	Wąsosz	0	0,00%	0%	2	0,48%	1,14%	15	3,51%	8,67%
18.	Wola Szucka	21	3,66%	8%	20	4,76%	7,43%	16	3,75%	6,02%
19.	Zbójno	19	3,32%	13%	4	0,95%	2,72%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	573	100,00%	12%	420	100,00%	8,74%	427	100,00%	9,03%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu alkoholizmu w latach 2013-2015

Najwięcej mieszkańców, którzy skorzystali z zasiłku z powodu alkoholizmu na koniec 2015 było w sołectwie Wąsosz - 20 osób co stanowi 32,79% ogółu korzystających. Pod względem ilościowym kolejnym sołectwem są Starzechowice – 15 osób tj. 24,59% ogółu korzystających. W dalszej kolejności należy wymienić:

- Cermno – 11 osób, tj. 18,03% ogółu korzystających,
- Fałków – 8 osób, tj. 13,11%,
- Smyków – 7 osób, tj. 11,48%.

Biorąc pod uwagę procentowy udział korzystających do ogółu mieszkańców sołectwa wskaźnik ten był najwyższy w sołectwach :

- Wąsosz - 11,56%,
- Smyków - 6,80%,
- Starzechowice - 4,78%,
- Cermno - 1,72%,
- Fałków - 0,73%.

W pozostałych sołectwach brak jest osób korzystających z tego zasiłku.

Tabela 11 Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu alkoholizmu w latach 2013-2015

L.p.	Wyszczególnienie	ROK 2013			ROK 2014			ROK 2015		
		liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa	liczba korzystających	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa
1.	Budy	0	0,00%	0%	1	0,97%	0,65%	0	0,00%	0,00%
2.	Czermno	18	18,18%	3%	11	10,68%	1,66%	11	18,03%	1,72%
3.	Czermno-Kolonia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
4.	Fałków	4	4,04%	0%	8	7,77%	0,73%	8	13,11%	0,73%
5.	Gustawów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
6.	Olszamowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
7.	Papiernia	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
8.	Pląskowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
9.	Skórnice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
10.	Smyków	7	7,07%	6%	4	3,88%	3,70%	7	11,48%	6,80%
11.	Stanisławów	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
12.	Starzechowice	21	21,21%	7%	21	20,39%	6,48%	15	24,59%	4,78%
13.	Studzieniec	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
14.	Sulborowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
15.	Sułków	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
16.	Turowice	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
17.	Wąsosz	49	49,49%	28%	58	56,31%	32,95%	20	32,79%	11,56%
18.	Wola Szkucka	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
19.	Zbójno	0	0,00%	0%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
	RAZEM	99	100,00%	2%	103	100,00%	2,14%	61	100,00%	1,29%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie

Analiza demograficzna Gminy Fałków

Na dzień 31.12.2000r. w Gminie Fałków mieszkało 4954 osób. W ciągu 15 lat ubyło 224 osoby. Pod względem potencjału ludnościowego poszczególne sołectwa można podzielić na:

- jedno bardzo duże sołectwo – Fałków – 1100 mieszkańców na koniec 2015r., tj. 23,26% ogółu mieszkańców gminy,
- jedno duże sołectwo – Czermno (641 mieszkańców),
- grupę sołectw średnich – Czermno-Kolonia (262), Wola Szkucka (266), Olszamowice (283), Turowice (287), Starzechowice (314), Skórnice (365),
- grupę sołectw małych – Smyków (103), Gustawów (119), Studzieniec (138), Budy (145), Zbójno (147), Sulborowice (160), Wąsosz (173),
- grupę sołectw bardzo małych – Sułków (26), Stanisławów (49), Papiernia (65), Pląskowice (87).

Tabela 12 Podsumowanie liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Fałków w latach 2013-2015

L.p.	Sołectwa	2013	% do ogółu mieszkańców gminy	2014	% do ogółu mieszkańców gminy	2015	% do ogółu mieszkańców gminy
1.	Budy	150	3,13%	153	3,19%	145	3,07%
2.	Czermno	659	13,77%	663	13,80%	641	13,55%
3.	Czermno-Kolonia	257	5,37%	264	5,50%	262	5,54%
4.	Fałków	1073	22,42%	1099	22,88%	1100	23,26%

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

5.	Gustawów	122	2,55%	121	2,52%	119	2,52%
6.	Olszamowice	287	6,00%	281	5,85%	283	5,98%
7.	Papiernia	65	1,36%	65	1,35%	65	1,37%
8.	Płaskowice	94	1,96%	91	1,89%	87	1,84%
9.	Skórnice	372	7,77%	364	7,58%	365	7,72%
10.	Smyków	110	2,30%	108	2,25%	103	2,18%
11.	Stanisławów	51	1,07%	51	1,06%	49	1,04%
12.	Starzechowice	323	6,75%	324	6,75%	314	6,64%
13.	Studzieniec	146	3,05%	148	3,08%	138	2,92%
14.	Sulborowice	163	3,41%	165	3,44%	160	3,38%
15.	Sułków	29	0,61%	28	0,58%	26	0,55%
16.	Turowice	286	5,98%	286	5,95%	287	6,07%
17.	Wąsosz	173	3,62%	176	3,66%	173	3,66%
18.	Wola Szkucka	274	5,73%	269	5,60%	266	5,62%
19.	Zbójno	151	3,16%	147	3,06%	147	3,11%
	razem	4785	100,00%	4803	100,00%	4730	100,00%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Urzędu Gminy w Fałkowie

Największe koncentracje zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy mają miejsce w Fałkowie i Czermnie. Zabudowa ta ma charakter przede wszystkim zagrodowy. Zabudowa o charakterze jednorodzinnym występuje w Fałkowie. Niewielkie enklawy zabudowy wielorodzinnej znajdują się w Fałkowie (osiedle SM-Opoczno), Olszamowicach (osiedle PKP) i Skórnicach.

Poniżej zaprezentowane zostaną dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach w latach 2013-2015 w podziale na różne kategorie wiekowe.

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 13 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2013

L.p.	Miejscowość	Przedział wiekowy												
		0-5 lat		6-17 lat		18-35 lat		36-60 lat	36-65 lat	pow.60 lat	pow.65lat	Razem		
		K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K+M
1.	Sołectwo BUDY, w tym:	5	7	10	10	16	23	17	27	28	7	76	74	150
	ADELINÓW	1	0	2	1	1	1	0	2	3	2	7	6	13
	BUDY	2	5	6	4	10	13	13	14	13	3	44	39	83
	BUDY-ADELINÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
	BUDY-JAKUBOWICE	0	1	0	1	1	2	1	2	2	0	4	6	10
	BUDY-SZPINEK	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
	DOBRY WIDOK	0	0	2	2	0	0	2	4	2	1	6	7	13
	SZRENIAWA	2	1	0	2	4	6	1	3	6	0	13	12	25
	CZARNA SMUGA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Sołectwo CZERMNO	17	15	36	26	70	94	97	134	114	56	334	325	659
3.	Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	11	5	11	12	33	35	39	50	40	21	134	123	257
	CZERMNO-KOLONIA	11	3	8	10	30	31	35	40	31	18	115	102	217
	LESZCZYNY	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
	STOMORGI	0	1	2	1	1	1	2	4	3	2	8	9	17
	PIKULE	0	1	1	1	2	3	2	6	5	1	10	12	22
4.	Sołectwo FAŁKÓW	31	39	73	68	138	149	192	236	104	43	538	535	1073
5.	Sołectwo GUSTAWÓW	2	3	8	10	15	18	18	26	20	2	63	59	122
6.	Sołectwo OLSZAMOWICE	11	11	20	22	35	29	43	58	34	24	143	144	287
7.	Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	1	0	3	3	9	14	8	14	12	1	33	32	65
	PAPIERNIA	0	0	2	1	4	7	4	9	5	1	15	18	33
	RECZKÓW	1	0	1	2	5	7	4	5	7	0	18	14	32
8.	Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	5	2	2	6	12	14	15	19	15	4	49	45	94
	PŁĄSKOWICE	5	1	2	5	10	12	11	15	7	3	35	36	71
	BULIANÓW	0	1	0	1	2	2	4	4	8	1	14	9	23
9.	Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	16	13	19	26	50	55	57	77	40	19	182	190	372
	SKÓRNICE	16	13	18	24	47	54	54	72	37	17	172	180	352
	PORĘBA	0	0	1	2	3	1	3	5	3	2	10	10	20
10.	Sołectwo SMYKÓW, w tym:	2	0	6	5	13	14	16	22	24	8	61	49	110

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	SMYKÓW	2	0	6	5	13	13	16	20	22	8	59	46	105
	SMYKÓW-BORONIEWSKIE	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
11.	Sołectwo STANISŁAWÓW	0	2	3	1	7	3	6	11	14	4	30	21	51
	Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	5	14	21	10	41	57	38	65	47	25	152	171	323
12.	STARZECHOWICE DOLNE	2	8	15	8	24	24	17	34	19	9	77	83	160
	STARZECHOWICE GÓRNE	2	6	5	2	16	30	19	25	24	14	66	77	143
	SĘP	1	0	1	0	1	3	2	6	4	2	9	11	20
13.	Sołectwo STUDZIEŃC	3	4	10	12	15	16	18	31	20	17	66	80	146
	Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	3	6	11	6	24	17	23	37	26	10	87	76	163
14.	SULBOROWICE	3	6	9	3	20	14	17	28	21	9	70	60	130
	SULBOROWICE ODDZIAŁY	0	0	2	3	4	3	6	9	5	1	17	16	33
	Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	0	0	0	3	3	7	3	6	5	2	11	18	29
15.	SUŁKÓW	0	0	0	3	3	7	3	5	4	1	10	16	26
	RUDKA	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	3
	Sołectwo TUROWICE, w tym:	6	6	11	15	33	47	48	64	40	16	138	148	286
16.	TUROWICE	3	5	5	9	21	36	33	48	27	11	89	109	198
	DĄBROWA	0	0	4	3	3	2	3	4	4	2	14	11	25
	RUDZISKO	3	1	2	3	9	9	12	12	9	3	35	28	63
	Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	3	4	15	13	19	21	24	41	21	12	82	91	173
17.	WĄSOSZ	2	4	15	13	18	19	22	40	21	11	78	87	165
	JULIANÓW	1	0	0	0	1	2	2	1	0	1	4	4	8
	Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	7	6	18	20	30	36	44	57	34	22	133	141	274
18.	WOLA SZKUCKA	7	6	18	20	30	36	43	57	33	21	131	140	271
	ZYGMUNTÓW	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	2	1	3
	Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	8	2	5	10	17	18	23	31	26	11	79	72	151
19.	GRESZCZYN	0	0	1	0	1	1	2	3	1	0	5	4	9
	ODDZIAŁY	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2
	SĘPSKIE NIWY	3	0	1	2	1	3	2	3	1	2	8	10	18
	ZBÓJNO	5	2	3	8	15	14	19	25	22	9	64	58	122

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

Tabela 14 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2014

L.p.	Miejscowość	Przedział wiekowy																
		0-5 lat		6-17 lat		18-35 lat		36-60 lat		36-65 lat		pow.60 lat		pow.65lat		Razem		
		K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K+M		
1.	Sołectwo BUDY, w tym:	6	7	9	10	18	22	18	30	25	8	76	77	153				
	ADELINÓW	1	0	2	1	0	1	1	2	3	2	7	6	13				
	BUDY	4	5	5	4	12	13	13	15	10	4	44	41	85				
	BUDY-ADELINÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1				
	BUDY-JAKUBOWICE	0	1	0	1	1	1	1	3	2	0	4	6	10				
	BUDY-SZPINEK	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5				
	DOBRY WIDOK	0	0	1	2	1	0	2	4	2	1	6	7	13				
	SZRENIAWA	1	1	1	2	4	6	1	4	6	0	13	13	26				
CZARNA SMUGA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
2.	Sołectwo CZERMNO	20	14	31	26	75	94	98	138	109	58	333	330	663				
3.	Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	8	7	16	12	31	33	41	53	38	25	134	130	264				
	CZERMNO-KOLONIA	8	5	13	10	29	30	36	43	29	21	115	109	224				
	LESZCZYNY	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1				
	STOMORGI	0	1	2	1	1	1	2	4	3	2	8	9	17				
	PIKULE	0	1	1	1	1	2	3	6	5	2	10	12	22				
4.	Sołectwo FAŁKÓW	34	40	72	74	145	145	190	246	102	51	543	556	1099				
5.	Sołectwo GUSTAWÓW	2	3	6	10	16	18	18	27	18	3	60	61	121				
6.	Sołectwo OLSZAMOWICE	10	13	20	17	33	30	43	63	30	22	136	145	281				
7.	Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	2	0	3	3	9	14	7	13	12	2	33	32	65				
	PAPIERNIA	0	0	2	1	4	7	4	8	4	2	14	18	32				
	RECZKÓW	2	0	1	2	5	7	3	5	8	0	19	14	33				
8.	Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	5	2	2	6	11	13	14	21	13	4	45	46	91				
	PŁĄSKOWICE	5	1	2	5	9	11	11	16	6	3	33	36	69				
	BULIANÓW	0	1	0	1	2	2	3	5	7	1	12	10	22				
9.	Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	12	9	22	23	49	53	59	82	35	20	177	187	364				
	SKÓRNICE	12	9	21	21	46	53	56	76	33	18	168	177	345				
	PORĘBA	0	0	1	2	3	0	3	6	2	2	9	10	19				
10.	Sołectwo SMYKÓW, w tym:	1	0	7	4	13	14	16	25	20	8	57	51	108				

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	SMYKÓW	1	0	7	4	13	13	16	23	18	8	55	48	103
	SMYKÓW-BORONIEWSKIE	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
11.	Sołectwo STANISŁAWÓW	1	2	3	0	7	4	6	12	13	3	30	21	51
	Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	6	13	18	11	42	57	41	71	40	25	147	177	324
12.	STARZECHOWICE DOLNE	2	5	13	9	25	22	18	38	18	10	76	84	160
	STARZECHOWICE GÓRNE	3	8	5	2	15	32	21	27	19	13	63	82	145
	SĘP	1	0	0	0	2	3	2	6	3	2	8	11	19
13.	Sołectwo STUDZIEŃC	3	5	8	9	18	19	17	33	21	15	67	81	148
	Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	3	5	11	8	24	17	21	38	28	10	87	78	165
14.	SULBOROWICE	3	5	9	5	20	14	17	28	21	9	70	61	131
	SULBOROWICE ODDZIAŁY	0	0	2	3	4	3	4	10	7	1	17	17	34
	Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	0	0	0	2	2	7	3	8	5	1	10	18	28
15.	SUŁKÓW	0	0	0	2	2	7	3	7	4	1	9	17	26
	RUDKA	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	2
	Sołectwo TUROWICE, w tym:	7	7	9	15	35	48	46	65	36	18	133	153	286
16.	TUROWICE	3	5	2	8	23	38	32	48	23	13	83	112	195
	DĄBROWA	0	0	4	3	2	2	3	4	5	2	14	11	25
	RUDZISKO	4	2	3	4	10	8	11	13	8	3	36	30	66
	Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	7	4	15	12	17	22	22	37	23	17	84	92	176
17.	WĄSOSZ	6	4	15	12	16	20	21	36	22	16	80	88	168
	JULIANÓW	1	0	0	0	1	2	1	1	1	1	4	4	8
	Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	6	7	19	20	29	31	41	61	35	20	130	139	269
18.	WOLA SZKUCKA	6	7	19	20	29	31	41	61	33	19	128	138	266
	ZYGMUNTÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	1	3
	Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	7	2	5	8	17	17	23	33	24	11	76	71	147
19.	GRESZCZYN	0	0	1	0	1	1	2	4	1	0	5	5	10
	ODDZIAŁY	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2
	SĘPSKIE NIWY	2	0	2	1	1	4	2	3	1	2	8	10	18
	ZBÓJNO	5	2	2	7	15	12	19	26	20	9	61	56	117
	Razem	140	140	276	270	591	658	724	1056	627	321	2358	2445	4803

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 15 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2015

L.p.	Miejscowość	Przedział wiekowy												
		0-5 lat		6-17 lat		18-35 lat		36-60 lat	36-65 lat	pow.60 lat	pow.65lat	Razem		
		K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K+M
1.	Sołectwo BUDY, w tym:	5	1	8	11	19	20	17	29	27	8	76	69	145
	ADELINÓW	1	0	2	1	0	1	1	2	3	2	7	6	13
	BUDY	3	0	4	4	13	13	12	14	13	4	45	35	80
	BUDY-ADELINÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
	BUDY-JAKUBOWICE	0	1	0	1	1	1	1	3	2	0	4	6	10
	BUDY-SZPINEK	0	0	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3	5
	DOBRY WIDOK	0	0	1	2	1	0	2	4	1	1	5	7	12
	SZRENIAWA	1	0	1	3	4	4	1	4	6	0	13	11	24
	CZARNA SMUGA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Sołectwo CZERMNO	17	11	31	26	68	91	100	131	111	55	327	314	641
3.	Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	7	8	15	12	33	30	40	53	42	22	137	125	262
	CZERMNO-KOLONIA	7	6	13	10	30	28	35	43	33	19	118	106	224
	LESZCZYNY	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
	STOMORGI	0	1	1	1	2	0	2	4	3	1	8	7	15
	PIKULE	0	1	1	1	1	2	3	6	5	2	10	12	22
4.	Sołectwo FAŁKÓW	28	38	73	74	146	145	187	238	114	57	548	552	1100
5.	Sołectwo GUSTAWÓW	1	3	5	10	16	17	16	26	21	4	59	60	119
6.	Sołectwo OLSZAMOWICE	9	13	19	16	33	30	44	62	35	22	140	143	283
7.	Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	2	1	3	3	9	14	7	12	12	2	33	32	65
	PAPIERNIA	0	0	2	1	4	7	4	7	4	2	14	17	31
	RECZKÓW	2	1	1	2	5	7	3	5	8	0	19	15	34
8.	Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	4	2	2	6	12	10	10	19	18	4	46	41	87
	PŁĄSKOWICE	4	1	2	5	10	9	8	15	11	3	35	33	68
	BULIANÓW	0	1	0	1	2	1	2	4	7	1	11	8	19
9.	Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	12	10	23	22	48	56	59	78	37	20	179	186	365
	SKÓRNICE	11	10	22	20	45	56	56	71	35	18	169	175	344
	PORĘBA	1	0	1	2	3	0	3	7	2	2	10	11	21
10.	Sołectwo SMYKÓW, w tym:	1	0	7	2	12	14	14	24	20	9	54	49	103

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	SMYKÓW	1	0	7	2	12	13	14	22	19	9	53	46	99
	SMYKÓW-BORONIEWSKIE	0	0	0	0	0	1	0	2	1	0	1	3	4
11.	Sołectwo STANISŁAWÓW	1	2	2	0	7	3	7	11	12	4	29	20	49
	Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	5	14	16	12	42	53	38	68	43	23	144	170	314
12.	STARZECHOWICE DOLNE	1	5	10	10	25	20	17	37	18	11	71	83	154
	STARZECHOWICE GÓRNE	3	9	6	2	15	30	19	25	22	11	65	77	142
	SĘP	1	0	0	0	2	3	2	6	3	1	8	10	18
13.	Sołectwo STUDZIEŃ	2	4	9	8	18	19	15	32	21	10	65	73	138
	Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	2	5	12	7	24	16	21	36	27	10	86	74	160
14.	SULBOROWICE	2	5	10	4	20	14	17	26	20	9	69	58	127
	SULBOROWICE ODDZIAŁY	0	0	2	3	4	2	4	10	7	1	17	16	33
	Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	0	0	0	2	2	5	3	8	5	1	10	16	26
15.	SUŁKÓW	0	0	0	2	2	5	3	7	4	1	9	15	24
	RUDKA	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	2
	Sołectwo TUROWICE, w tym:	6	9	10	14	33	49	46	61	42	17	137	150	287
16.	TUROWICE	3	7	2	8	23	37	31	46	27	13	86	111	197
	DĄBROWA	0	0	4	3	1	3	4	3	4	2	13	11	24
	RUDZISKO	3	2	4	3	9	9	11	12	11	2	38	28	66
	Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	5	4	14	12	19	21	22	34	24	18	84	89	173
17.	WĄSOSZ	4	3	14	12	18	19	21	33	23	17	80	84	164
	JULIANÓW	1	1	0	0	1	2	1	1	1	1	4	5	9
	Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	4	5	20	20	32	29	39	60	40	17	135	131	266
18.	WOLA SZKUCKA	4	5	20	20	32	29	39	60	38	16	133	130	263
	ZYGMUNTÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	1	3
	Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	7	2	6	8	15	16	24	32	26	11	78	69	147
19.	GRESZCZYN	0	0	1	0	1	0	2	4	1	0	5	4	9
	ODDZIAŁY	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2
	SĘPSKIE NIWY	1	0	3	1	1	4	2	3	1	2	8	10	18
	ZBÓJNO	6	2	2	7	13	12	20	25	22	9	63	55	118
	Razem	118	132	275	265	588	638	709	1014	677	314	2367	2363	4730

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

Dokonując analizy demograficznej wzięto pod uwagę tendencje z ostatnich 3 lat i analizowano m.in. dynamikę wzrostu/spadku osób młodych (do 17 roku życia) i w wieku starszym (po 60 r. ż.).

Jeżeli chodzi o osoby do 17 roku życia to tendencje spadkowe (niekorzystane) odnotowują: Czerрно spadek o 9 osób w ciągu 3 ostatnich lat, Budy (-7), Olszamowice (-7), Skórnice (-7), Studzieniec (-6), Gustawów (-4), Smyków (-3), Starzechowice (-3), Wola Szkucka (-2), Zbójno (-2), Płaskowice (-1), Stanisławów (-1), Sułków (-1). Osoby młode do 17 r. ż. stanowią 16,7% ogółu mieszkańców gminy. Najlepiej pod tym względem sytuacja wygląda w sołectwie Fałków i Gustawów, gdzie osoby w tym przedziale wiekowym stanowiły w 2015r. ponad 20% ogółu mieszkańców sołectwa. Najgorzej „wypadają” sołectwa: Wąsosz 7,69% oraz Zbójno 9,71%.

Tabela 16: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców do 17 roku życia do ogółu mieszkańców sołectwa

L.p.	Sołectwo	Liczba mieszkańców do 17 r.ż. na 31.12.2013	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Liczba mieszkańców do 17 r.ż. na 31.12.2014	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Liczba mieszkańców do 17 r.ż. na 31.12.2015	% do ogółu mieszkańców sołectwa	Wzrost/spadek (-) porównanie 2013-2015
1.	Budy	32	21,33%	32	20,92%	25	17,24%	-7
2.	Czerрно	94	14,26%	91	13,73%	85	13,26%	-9
3.	Czerрно-Kolonia	39	15,18%	43	16,29%	42	16,03%	3
4.	Fałków	211	19,66%	220	20,02%	213	19,36%	2
5.	Gustawów	23	18,85%	21	17,36%	19	15,97%	-4
6.	Olszamowice	64	22,30%	60	21,35%	57	20,14%	-7
7.	Papiernia	7	10,77%	8	12,31%	9	13,85%	2
8.	Płaskowice	15	15,96%	15	16,48%	14	16,09%	-1
9.	Skórnice	74	19,89%	66	18,13%	67	18,36%	-7
10.	Smyków	13	11,82%	12	11,11%	10	9,71%	-3
11.	Stanisławów	6	11,76%	6	11,76%	5	10,20%	-1
12.	Starzechowice	50	15,48%	48	14,81%	47	14,97%	-3
13.	Studzieniec	29	19,86%	25	16,89%	23	16,67%	-6
14.	Sulborowice	26	15,95%	27	16,36%	26	16,25%	0
15.	Sułków	3	10,34%	2	7,14%	2	7,69%	-1
16.	Turowice	38	13,29%	38	13,29%	39	13,59%	1
17.	Wąsosz	35	20,23%	38	21,59%	35	20,23%	0
18.	Wola Szkucka	51	18,61%	52	19,33%	49	18,42%	-2
19.	Zbójno	25	16,56%	22	14,97%	23	15,65%	-2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Fałkowie

Biorąc pod uwagę procentowy udział osób w wieku 60+M do ogółu mieszkańców sołectwa najwyższy taki wskaźnik był w 2015r. w: Płaskowicach (20,69%). Jeżeli chodzi o kobiety w wieku 65+ najwyższy współczynnik do ogółu mieszkańców sołectwa był w Wąsaczu 10,4%, najmniejszy w Papierni (3,08%).

Tabela 17: Analiza liczby mieszkańców powyżej 60/65 r.ż. do ogółu mieszkańców sołectwa w latach 2013-2015

Sołectwo	2013				2014				2015			
	pow.60 lat		pow.65lat		pow.60 lat		pow.65lat		pow.60 lat		pow.65lat	
	K		M		K		M		K		M	
Budy	28	18,67%	7	4,67%	25	16,34%	8	5,23%	27	18,62%	8	5,52%
Czerрно	114	17,30%	56	8,50%	109	16,44%	58	8,75%	111	17,32%	55	8,58%

Czermno-Kolonia	40	15,56%	21	8,17%	38	14,39%	25	9,47%	42	16,03%	22	8,40%
Fałków	104	9,69%	43	4,01%	102	9,28%	51	4,64%	114	10,36%	57	5,18%
Gustawów	20	16,39%	2	1,64%	18	14,88%	3	2,48%	21	17,65%	4	3,36%
Olszamowice	34	11,85%	24	8,36%	30	10,68%	22	7,83%	35	12,37%	22	7,77%
Papiernia	12	18,46%	1	1,54%	12	18,46%	2	3,08%	12	18,46%	2	3,08%
Pląskowice	15	15,96%	4	4,26%	13	14,29%	4	4,40%	18	20,69%	4	4,60%
Skórnice	40	10,75%	19	5,11%	35	9,62%	20	5,49%	37	10,14%	20	5,48%
Smyków	24	21,82%	8	7,27%	20	18,52%	8	7,41%	20	19,42%	9	8,74%
Stanisławów	14	27,45%	4	7,84%	13	25,49%	3	5,88%	12	24,49%	4	8,16%
Starzechowice	47	14,55%	25	7,74%	40	12,35%	25	7,72%	43	13,69%	23	7,32%
Studzieniec	20	13,70%	17	11,64%	21	14,19%	15	10,14%	21	15,22%	10	7,25%
Sulborowice	26	15,95%	10	6,13%	28	16,97%	10	6,06%	27	16,88%	10	6,25%
Sułków	5	17,24%	2	6,90%	5	17,86%	1	3,57%	5	19,23%	1	3,85%
Turowice	40	13,99%	16	5,59%	36	12,59%	18	6,29%	42	14,63%	17	5,92%
Wąsosz	21	12,14%	12	6,94%	23	13,07%	17	9,66%	24	13,87%	18	10,40%
Wola Szkucka	34	12,41%	22	8,03%	35	13,01%	20	7,43%	40	15,04%	17	6,39%
Zbójno	26	17,22%	11	7,28%	24	16,33%	11	7,48%	26	17,69%	11	7,48%
razem	664	13,88%	304	6,35%	627	13,05%	321	6,68%	677	14,31%	314	6,64%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Fałkowie

Spółeczeństwo gminy Fałków szybko się starzeje (potwierdza to także niżej opisany wskaźnik obciążenia demograficznego).

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, tj. liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/64 roku życia) na 100 osób w wieku produkcyjnym, potwierdza tendencję stałego wzrostu ludności w wieku emerytalnym. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015 na terenie Gminy Fałków.

Tabela 18: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015

ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym [osoba]			ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym [osoba]			ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym [osoba]		
2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
64,4	66,2	66,4	131,3	132,7	140,1	36,6	37,8	38,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego lipiec 2016r.

Na koniec 2015 r. w Gminie Fałków wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość 38,8 i był wyższy w porównaniu ze wskaźnikiem dla Polski który wynosił 31,4. Świadczy to o tym, że społeczeństwo Gminy Fałków zdecydowanie szybciej się starzeje niż średnia dla kraju.

Analiza bezrobocia na terenie gminy Fałków

Spada liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Fałków zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Końskich – w 2015r. było to łącznie mniej o 79 osób niż 2013r. Mimo wszystko zjawisko to jest nadal bardzo negatywne i zwłaszcza „zlokalizowane” w sołectwach:

- Fałków - 73 osoby zarejestrowane jako bezrobotne na koniec 2015r, tj. 6,64% mieszkańców sołectwa,
- Czermno – 32 osoby tj. 4,99% mieszkańców sołectwa,

- Starzechowice - 22 osoby tj. 7,01% mieszkańców sołectwa,
- Wola Szkucka - 21 osoby tj. 7,89% mieszkańców sołectwa,

Tabela 19: Liczba bezrobotnych w Gminie Fałków z podziałem na sołectwa w latach 2013-2015

Sołectwa	2013		2014		2015	
	liczba bezrobotnych	% bezrobotnych mieszkańców	liczba bezrobotnych	% bezrobotnych mieszkańców	liczba bezrobotnych	% bezrobotnych mieszkańców
Budy	6	4,00%	11	7,19%	3	2,07%
Czermno	44	6,68%	24	3,62%	32	4,99%
Czermno-Kolonia	9	3,50%	8	3,03%	7	2,67%
Fałków	79	7,36%	57	5,19%	73	6,64%
Gustawów	14	11,48%	14	11,57%	2	1,68%
Olszamowice	12	4,18%	7	2,49%	3	1,06%
Papiernia	1	1,54%	2	3,08%	0	0,00%
Płaskowice	6	6,38%	4	4,40%	3	3,45%
Skórnice	30	8,06%	20	5,49%	13	3,56%
Smyków	12	10,91%	10	9,26%	6	5,83%
Stanisławów	2	3,92%	4	7,84%	1	2,04%
Starzechowice	24	7,43%	16	4,94%	22	7,01%
Studzieniec	15	10,27%	12	8,11%	9	6,52%
Sulborowice	7	4,29%	2	1,21%	5	3,13%
Sułków	2	6,90%	4	14,29%	3	11,54%
Turowice	14	4,90%	9	3,15%	16	5,57%
Wąsosz	10	5,78%	5	2,84%	6	3,47%
Wola Szkucka	22	8,03%	13	4,83%	21	7,89%
Zbójno	9	5,96%	8	5,44%	14	9,52%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich

Tabela 20 Bezrobocie rejestrowane w poszczególnych miejscowościach z zaznaczeniem liczby kobiet

L.p.	Sołectwa	Rok 2013		Rok 2014		Rok 2015	
		Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety
1.	Sołectwo BUDY, w tym:	6	2	11	2	3	0
	ADELINÓW	0	0	1	0	1	0
	BUDY	5	2	8	2	2	0
	BUDY-ADELINÓW						
	BUDY-JAKUBOWICE						
	BUDY-SZPINEK						
	DOBRY WIDOK						
	SZRENIAWA	1	0	2	0	0	0
	CZARNA SMUGA						
2.	Sołectwo CZERMNO	44	26	24	13	32	14
3.	Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	9	4	8	4	7	5
	CZERMNO-KOLONIA	8	4	6	3	6	5

	LESZCZYNY						
	STOMORGI						
	PIKULE	1	0	2	1	1	0
4.	Sołectwo FAŁKÓW	79	45	57	26	73	37
5.	Sołectwo GUSTAWÓW	14	7	14	7	2	2
6.	Sołectwo OLSZAMOWICE	12	11	7	6	3	2
7.	Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	1	1	2	1	0	0
	PAPIERNIA	1	1	2	1	0	0
	RECZKÓW						
8.	Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	6	2	4	3	3	2
	PŁĄSKOWICE	4	1	3	2	1	0
	BULIANÓW	2	1	1	1	2	2
9.	Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	30	15	20	10	13	10
	SKÓRNICE	30	15	20	10	13	10
	PORĘBA						
10.	Sołectwo SMYKÓW, w tym:	12	3	10	2	6	2
	SMYKÓW	12	3	10	2	6	2
	SMYKÓW-BORONIEWSKIE						
11.	Sołectwo STANISŁAWÓW	2	2	4	3	1	1
12.	Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	24	9	16	8	22	9
	STARZECHOWICE DOLNE	22	8	15	7	21	8
	STARZECHOWICE GÓRNE						
	SĘP	2	1	1	1	1	1
13.	Sołectwo STUDZIEŃC	15	3	12	4	9	3
14.	Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	7	4	2	1	5	3
	SULBOROWICE	7	4	2	1	5	3
	SULBOROWICE ODDZIAŁY						
15.	Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	2	0	4	1	3	1
	SUŁKÓW	2	0	4	1	3	1
	RUDKA						
16.	Sołectwo TUROWICE, w tym:	14	5	9	3	16	7
	TUROWICE	12	5	5	1	10	3
	DĄBROWA						
	RUDZISKO	2	0	4	2	6	4
17.	Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	10	5	5	3	6	2
	WĄSOSZ	10	5	5	3	6	2
	JULIANÓW						
18.	Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	22	10	13	3	21	10
	WOLA SZKUCKA	22	10	13	3	21	10
	ZYGMUNTÓW						
19.	Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	9	1	8	1	14	5

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	GRESZCZYN	1	0	1	0	1	0
	ODDZIAŁY						
	SĘPSKIE NIWY	2	0	1	0	2	0
	ZBÓJNO	6	1	6	1	11	5
	Razem	318	155	230	101	239	115

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Końskich

łącznie kobiety stanowiły w 2015r. 48% ogółu bezrobotnych. Ponad 30% bezrobotnych w ostatnim roku mieszkało w Fałkowie. Kolejne sołectwa to Czermino (32 osoby) i Wola Szkucka (21 bezrobotnych).

Sołectwa	Rok 2013		Rok 2014		Rok 2015		% do ogółu z 2015r.
	Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety	Razem	w tym kobiety	
Budy	6	2	11	2	3	0	1,26%
Czermino	44	26	24	13	32	14	13,39%
Czermino-Kolonia	9	4	8	4	7	5	2,93%
Fałków	79	45	57	26	73	37	30,54%
Gustawów	14	7	14	7	2	2	0,84%
Olszamowice	12	11	7	6	3	2	1,26%
Papiernia	1	1	2	1	0	0	0,00%
Płaskowice	6	2	4	3	3	2	1,26%
Skórnice	30	15	20	10	13	10	5,44%
Smyków	12	3	10	2	6	2	2,51%
Stanisławów	2	2	4	3	1	1	0,42%
Starzechowice	24	9	16	8	22	9	9,21%
Studzieniec	15	3	12	4	9	3	3,77%
Sulborowice	7	4	2	1	5	3	2,09%
Sułków	2	0	4	1	3	1	1,26%
Turowice	14	5	9	3	16	7	6,69%
Wąsosz	10	5	5	3	6	2	2,51%
Wola Szkucka	22	10	13	3	21	10	8,79%
Zbójno	9	1	8	1	14	5	5,86%
Razem	318	155	230	101	239	115	100,00%

Źródło: analiza własna na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Końskich

Tabela 21 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci

Nazwa	ogółem			mężczyźni			kobiety		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	8,8	7,5	6,5	8,2	6,9	5,9	9,5	8,2	7,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	11,3	9,5	8,5	10,8	9,1	8,0	11,9	10,0	9,1
Powiat konecki	15,0	12,2	10,3	13,1	10,7	8,8	17,3	13,9	12,2
Gmina Fałków	11,2	8,4	8,7	9,9	8,1	8,0	12,8	8,7	9,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

Przestępczość na terenie Gminy Fałków

Z danych Komisariatu Policji w Radoszycach widać wyraźnie, że najwięcej przestępstw dokonują nietrzeźwi kierujący (32 w 2012r.), choć na szczęście liczba ta maleje. Ilościowo „drugie” miejsce zajmują kradzieże z włamaniem (łącznie 25 w ciągu 4 lat). Duża jest także liczba samobójstw (8 w latach 2012-2015). Szczegółowe dane dotyczące przestępczości prezentuje poniższa tabela:

Tabela 22 Liczba przestępstw na terenie Gminy Fałków w latach 2012-2015

L.p.	Kategoria przestępstwa	2012	2013	2014	2015
1.	Nietrzeźwi kierujący	32	10	9	12
2.	Samobójstwo	2	3	0	3
3.	Wypadek drogowy	2	4	2	2
4.	Kradzież mienia	4	5	3	1
5.	Wyrąb drewna	3	1	2	1
6.	Kradzież z włamaniem	7	5	6	6
7.	Oszustwo	3	5	4	2
8.	Nagły zgon	2	2	1	1
9.	Znęcanie się nad osobą najbliższą	2	2	4	2
10.	Niealimentacja	1	1	3	4
11.	Kradzież elementów linii telef.i kolejowej	5	3	2	2
12.	Podrobienie podpisu	1	0	1	0
13.	Uszkodzenie mienia	0	1	2	0
14.	Przywłaszczenie mienia	0	2	0	2
15.	Nielegalny wyrób alkoholu	0	1	0	1
16.	Ukrycie zajętego mienia	b.d.	b.d.	1	0
17.	Paserstwo	1	0	1	0
18.	Skierowanie p-ko innej osobie postępowania karnego	b.d.	b.d.	1	0
19.	Korupcja	b.d.	b.d.	1	1
20.	Znęcanie się nad zwierzęciem	b.d.	b.d.	1	0
21.	Naruszenie miru domowego	b.d.	b.d.	1	0
22.	Zwalczanie nieuczciwej konkurencji	b.d.	b.d.	1	0
23.	Niestosowanie się do zakazu sądowego	1	0	0	2
24.	Nielegalny połów ryb	b.d.	b.d.	0	1
25.	Posiadanie środków narkotycznych	b.d.	b.d.	0	2
26.	Kierowanie pojazdem pomimo cofniętych uprawnień	b.d.	b.d.	0	1
27.	Niedopełnienie obowiązków dot. bezpieczeństwa i higieny pracy	b.d.	b.d.	0	1
28.	Groźby karalne	2	2	b.d.	b.d.
29.	Zgwałcenie	1	0	b.d.	b.d.
30.	Rozbój	1	0	b.d.	b.d.
31.	Wydobywanie piasku bez zezwolenia	0	1	b.d.	b.d.

Źródło: dane Komisariatu Policji w Radoszycach

Analizując przestępczość na obszarze poszczególnych sołectw Gminy Fałków warto zwrócić uwagę, że ich liczba w ostatnich latach utrzymuje się na podobnym poziomie. Sołectwami najbardziej zagrożonymi przestępczością są:

- Fałków – 49 przestępstw w latach 2012-2015, tj. blisko co 4 przestępstwo w gminie,
- Czermino – 37 przestępstw w tym okresie,

- Zbójno – 17 przestępstw w ostatnich 4 latach,
- Starzechowice – łącznie 17 przestępstw,
- Turowice – łącznie 16 przestępstw,
- Skórnice – łącznie 14 przestępstw.

„Tylko” po 1 przestępstwie w ciągu ostatnich 4 lat dokonano w 5 sołectwach: Szreniawa , Pikule, Sęp, Stomorgi, Sułków i Papiernia.

Tabela 23 Sołectwa najbardziej zagrożone przestępczością na terenie Gminy Fałków

Miejscowości najbardziej zagrożone przestępczością na terenie Gminy Fałków						razem % do ogółu
Miejscowość/ Sołectwo	2012	2013	2014	2015	Razem	
Czermno	12	6	10	9	37	17,4%
Czermno Kolonia	-	-	2	3	5	2,3%
Starzechowice	4	6	2	4	16	7,5%
Turowice	2	2	2	2	8	3,8%
Zbójno	6	5	3	3	17	8,0%
Fałków	16	11	8	14	49	23,0%
Pląskowice	3	0	2	1	6	2,8%
Skórnice	4	4	2	4	14	6,6%
Wąsosz	1	2	0	1	4	1,9%
Rudzisko	1	0	2	1	4	1,9%
Olszamowice	1	1	1	0	3	1,4%
Studzieniec	3	0	1	1	5	2,3%
Sulborowice	2	0	1	3	6	2,8%
Budy	3	0	1	0	4	1,9%
Smyków	3	2	4	0	9	4,2%
Wola Szkućka	1	0	4	1	6	2,8%
Szreniawa	-	-	1	0	1	0,5%
Gustawów	4	2	-	-	6	2,8%
Pikule	1	0	-	-	1	0,5%
Sęp	1	0	-	-	1	0,5%
Stanisławów	0	4	-	-	4	1,9%
Stomorgi	0	1	-	-	1	0,5%
Sułków	0	1	-	-	1	0,5%
Papiernia	0	1	-	-	1	0,5%
Dąbrowa	4	0	-	-	4	1,9%
Razem	72	48	46	47	213	100,0%

Źródło: dane Komisariatu Policji w Radoszycach

Ponad 60% mandatów karnych nałożonych w 2015r. na mieszkańców gminy dotyczyła sołectw Czermno (ilościowo aż 34) i Fałków –31.

Tabela 24 Mandaty karne, które zostały nałożone w 2015r. na sprawców z podziałem na sołectwa

Sołectwo	2015	% do ogółu
Fałków	31	30,1%
Smyków	11	10,7%
Czermno	34	33,0%

Dąbrowa	2	1,9%
Olszamowice	4	3,9%
Skórnice	3	2,9%
Wąsosz	2	1,9%
Studzieniec	6	5,8%
Starzechowice	1	1,0%
Zbójno	2	1,9%
Turowice	1	1,0%
Wola Szkucka	3	2,9%
Sulborowice	1	1,0%
Szreniawa	2	1,9%
Razem	103	100,0%

Źródło: dane Komisariatu Policji w Radoszycach

Analizując wykroczenia na terenie gminy w poszczególnych sołectwach, najwięcej takich przypadków było w Fałkowie i Cermnie (blisko 50% ogółu wykroczeń z lat 2012-2015). Brak wykroczeń odnotowano w Papierni, Sułkowie i Wąsoczu (dane jedynie za 2015r.).

Tabela 25 Wykroczenia odnotowane w Gminie Fałków z podziałem na sołectwa w latach 2012-2015

L.p.	Sołectwo	2012	2013	2014	2015	RAZEM	razem % do ogółu
1.	Budy	4	1	5	0	10	3,38%
2.	Cermno	12	11	18	20	61	20,61%
3.	Cermno-Kolonia	b.d.	2	b.d.	1	3	1,01%
4.	Fałków	13	14	34	21	82	27,70%
5.	Gustawów	4	1	5	1	11	3,72%
6.	Olszamowice	b.d.	b.d.	3	3	6	2,03%
7.	Papiernia	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0	0,00%
8.	Pląskowice	1	3	1	1	6	2,03%
9.	Skórnice	1	11	2	10	24	8,11%
10.	Smyków	11	1	6	0	18	6,08%
11.	Stanisławów	0	1	b.d.	b.d.	1	0,34%
12.	Starzechowice	2	0	12	3	17	5,74%
13.	Studzieniec	3	1	b.d.	b.d.	4	1,35%
14.	Sulborowice	0	1	0	4	5	1,69%
15.	Sułków	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0	0,00%
16.	Turowice	4	3	1	3	11	3,72%
17.	Wąsosz	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0	0,00%
18.	Wola Szkucka	3	4	2	0	9	3,04%
19.	Zbójno	4	3	9	12	28	9,46%
	RAZEM	62	57	98	79	296	100,00%

Źródło: dane Komisariatu Policji w Radoszycach

Działalność organizacji pozarządowych

Na terenie gminy Fałków zarejestrowanych jest 8 różnego rodzaju organizacji pozarządowych. Poniższa tabela prezentuje organizacje w podziale na sołectwa.

Tabela 26 Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy Fałków

Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy Fałków		
1.	Budy	0
2.	Czermno	0
3.	Czermno-Kolonia	1
3.1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE KRS 0000173476 — STOWARZYSZENIE	
4.	Fałków	2
4.1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W FAŁKOWIE KRS 0000173475 — STOWARZYSZENIE	
4.2.	GMINNY LUDOWY KLUB SPORTOWY (GLKS) KRS 0000026732 — STOWARZYSZENIE KULTURY FIZYCZNEJ	
5.	Gustawów	0
6.	Olszamowice	1
6.1.	STOWARZYSZENIE REKRUT KRS 0000405099 — STOWARZYSZENIE	
7.	Papiernia	0
8.	Płaskowice	0
9.	Skórnice	1
9.1.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU WSI SKÓRNICE W SKÓRNICACH KRS 0000354263 — STOWARZYSZENIE	
10.	Smyków	0
11.	Stanisławów	0
12.	Starzechowice	1
12.1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W STARZECZOWICACH KRS 0000312428 — STOWARZYSZENIE	
13.	Studzieniec	0
14.	Sulborowice	0
15.	Sułków	0
16.	Turowice	1
16.1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W TUROWICACH KRS 0000316055 — STOWARZYSZENIE	
17.	Wąsosz	0
18.	Wola Szkucka	1
18.1.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU WSI WOLA SZKUCKA KRS 0000212151 — STOWARZYSZENIE	
19.	Zbójno	0

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

Na terenie gminy działają również Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną i Pilicą” i Lokalna Grupa Rybacka „Między Nidą a Pilicą”. Warto również wspomnieć o Zespole ludowym „Fałkowieńka”.

Działalność kulturalna

Na terenie Gminy Fałków działalność kulturalną prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna w Fałkowie, do której zapisanych jest 537 osób.

Tabela 27 Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej według wieku i rodzaju wykonywanego zajęcia za rok 2015

L.p.	Przedział wieku	Liczebność	Rodzaj wykonywanego zajęcia	Liczebność
1.	1 – 5 lat	30	Dzieci	30
2.	6 – 12 lat	173	Uczniowie	271
3.	13 – 15 lat	47	Studenci	23
4.	16 – 19 lat	62	Pracownicy umysłowi	60
5.	20 – 24 lata	28	Robotnicy	24
6.	25 – 44 lata	104	Rolnicy	4
7.	45 – 60 lat	55	Inni zatrudnieni	7
8.	60 lat i więcej	38	Emeryci, renciści	47
9.	-	537	Pozostali, niezatrudnieni	71

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Fałkowie

Analiza problemów w sferze środowiskowej

Analizując aspekty środowiskowe wzięto pod uwagę w szczególności negatywne zjawiska dotyczące obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska (zwłaszcza na obszary chronione) oraz analizę występowania obszarów cennych przyrodniczo na terenie Gminy Fałków.

Azbest pozostający do utylizacji

Najwięcej azbestu pozostaje do utylizacji w sołectwach:

- Cermno aż 12,15% ogółu azbestu pozostającego na terenie gminy do utylizacji,
- Turowice – 9,12%,
- Fałków – 8,9%,
- Starzechowice – 8,2%,
- Cermno-Kolonia – 7,84%,
- Skórnice – 7,55%,
- Sulborowice – 7,35%.

Tabela 28: Inwentaryzacja azbestu na terenie Gminy Fałków w podziale na sołectwa

L.p.	Sołectwa	stan na sierpień 2014	% do ogółu
1.	Budy	137 778,61	4,44%
2.	Cermno	377 288,34	12,15%
3.	Cermno-Kolonia	243 363,51	7,84%
4.	Fałków	276 407,12	8,90%
5.	Gustawów	87 155,86	2,81%
6.	Olszamowice	142 415,35	4,59%
7.	Papiernia	69 651,45	2,24%
8.	Pląskowice	102 263,15	3,29%
9.	Skórnice	234 594,58	7,55%
10.	Smyków	101 332,33	3,26%
11.	Stanisławów	55 642,84	1,79%

12.	Starzechowice	254 744,16	8,20%
13.	Studzieniec	126 736,72	4,08%
14.	Sulborowice	228 119,65	7,35%
15.	Sułków	14 755,78	0,48%
16.	Turowice	283 220,30	9,12%
17.	Wąsosz	125 267,23	4,03%
18.	Wola Szkucka	140 047,38	4,51%
19.	Zbójno	104 829,34	3,38%
	RAZEM	3 105 613,70	100,00%

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Fałkowie

W poszczególnych miejscowościach sytuacja wygląda w następujący sposób:

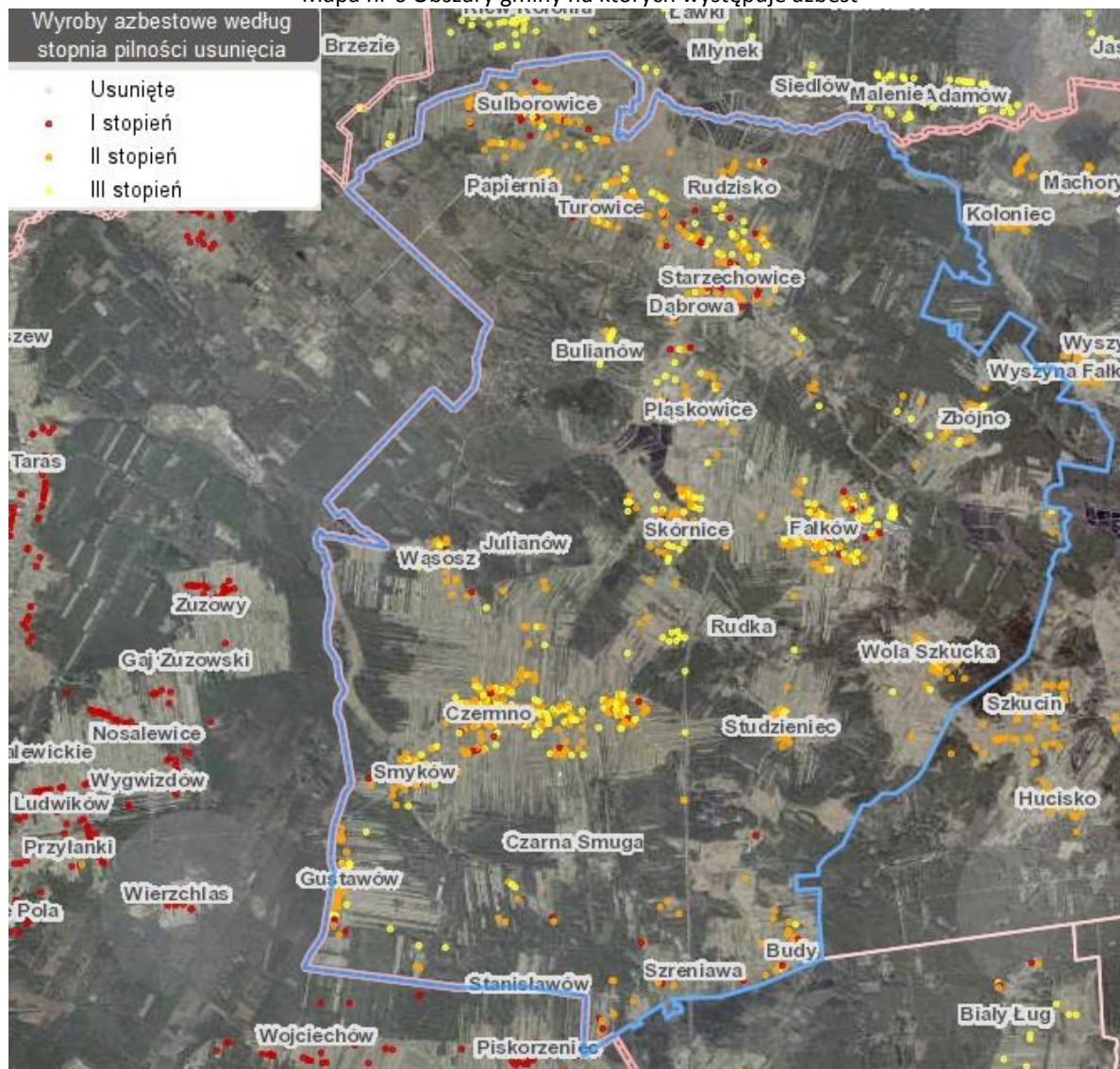
Tabela 29 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych miejscowościach gminy Fałków, stan na sierpień 2014r.

Sołectwo BUDY, w tym:	137 778,61
ADELINÓW	
BUDY	76 992,08
BUDY-ADELINÓW	12 647,80
BUDY-JAKUBOWICE	13 221,78
BUDY-SZPINEK	3 734,28
DOBRY WIDOK	9 110,53
SZRENIAWA	18 835,74
CZARNA SMUGA	3 236,40
Sołectwo CZERMNO	377288,34
Sołectwo CZERMNO-KOLONIA, w tym:	243 363,51
CZERMNO-KOLONIA	195 562,84
LESZCZYNY	7 532,20
STOMORGI	17 321,15
PIKULE	22 947,32
Sołectwo FAŁKÓW	276407,12
Sołectwo GUSTAWÓW	87 155,86
Sołectwo OLSZAMOWICE	142 415,35
Sołectwo PAPIERNIA, w tym:	69 651,45
PAPIERNIA	28 384,62
RECZKÓW	41 266,83
Sołectwo PŁĄSKOWICE, w tym:	102 263,15
PŁĄSKOWICE	82 523,65
BULIANÓW	19 739,50
Sołectwo SKÓRNICE, w tym:	234 594,58
SKÓRNICE	217 143,74
PORĘBA	17 450,84
Sołectwo SMYKÓW, w tym:	101 332,33
SMYKÓW	101 332,33
SMYKÓW-BORONIEWSKIE	0,00

Sołectwo STANISŁAWÓW	55642,84
Sołectwo STARZECHOWICE, w tym:	254 744,16
STARZECHOWICE DOLNE	113 730,32
STARZECHOWICE GÓRNE	141 013,84
SĘP	17 733,98
Sołectwo STUDZIENIEC	126736,72
Sołectwo SULBOROWICE, w tym:	228 119,65
SULBOROWICE	194 711,77
SULBOROWICE ODDZIAŁY	33 407,88
Sołectwo SUŁKÓW, w tym:	14 755,78
SUŁKÓW	9 124,28
RUDKA	5 631,50
Sołectwo TUROWICE, w tym:	283 220,30
TUROWICE	182 461,84
DĄBROWA	35 272,82
RUDZISKO	65 485,64
Sołectwo WĄSOSZ, w tym:	125 267,23
WĄSOSZ	113 222,67
JULIANÓW	12 044,56
Sołectwo WOLA SZKUCKA, w tym:	140 047,38
WOLA SZKUCKA	140 047,38
ZYGMUNTÓW	
Sołectwo ZBÓJNO, w tym:	104 829,34
GRESZCZYN	8 257,92
ODDZIAŁY	
SĘPSKIE NIWY	17 733,98
ZBÓJNO	78 837,44

Źródło: Urząd Gminy w Fałkowie

Mapa nr 6 Obszary gminy na których występuje azbest

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html>

Obszary chronione i cenne przyrodniczo

Na terenie Gminy Fałków zlokalizowane są:

- 1 Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000,
- 1 obszar chronionego krajobrazu (Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu),
- 1 pomnik przyrody – dęby szypułkowe 2 szt.
- użytki ekologiczne – razem 20 o powierzchni 46,9 ha

Na terenie gminy nie występują:

- Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000,
- parki narodowe,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- rezerваты przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne.

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 - Dolina Czarnej PLH260015

Na terenie gminy Fałków Obszar NATURA 2000 zajmuje powierzchnię 132,84 ha (wschodnia i północna część gminy). Obszar obejmuje dolinę Czarnej Koneckiej (Malenieckiej) od źródeł do ujścia, z kilkoma dopływami i z przylegającymi do niej kompleksami łąk i stawów oraz lasami. Obszar źródłiskowy w całości pokryty lasami, z przewagą borów mieszanych i grądów. Tereny w wielu miejscach podmokłe (zarastające śródleśne łąki, torfowiska). Tereny źródłiskowe Czarnej zajmują największe na tym obszarze śródleśne torfowiska. W środkowym odcinku dominują bory sosnowe. Łąki i mokradła zajmują niewielkie powierzchnie (niedaleko od koryta) w górnym i znacznie większe w środkowym i dolnym biegu rzeki. Rzeką na przeważającej długości zachowała naturalny charakter koryta i doliny (rzeka wyżynna). Czarna posiada niewiele dopływów. Większość z nich to małe bezimienne ciek. Największe znaczenie mają 4 dopływy: Krasna (ostoja Natura 2000 „Dolina Krasnej”), Czarna Taraska, Plebanka i Barbarka (teren gminy Fałków).

Obszar chronionego krajobrazu

Południowa część gminy o powierzchni 1 614,7 ha objęta jest ochroną jako **Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu**, który położony jest na terenie otuliny Przedborskiego Parku Krajobrazowego. Tereny te objęte są ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów i zróżnicowaną rzeźbę i krajobraz oraz pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Obszar ten ma z założenia pełnić rolę ochronną wobec Przedborskiego Parku Krajobrazowego. Obszar ten wyróżnia się urozmaiconym krajobrazem z wieloma cennymi stanowiskami występowania chronionych roślin i zwierząt. Obejmuje swym zasięgiem doliny rzek Pilicy oraz Czarnej Włoszczowskiej, a także fragmenty Wzniesień Opoczyńskich i Łopuszańskich. Charakteryzuje się głównie krajobrazem rolniczym i w niewielkim stopniu obejmuje ekosystemy leśne. Teren ten przeznaczony jest do rozwoju wielu form rekreacji. Ze względu na bliskość Przedborskiego Parku Krajobrazowego stanowi on dobre miejsce na usytuowanie bazy noclegowej i turystyki pobytowej.

Na terenie Parku Krajobrazowego i Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajdują się bogate i dobrze wykształcone zbiorowiska szaty roślinnej: torfowiskowe, szuwarowe, wodne, murawy kserotermiczne itp. Występują tutaj liczne stanowiska gatunków chronionych, a także zagrożonych wyginięciem, znajdujących się na czerwonej liście roślin zagrożonych w Polsce. W zakresie fauny występują miejsca lęgowe i ostoje gatunków chronionych, gatunków ginących i zagrożonych wyginięciem, rzadkich i bardzo rzadkich. Między innymi występuje stanowisko lęgowe bociana czarnego i orła bielika – gatunków zagrożonych w skali Europy.

Zdjęcie 1 Bocian czarny i orzeł bielik Źródło: wikipedia

Pomniki przyrody

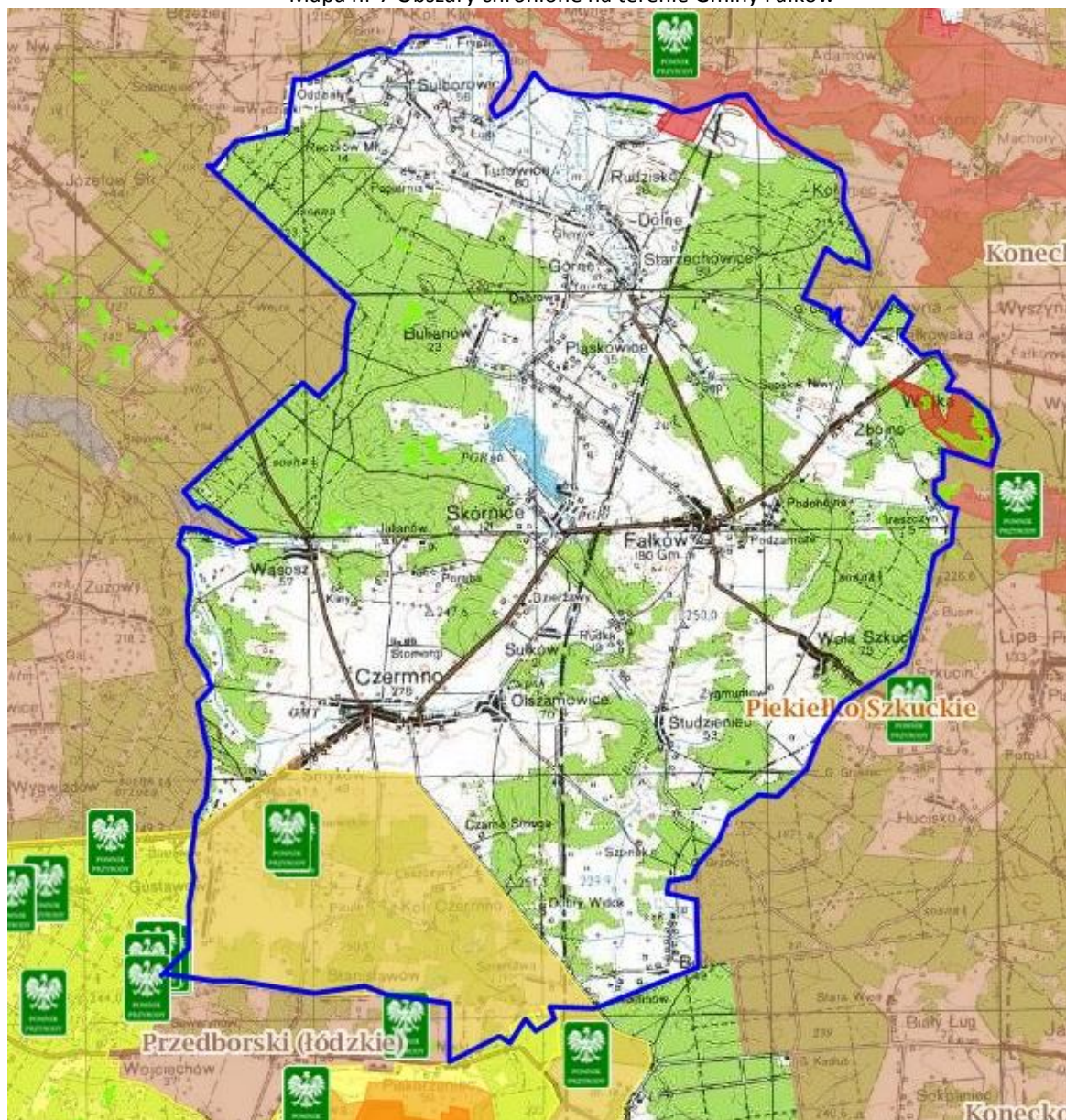
Jedyny zarejestrowany pomnik przyrody żywej - 2 dęby szypułkowe (nr rej. 723) w wieku ok. 250 lat, o obwodzie 370 i 380 cm oraz wysokości 35 m – zlokalizowane są na działce nr 594/1 w m. Smyków w okolicach miejscowości Smyków-Boroniewskie.

Tabela 30 Pomniki przyrody na terenie Gminy Fałków

Numer w rej. RDOŚ	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia	Opis pomnika	Miejscowość	Sołectwo	Nr działki
723	dęby szypułkowe szt. 2	25.05.2000	w wieku około 250 lat	w okolicach miejscowości Boroniewskie	Smyków	594/1

Źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach, stan na czerwiec 2016

Mapa nr 7 Obszary chronione na terenie Gminy Fałków

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Legenda: ■ Rezerваты ■ Parki Krajobrazowe ■ Parki Narodowe ■ Obszar Chronionego Krajobrazu ■ Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe ■ Natura 2000 – obszary ptasie ■ Natura 2000 Obszary siedliskowe

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Fałków występują **użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 46,9 ha**. Są to bagna i torfowiska zlokalizowane na terenach należących do Lasów Państwowych leśnictwa Fałków (8 obiektów), Płaskowice (6 obiektów), Skórnice (4 obiekty) i Starzechowice (3 obiekty). Są to tereny trudne do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, a z drugiej strony bardzo cenne z przyrodniczego punktu widzenia.

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

Tabela 31 Użytki ekologiczne na terenie gminy Fałków wg stanu na 10.12.2014r.

Lp	Nr rejestrowy RDOŚ w Kielcach	Nazwa użytku ekologicznego(jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Rodzaj użytku ekologicznego(jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia	Pow. [ha]	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Gmina	Obręb ewid.	Opis lokalizacji
1.	51	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	0,58	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Fałków	oddział leśny 297 f w leśnictwie Fałków, obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz
2.	53	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	1,03	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Fałków	oddział leśny 313 h w leśnictwie Fałków w obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz
3.	54	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	0,98	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Fałków	oddział leśny 313 k w leśnictwie Fałków w obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz
4.	72	Bagno	bagno	2002-02-19	6,88	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Zbójno	oddział 301a i 302a w leśnictwie Fałków
5.	73	Bagno	bagno	2002-02-19	0,75	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Zbójno	oddział 301f i 305b w leśnictwie Fałków

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

6.	74	Bagno	bagno	2002-02-19	1,59	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Zbójno	oddział 303 d w leśnictwie Fałków
7.	75	Bagno	bagno	2002-02-19	13,96	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Zbójno	oddział 305 d i 306 b w leśnictwie Fałków
8.	77	Bagno	bagno	2002-02-19	0,32	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Sulborowice	oddział 221 g w leśnictwie Płaskowice
9.	78	Bagno	bagno	2002-02-19	0,31	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Sulborowice	oddział 218 j w leśnictwie Płaskowice
10.	79	Bagno	bagno	2002-02-19	0,9	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Sulborowice	oddział 219 f w leśnictwie Płaskowice

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

11.	80	Bagno	bagno	2002-02-19	0,59	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Sulborowice	oddział 228 i w leśnictwie Płaskowice
12.	81	Bagno	bagno	2002-02-19	3,8	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 252 b i c leśnictwa Płaskowice
13.	82	Bagno	bagno	2002-02-19	5,92	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 257 b w leśnictwie Płaskowice
14.	83	Bagno	bagno	2002-02-19	0,29	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 253 n w leśnictwie Skórnice
15.	84	Bagno	bagno	2002-02-19	0,22	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 253 o w leśnictwie Skórnice

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

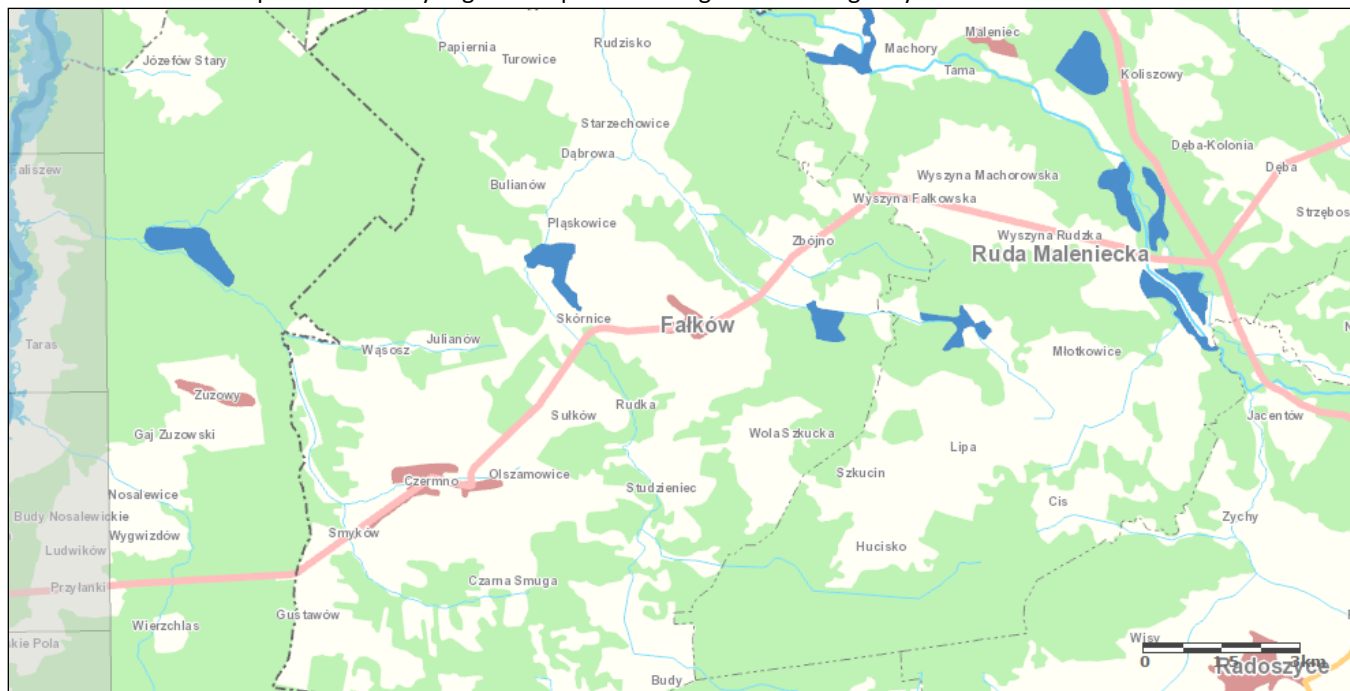
16.	85	Bagno	bagno	2002-02-19	0,47	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 253 c w leśnictwie Skórnice
17.	86	Bagno	bagno	2002-02-19	6,43	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Skórnice	oddział 255 d w leśnictwie Skórnice
18.	87	Bagno	bagno	2002-02-19	0,8	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Wola Szkucka	oddział 331 f w leśnictwie Starzechowice
19.	88	Bagno	bagno	2002-02-19	0,26	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Wola Szkucka	oddział 332 b leśnictwa Starzechowice
20.	89	Bagno	bagno	2002-02-19	0,4	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)	Fałków	Wola Szkucka	oddział 334 g w leśnictwie Starzechowice

Źródło: Rejestr RDOŚ w Kielcach

Zagrożenie powodziowe na terenie gminy

Gmina Fałków nie jest położona na obszarze zagrożonym powodzią, co przedstawia poniższa mapa.

Mapa nr 8: Obszary zagrożenia powodziowego na terenie gminy Fałków

Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

Legenda

Obszar zagrożenia powodziowego

■ Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi Q 0,2% - raz na 500 lat

Drogi

krajowe —

wojewódzkie —

Pokrycie terenu ■ wody powierzchniowe ■ tereny zantropogenizowane ■ tereny rolne ■ lasy

Zdjęcie 2 Gmina Fałków – kompleks szkolny „z lotu ptaka”. Źródło: www.falkow.pl

Parki podworskie

Do zieleni urządzonej na terenie gminy należą objęte prawną ochroną konserwatorską parki podworskie:

- w Fałkowie o powierzchni 19,2 ha,
- w Skórnicach o powierzchni 2,1 ha,
- w Starzechowicach o powierzchni 1,4 ha.

Analiza problemów w sferze gospodarczej

Analizując sferę gospodarczą wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące stopnia przedsiębiorczości oraz analizę zaplecza turystyczno – gastronomicznego gminy.

Gmina Fałków pod względem gospodarczym ma charakter leśno-rolniczy (użytki rolne stanowią 47,6 % powierzchni gminy, lasy i grunty leśne 46,4 % powierzchni). W gminie średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 4,75 ha. Warto zwrócić uwagę, że działalność rolnicza stanowi przeważnie dodatkowe źródło utrzymania. Na przeważającej części terenu gminy uprawiane są zboża: żyto, pszenżyto, mieszanki zbożowe oraz rośliny okopowe (ziemniaki). Dominującą produkcją rolną jest również bydło mleczne.

Generalnie Gmina Fałków jest słabo rozwinięta gospodarczo. Podstawowym rynkiem pracy jest rolnictwo. Z firm przeważają zakłady małe, zatrudniające do kilku - kilkunastu pracowników.

Największymi przedsiębiorstwami są: Zakład Tworzyw Sztucznych i Wyrobów Różnych "HEKO", PPHU „TARTAK” Z.P.Ch. Stanisław Skawiński oraz „G.M.B.T. Magnus” Sp. z o.o.

Liczba firm w poszczególnych sołectwach

Najwięcej zarejestrowanych firm jest w sołectwie Fałków – 52 co stanowi aż 42% wszystkich firm na terenie gminy. Z drugiej strony w 3 sołectwach nie ma żadnej firmy (Czermno-Kolonia, Stanisławów, Zbójno).

Tabela 32 liczba zarejestrowanych firm w Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (CEiDG)

L.p.	Sołectwa	Liczba zarejestrowanych firm	% do ogółu	% do ogółu mieszkańców sołectwa
1.	Budy	2	1,6%	1,4%
2.	Czermno	18	14,8%	2,8%
3.	Czermno-Kolonia	0	0,0%	0,0%
4.	Fałków	52	42,6%	4,7%
5.	Gustawów	3	2,5%	2,5%
6.	Olszawice	5	4,1%	1,8%
7.	Papiernia	1	0,8%	1,5%
8.	Pląskowice	4	3,3%	4,6%
9.	Skórnice	13	10,7%	3,6%
10.	Smyków	4	3,3%	3,9%
11.	Stanisławów	0	0,0%	0,0%
12.	Starzechowice	7	5,7%	2,2%
13.	Studzieniec	1	0,8%	0,7%
14.	Sulborowice	1	0,8%	0,6%
15.	Sułków	1	0,8%	3,8%
16.	Turowice	4	3,3%	1,4%
17.	Wąsosz	1	0,8%	0,6%

18.	Wola Szkucka	5	4,1%	1,9%
19.	Zbójno	0	0,0%	0,0%
Razem		122	100,0%	2,6%

Źródło: analiza własna na podstawie Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (CEiDG), stan na czerwiec 2016r.

Baza noclegowo-gastronomiczna

Na terenie gminy funkcjonują dwa tego typu obiekty:

1. Zajazd Podzamcze, Fałków ul. Spacerowa 2a, 26-260 Fałków, 40 miejsc noclegowych, restauracja
2. Pizzeria, Fałków ul. Przedborska 15, 26-260 Fałków

Zdjęcie 3 Zajazd Podzamcze w Fałkowie. Źródło: www.konskie.travel.pl

Liczba nowo powstałych podmiotów w latach 2012-2015 w sołectwach gminy Fałków

Potencjał przedsiębiorczości to nie tylko potencjał istniejących podmiotów gospodarczych, ale też potencjał postawy przedsiębiorczej wśród mieszkańców, a więc gotowość do podejmowania aktywności z własnej inicjatywy. Potencjał istniejących przedsiębiorstw jest pośrednim wskaźnikiem obrazującym lokalne szanse na znalezienie zatrudnienia. Natomiast od potencjału postawy przedsiębiorczej zależy gotowość do podejmowania ryzyka: przekwalifikowywania się, poszukiwania lepszej pracy oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. Najwięcej nowo rejestrowanych podmiotów odnotowuje sołectwo Fałków i Czermino.

Tabela 33 Liczba nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	średnia wieloletnia
Budy	2	0	1	0	1
Czermino	1	3	2	2	2
Czermino-Kolonia	1	1	0	2	1
Fałków	7	6	9	5	7
Gustawów	1	1	1	0	1
Olszamowice	2	0	1	0	1
Papiernia	0	1	0	0	0
Płaskowice	0	0	0	0	0
Skórnice	1	0	2	2	1
Smyków	0	0	1	0	0
Stanisławów	0	0	0	0	0
Starzechowice	0	0	2	2	1

Studzieniec	0	0	0	0	0
Sulborowice	0	0	0	0	0
Sułków	0	0	0	0	0
Turowice	1	0	1	0	1
Wąsosz	0	0	0	0	0
Wola Szkucka	2	0	0	1	1
Zbójno	0	0	1	0	0

Źródło Główny Urząd Statystyczny BDL.

Analiza problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Analizując sferę przestrzenno-funkcjonalną wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Gmina Fałków jest w 99,99% zwodociągowana (109,8 km sieci) i 53,71% skanalizowana (43,6 km sieci).

Tabela 34 Wskaźniki zwodociągowania Gminy Fałków

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 31.12.2015
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	99,99
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	109,8
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	1473
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m3/mieszk./rok	25,52
5	Podłączenia wodociągowe prowadzące do przedsiębiorstw	szt.	32

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Tabela 35 Wskaźniki skanalizowania Gminy Fałków

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Długość na terenie Gminy
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	53,71% (2541/4731)
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	43,6
3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	673
4.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do przedsiębiorstw	szt.	21
5.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	bd (obecnie trwają prace inwentaryzacyjne)
6.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	m3 /mieszk./rok	20,09 (51065m3/rok)
7.	Ścieki od pozostałych	m3/rok	58435

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Analizując dostęp do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazowej warto zwrócić uwagę, że wszystkie sołectwa mają dostęp do wodociągu, brak jest natomiast dostępu do sieci gazowej. Jeżeli chodzi o kanalizację to posiada ją tylko część sołectw. Problem ten nie został rozwiązany w 13 sołectwach: Budy, Gustawów, Papiernia, Płaskowice, Smyków, Stanisławów, Starzechowice, Studzieniec, Sulborowice, Sułków, Turowice, Wąsosz, Zbójno.

Tabela 36 Analiza sołectw pod kątem posiadanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazu ziemnego

L.p.	Sołectwo	WODOCIĄG [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]	KANALIZACJA [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]	GAZ [TAK/NIE/CZĘŚCIOWO]
1.	Budy	TAK	NIE	NIE
2.	Czermno	TAK	TAK	NIE
3.	Czermno-Kolonia	TAK	TAK	NIE
4.	Fałków	TAK	TAK	NIE
5.	Gustawów	TAK	NIE	NIE
6.	Olszamowice	TAK	TAK	NIE
7.	Papiernia	TAK	NIE	NIE
8.	Płaskowice	TAK	NIE	NIE
9.	Skórnice	TAK	TAK	NIE
10.	Smyków	TAK	NIE	NIE
11.	Stanisławów	TAK	NIE	NIE
12.	Starzechowice	TAK	NIE	NIE
13.	Studzieniec	TAK	NIE	NIE
14.	Sulborowice	TAK	NIE	NIE
15.	Sułków	TAK	NIE	NIE
16.	Turowice	TAK	NIE	NIE
17.	Wąsosz	TAK	NIE	NIE
18.	Wola Szkucka	TAK	TAK	NIE
19.	Zbójno	TAK	NIE	NIE

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Dostęp do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w poszczególnych sołectwach

Część sołectw nie posiada żadnego dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, są to:

- Budy,
- Czermno-Kolonia,
- Papiernia,
- Płaskowice,
- Smyków,
- Stanisławów,
- Studzieniec,
- Sułków,
- Zbójno.

Najlepiej sytuacja wygląda w Fałkowie – dostęp do boiska, siłowni wewnętrznej, stadionu lekkoatletycznego, kortu tenisowego, placu zabaw.

Tabela 37 Analiza dostępu poszczególnych sołectw do infrastruktury sportowej

	Sołectwo	boiska	siłownie wewnętrzna	siłownie zewewnętrzne	basen	minigolf	stadion lekkoatletyczny	plażówki	kort tenisowy	plac zabaw	Razem
1.	Budy										0
2.	Czermno	1							1	1	3
3.	Czermno-Kolonia										0
4.	Fałków	1	1				1		1	1	5
5.	Gustawów									1	1
6.	Olszamowice									1	1
7.	Papiernia										0
8.	Płaskowice										0
9.	Skórnice	1								1	2
10.	Smyków										0
11.	Stanisławów										0
12.	Starzechowice									1	1
13.	Studzieniec										0
14.	Sulborowice									1	1
15.	Sułków										0
16.	Turowice									1	1
17.	Wąsosz									1	1
18.	Wola Szkucka									1	1
19.	Zbójno										0
	Razem	3	1	0	0	0	1	0	2	10	17

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Potrzeby rewitalizacyjne w zakresie infrastruktury sportowej:

- rewitalizacja zdegradowanego obiektu sportowego w Fałkowie poprzez odnowę szatni klubu sportowego i przebudowę boiska, w celu przywrócenia funkcji rekreacyjnej,
- budowa boiska w Skórnikach,
- budowa boiska w Starzechowicach,
- budowa boiska w Woli Szkuckiej,
- budowa boiska w Turowicach.

Infrastruktura drogowa

„Otwarcie na świat” gminie Fałków zapewnia przede wszystkim droga krajowa nr 42 (dawna nr 749) relacji Namysłów - Kluczbork - Praszka - Rudniki - Działoszyn - Pajęczno - Nowa Brzeźnica - Radomsko - Przedbórz - Ruda Maleniecka - Końskie - Skarżysko Kamienna - Rudnik. Stanowi ona też główną oś komunikacyjną gminy. Długość tej drogi na terenie gminy wynosi 14 km. Szczególnie niskie parametry techniczne (ostre zakręty i kolizje z istniejącą zabudową) występują we wsi Czermno.

Łącznie na terenie gminy jest ok. 98 km dróg gminnych, powiatowych i krajowych (brak dróg wojewódzkich).

Drogi powiatowe:

- Nr 0392 T relacji Lipa - Szkucin - Wola Szkucka – Fałków
- Nr 0395 T relacji Ruda Pilczycka - Adelinów - Czarna Smuga – Czermno
- Nr 0476 T relacji Sulborowice - granica woj. świętokrzyskiego - (Reczków)

- Nr 0477 T relacji Fałków - Płaskowice - Dąbrowa - Gliny - Turowice - Sulborowice - granica woj. świętokrzyskiego - (Skórkowice)
- Nr 0478 T relacji Fałków - Płaskowice - Dąbrowa - Gliny - Rudzisko – granica woj. świętokrzyskiego - (Tomaszów)
- Nr 0479 T relacji (Skotniki) - granica woj. świętokrzyskiego - Wąsosz – Cermno
- Nr 0480 T relacji Fałków - Studzieniec - Budy - granica gminy Fałków - (droga powiatowa Nr 30422)
- Nr 0481 T relacji Cermno - Pikule - granica woj. świętokrzyskiego - (Góry Mokre).

Drogi powiatowe posiadają łączną długość około 50 km.

Drogi gminne:

- Nr 322001 T relacji Sulborowice – Oddziały
- Nr 322002 T relacji Płaskowice – Bulianów
- Nr 322003 T relacji Zbójno – Koloniec
- Nr 322004 T relacji Zbójno – Greszczyn
- Nr 322005 T relacji Skórnice – Płaskowice
- Nr 322006 T relacji Skórnice – Wąsosz
- Nr 322007 T relacji Wąsosz – Zuzowy
- Nr 322008 T relacji Cermno – Zuzowy
- Nr 322009 T relacji Fałków – Olszamowice
- Nr 322010 T relacji Cermno Kol. – Szpinek
- Nr 322011 T relacji Gustawów – Stanisławów
- Nr 322012 T Fałków, ul. Akacyjowa
- Nr 322013 T Fałków, ul. Modrzewiowa
- Nr 322014 T Fałków, ul. Lipowa
- Nr 322015 T Fałków, ul. Wierzbowa
- Nr 322016 T Fałków, ul. Sadowa

Drogi gminne - łączna długość około 34 km.

Poza w/w układem dróg na terenie gminy Fałków można jeszcze wyróżnić:

- drogi zakładowe - 1 km
- drogi wewnętrzne/rolnicze - 145 km.

Analiza stanu układu drogowego gminy wykazała, że posiada ona dostatecznie gęstą sieć ulicno - drogową, która zabezpiecza jej powiązania wewnętrzne, a także w większości zewnętrzne.

Istotnym mankamentem są natomiast jeszcze słabe parametry techniczne tych dróg pod względem jakościowym, jaki i funkcjonalnym. Ponadto występuje również brak jednorodności nawierzchni drogowych na poszczególnych ciągach komunikacyjnych.

Dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej w poszczególnych sołectwach

Bardzo dobrze wygląda na terenie gminy dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej (świetlic, remiz OSP). Jak wynika z poniższej tabeli funkcjonuje:

- 6 samodzielnych budynków strażnic OSP (Cermno-Kolonia, Fałków, Starzechowice, Turowice, Wąsosz, Zbójno),
- w 5 sołectwach - świetlice stanowiące „samoistne” budynki (Olszamowice, Skórnice, Studzieniec, Sulborowice, Wola Szkucka).

Tabela 38 Dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej w poszczególnych sołectwach gminy Fałków

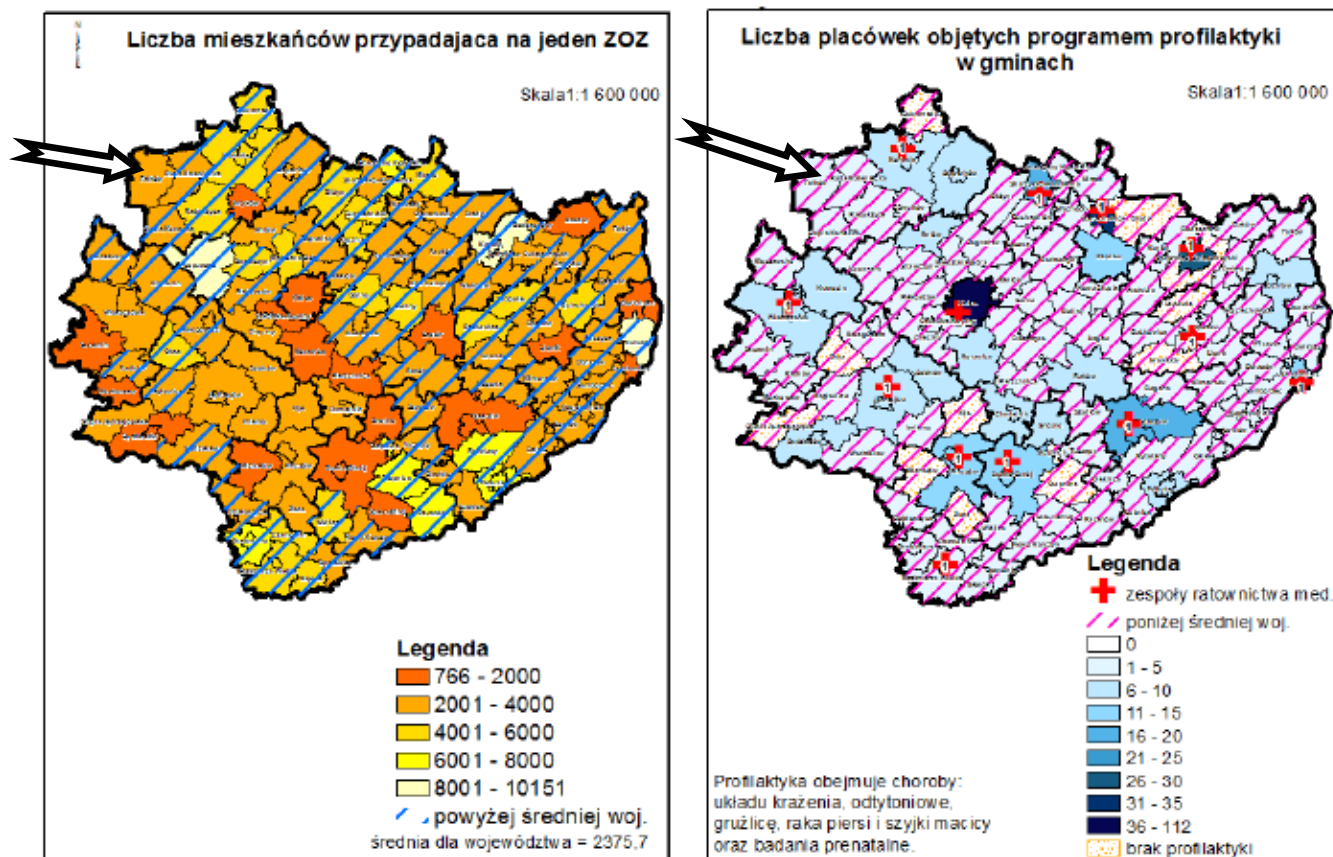
L.p.	SOŁECTWO	BUDYNEK OSP	OSOBNY BUDYNEK ŚWIETLICY	BUDYNEK OSP + ŚWIETLICA STANOWIĄ JEDEN BUDYNEK	BRAK TEGO TYPU OBIEKTÓW
1.	Budy				x
2.	Czermno				x
3.	Czermno-Kolonia	x		x	
4.	Fałków	x			
5.	Gustawów				x
6.	Olszamowice		x		
7.	Papiernia				x
8.	Pląskowice				x
9.	Skórnice		x		
10.	Smyków				x
11.	Stanisławów				x
12.	Starzechowice	x		x	
13.	Studzieniec		x		
14.	Sulborowice		x		
15.	Sułków				x
16.	Turowice	x		x	
17.	Wąsosz	x		x	
18.	Wola Szkucka		x		
19.	Zbójno	x		x	

Źródło: Urząd Gminy Fałków, czerwiec 2016r.

Dostęp do usług zdrowotnych

Gmina Fałków jest jedną z 8 gmin tworzących powiat konecki. Zgodnie z mapą potrzeb gmina charakteryzuje się niskim dostępem do usług w tym usług zdrowotnych. W zakresie ochrony zdrowia i życia na terenie gminy funkcjonuje Samodzielny Gminny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Fałkowie oraz Ośrodek Zdrowia w Czermnie. Ponadto w gminie Fałków znajduje się 1 apteka. Najbliższy szpital znajduje się w odległych o 25 km Końskich i o 40 km Włoszczowej.

SGPZOZ w Fałkowie posiada podstawowy sprzęt medyczny istnieje jednak potrzeba doposażenia placówki. Placówkę należy również zmodernizować. Należy również wprowadzić działania profilaktyczne oraz zwiększyć zakres usług tak aby pacjent w sposób kompleksowy został objęty opieką zdrowotną.

Analiza problemów w sferze technicznej

Analizując sferę techniczną wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Zabytki na terenie gminy

Na terenie gminy znajduje się 14 zabytków – zlokalizowane są one głównie w Fałkowie i Cermnie. 6 z nich jest wpisana do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego.

Gmina Fałków nie posiada obecnie Gminnej Ewidencji Zabytków i Gminnego Programu Zabytków. Niżej wymienione zabytki znalazły się w piśmie od Konserwatora Zabytków z prośbą o ujęcie w przypadku tworzenia w/w dokumentów.

Tabela 39 Wykaz zabytków na terenie Gminy Fałków wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego

L.p.	Data wpisu	Miejscowość	Zabytek	Numer w rejestrze
1.	26.04.2007r.	Cermno	Zespół kościoła parafialnego na który składają się: kościół, kaplica przedpogrzebowa	A.10/1-2
2.	nie dotyczy	Cermno	Cmentarz przykościelny	nie dotyczy
3.	nie dotyczy	Cermno	Cmentarz Parafialny	nie dotyczy
4.	nie dotyczy	Cermno	Kapliczka murowana, połowa XIX wieku	nie dotyczy
5.	nie dotyczy	Fałków	Układ urbanistyczny (rozplanowanie osady)	nie dotyczy
6.	14.06.2013r.	Fałków	Kościół parafialny p.w. Świętej Trójcy	A.911/1

7.	14.06.2013r.	Fałków	Teren dawnego cmentarza przykościelnego w granicach ogrodzenia	A.911/2
8.	nie dotyczy	Fałków	Plebania lata 20 XX w.	nie dotyczy
9.	30.03.2010r.	Fałków	Zespół dworski, na który składają się: ruina dworu obronnego (zamku), oficyna dworska (czworak), gorzelnia (obecnie dwór), pozostałości parku	A.479/1-4
10.	nie dotyczy	Fałków	Cmentarz parafialny	nie dotyczy
11.	nie dotyczy	Fałków	Cmentarz z I wojny światowej	nie dotyczy
12.	22.02.2010r.	Skórnice	Zespół dworski, na który składają się: dawny dwór, spichlerz, park	A.480/1-3
13.	22.02.2010r.	Starzechowice	Park dworski	A.481
14.	nie dotyczy	Rudzisko	Drewniany młyn wodny (wraz z historycznym wyposażeniem i pozostałościami układu wodnego) - początek XX wieku	nie dotyczy

Źródło: Świętokrzyski Konserwator Zabytków, stan na czerwiec.2016r.

Większość wyżej wymienionych zabytków wymaga konserwacji.

Zdjęcie 4 Ruiny dworu obronnego (zamku) w Fałkowie. Źródło: www.polskaniezwykla.pl

Potrzeby w zakresie modernizacji/budowy infrastruktury społecznej (świetlice wiejskie, remizy strażackie)

Jak wynika z powyższej tabelki w 8 (na 19 sołectw) nie ma tego typu infrastruktury i są to zazwyczaj małe sołectwa Sułków (26 mieszkańców na 31.12.2015), Stanisławów (49), Papiernia (65), Płaskowice (87), Smyków (103), Gustawów (119), Budy (145). Jedynym wyjątkiem na tle w/w sołectw jest Czermino w którym brak tego typu infrastruktury, a sołectwo liczy aż 641 mieszkańców.

Istnieje potrzeba modernizacji następujących budynków w celu nadania im funkcji społeczno-kulturalnych:

- remizy OSP w Czerminie-Kolonii,
- remizy OSP w Fałkowie,
- remizy OSP w Starzechowicach,

- remizy OSP w Turowicach,
- świetlicy wiejskiej w Olszamowicach,
- świetlicy wiejskiej w Skórnikach,
- świetlicy wiejskiej w Studzieńcu,
- świetlicy wiejskiej w Sulborowicach,
- świetlicy wiejskiej w Wąsoczu,
- świetlicy wiejskiej w Zbójnie,
- świetlicy wiejskiej w Woli Szkuckiej,
- Domu Ludowego w Fałkowie.

oraz

- budowy świetlicy wiejskiej w Budach,
- budowy świetlicy wiejskiej w Gustawowie.

Infrastruktura szkolna

Na terenie gminy Fałków funkcjonują następujące jednostki stanowiące bazę oświatową:

- Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Fałkowie,
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Cermnie,
- Gimnazjum Nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie.

Wychowanie przedszkolne na obszarze gminy realizowane jest przez przedszkola zlokalizowane w szkołach i punkt przedszkolny w Gminnej Bibliotece Publicznej w Fałkowie.

Tabela 40 Liczba uczniów w poszczególnych szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2015/2016

Lp.	Szkoła	Rok szkolny 2015/2016			
		Szkoła Podstawowa	Klasa 0	Gimnazjum	Razem
1.	Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie	201	39		240
2.	Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie	92	18		110
3.	Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie			119	119
	Razem	293	57	119	469

Lp.	Przedszkola	Liczba dzieci
1.	Fałków	60
2.	Cermno	25
	Razem	85

Źródło: dane Urzędu Gminy Fałków

We wszystkich obiektach szkolnych (PSP Fałków, PSP Cermno, Gimnazjum Fałków) istnieje konieczność modernizacji kotłowni wraz z instalacją urządzeń OZE.

3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Dla potrzeb wyznaczenia obszaru zdegradowanego określono listę wskaźników społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno – funkcjonalnych oraz technicznych. Dla przestrzennego zobrazowania wyników analizy gminę podzielono zgodnie ze strukturą jednostek pomocniczych – na sołectwa. Dla wydzielonych obszarów pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Gminy w Fałkowie, jak i specjalnie w tym celu wygenerowany przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie czy Komendę Policji w Radoszycach. Materiały uzyskano również z ogólnodostępnych baz m.in. danych Urzędu Statystycznego w Kielcach dane z Banku Danych Lokalnych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

w Łodzi. Następnie materiały te zostały wnikliwie przeanalizowane i na ich podstawie wytypowano obszary gminy znajdujące się w stanie kryzysu tzn. na obszarach tych występują następujące negatywne zjawiska:

- społeczne (w szczególności bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym),
- gospodarcze (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowe (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalne (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Zgodnie z rozdziałem 3 punkt 3 Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 obszar zdegradowany – to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów. Na podstawie Diagnozy zawartej w rozdziale 2 niniejszego dokumentu -analizując kilkanaście różnych wskaźników w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej wyznaczono podobszary zdegradowane. Jako obszary zdegradowane wyznaczono sołectwa gdzie zidentyfikowano przynajmniej 3 negatywne zjawiska społeczne oraz negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne i techniczne (łącznie negatywnych zjawisk ≥ 11). Jako sołectwa gdzie występują liczne problemy w sferze społecznej, przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej innej sferze (środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, gospodarczej, technicznej) zidentyfikowano:

- ✓ Fałków
- ✓ Cermno-Kolonia
- ✓ Cermno
- ✓ Starzechowice

Podobszary zdegradowane obejmują obszar 43,53 km², co stanowi 32,95% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 2317 osób, tj. 48,99% ogółu mieszkańców gminy. Poniższe tabele przedstawiają podsumowanie analizy danych społecznych, gospodarczych, środowiskowych, funkcjonalno – przestrzennych i technicznych.

Tabela 41 Podsumowanie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Fałków – wyznaczenie podobszarów zdegradowanych

Sołectwo	Sfera społeczna								
	Liczba osób korzystających z pomocy OPS	Liczba osób korzystających z pomocy tytułem ubóstwa	Liczba osób korzystających z pomocy tytułem bezrobocia	Liczba osób korzystających z pomocy z powodu trudności o-w	Inne przyczyny	Przestępczość (średniorocznie dane z 4 lat)	Liczba osób zarejestrowanych w PUP	Osoby w wieku SENIORA	Ubytek liczby mieszkańców
Budy	44	35	18	28	16	2,5	3	24,14%	-5
Czermno	204	85	70	35	59	15,25	32	25,90%	-18
Czermno-Kolonia	26	7	5	19	6	0,75	7	24,43%	5
Fałków	109	94	65	64	61	20,5	73	15,55%	27
Gustawów	32	28	20	28	12	2,75	2	21,01%	-3
Olszawowice	49	20	10	30	12	1,5	3	20,14%	-4
Papiernia	0	0	0	0	0	0	0	21,54%	0
Płaskowice	6	16	0	16	2	1,5	3	25,29%	-7
Skórnice	48	28	20	40	14	6	13	15,62%	-7
Smyków	13	13	7	17	9	4,5	6	28,16%	-7
Stanisławów	5	7	0	4	2	0,25	1	32,65%	-2
Starzechowice	36	25	23	32	38	4,25	22	21,02%	-9
Studzieniec	20	18	18	20	4	1	9	22,46%	-8
Sulborowice	24	0	0	21	0	1,25	5	23,13%	-3
Sułków	8	0	4	10	0	0	3	23,08%	-3
Turowice	39	24	0	32	24	2,75	16	20,56%	1
Wąsosz	70	25	0	15	46	0	6	24,28%	0
Wola Szukcka	24	10	7	16	4	2,25	21	21,43%	-8
Zbójno	4	0	0	0	0	7	14	25,17%	-4

Tabela 42 Podsumowanie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Fałków – wyznaczenie podobszarów zdegradowanych

L.p.	Sołectwo	Środowiskowe			Gospodarcze		Funkcjonalno - przestrzenne			Techniczne	Podsumowanie
		Liczba azbestu pozostająca do utylizacji	Zanieczyszczenie powietrza	Obszary cenne przyrodniczo	Spadek liczby przedsiębiorstw	Liczba nowo rejestrowanych	Dostęp do kanalizacji	Dostęp do infrastruktury sportowej	Dostęp do infrastruktury kultury		
1.	Budy	137 778,61	1	1	2	1	NIE	0	NIE	NIE	9
2.	Czermno	377 288,34	1	1	18	2	TAK	3	NIE	NIE	13
3.	Czermno-Kolonia	243 363,51	1	1	0	1	TAK	0	NIE	TAK	11
4.	Fałków	276 407,12	1	1	52	7	TAK	5	NIE	TAK	12
5.	Gustawów	87 155,86	1	1	3	1	NIE	1	NIE	NIE	7
6.	Olszawowice	142 415,35	1	1	5	1	TAK	1	NIE	NIE	6
7.	Papiernia	69 651,45	1	1	1	0	NIE	0	NIE	NIE	7
8.	Płaskowice	102 263,15	1	1	4	0	NIE	0	NIE	NIE	7
9.	Skórnice	234 594,58	1	1	13	1	TAK	2	NIE	NIE	8
10.	Smyków	101 332,33	1	1	4	0	NIE	0	NIE	NIE	7
11.	Stanisławów	55 642,84	1	1	0	0	NIE	0	NIE	NIE	9
12.	Starzechowice	254 744,16	1	1	7	1	NIE	1	NIE	NIE	12
13.	Studzieniec	126 736,72	1	1	1	0	NIE	0	NIE	NIE	8
14.	Sulborowice	228 119,65	1	1	1	0	NIE	1	NIE	NIE	9
15.	Sułków	14 755,78	1	1	1	0	NIE	0	NIE	NIE	8
16.	Turowice	283 220,30	1	1	4	1	NIE	1	NIE	NIE	9
17.	Wąsosz	125 267,23	1	1	1	0	NIE	1	NIE	NIE	8
18.	Wola Szukcka	140 047,38	1	1	5	1	TAK	1	NIE	NIE	5
19.	Zbójno	104 829,34	1	1	0	0	NIE	0	NIE	NIE	9

— Granica gminy
— Granica podobszarów zdegradowanych

Wyznaczenie obszaru/podobszarów rewitalizacji

Zgodnie zapisami z rozdziału 3 pkt 4 Wytycznych, obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Zgodnie z wyżej przytoczonymi zapisami na terenie gminy Fałków wyznaczone zostały **trzy podobszary rewitalizacji- sołectwa Fałków, Czermino – Kolonia oraz Czermino**. Dla wyznaczenia zasięgu podobszarów rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami:

1. na podobszarach tych zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno -funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.
2. obszary te jednocześnie mają istotne znaczenie dla rozwoju gminy,
3. wybór podobszarów uzyskał całkowitą akceptację zarówno władz lokalnych jak i akceptację społeczną.

Wyznaczone podobszary rewitalizacji zajmują powierzchnię **1295 ha co stanowi 9,76%** powierzchni Gminy. Na podobszarach tych mieszka **1418 mieszkańców, tj. 29,98%** mieszkańców Gminy.

Tabela 43 Wyznaczenie podobszarów rewitalizacji – delimitacja ze względu na ograniczenie liczby mieszkańców

L.p.	Sołectwo	Liczba mieszkańców na 31.12.2015r.	% do ogółu mieszkańców	Ujęto do rewitalizacji
1.	Budy	145	3,07%	
2.	Czermino	641	13,55%	56
3.	Czermino-Kolonia	262	5,54%	262
4.	Fałków	1100	23,26%	1100
5.	Gustawów	119	2,52%	
6.	Olszawice	283	5,98%	
7.	Papiernia	65	1,37%	
8.	Płaskowice	87	1,84%	
9.	Skórnice	365	7,72%	
10.	Smyków	103	2,18%	
11.	Stanisławów	49	1,04%	
12.	Starzechowice	314	6,64%	
13.	Studzieniec	138	2,92%	
14.	Sulborowice	160	3,38%	
15.	Sułków	26	0,55%	
16.	Turowice	287	6,07%	
17.	Wąsosz	173	3,66%	
18.	Wola Szkucka	266	5,62%	
19.	Zbójno	147	3,11%	
	Razem	4730	100,00%	1418
		% udział mieszkańców do ogółu		29,98%

Źródło opracowanie własne na podstawie danych UG w Fałkowie

4 Szczegółowa diagnoza podobszarów rewitalizacji oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Jednym z najważniejszych elementów Programu Rewitalizacji jest pogłębiona diagnoza podobszarów rewitalizacji, która obejmuje analizę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów we wszystkich sferach, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej. Poniższej przedstawiona została szczegółowa analiza dwóch podobszarów rewitalizacji w Gminie Fałków.

Fałków

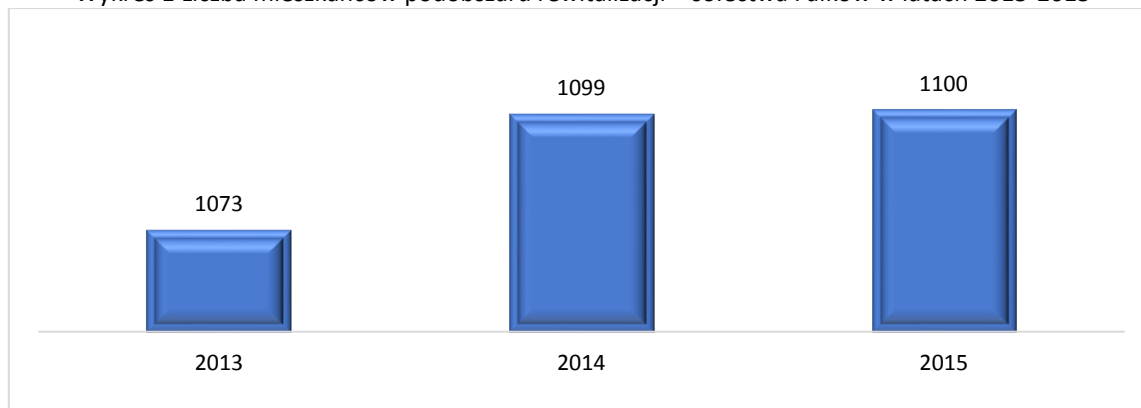
Na terenie sołectwa zlokalizowane są m.in.: budynek Urzędu Gminy, Kościół, remiza OSP, szkoła podstawowa, gimnazjum, Ośrodek Zdrowia. Sołectwo stanowi administracyjne i funkcjonalne centrum gminy.

Sfera społeczny.

Analizując sferę społeczną wzięto m.in. pod uwagę dane dot. bezrobocia, ubóstwa, korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej także: GOPS), a także niewystarczający dostęp mieszkańców poszczególnych sołectw do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.

Według danych USC w Fałkowie sołectwo Fałków zamieszkuje 1100 osób (stan na 31.12.2015r.) to o 27 osób więcej niż w roku 2013. Największą część społeczeństwa sołectwa 65,09% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 15,55% mieszkańców gminy. W wieku przedprodukcyjnym w roku 2015 sołectwo zamieszkiwało 19,36% ogółu ludności.

Wykres 1 Liczba mieszkańców podobszaru rewitalizacji – sołectwa Fałków w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne

Na terenie podobszaru głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie w 2015r. było: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, oraz długotrwała lub ciężka choroba. W poprzednich latach powyższy ranking wyglądał podobnie. Powody udzielania pomocy i wsparcia według liczby rodzin i osób korzystających z pomocy w latach 2013 -2015 r. z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawia się następująco:

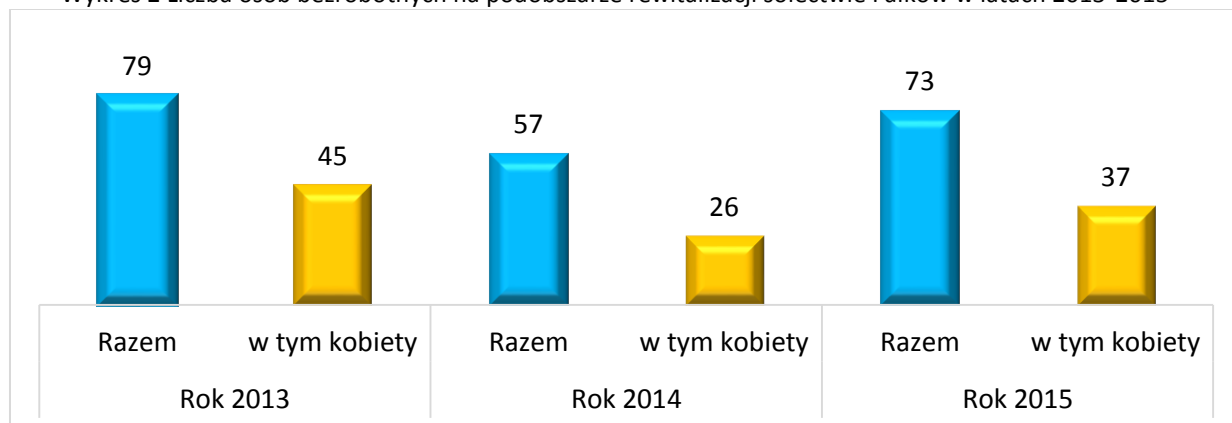
- 57 rodzin (najwięcej spośród wszystkich sołectw) skorzystało w 2015r. ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej tj. blisko co 4 rodzina korzystająca z pomocy GOPS to mieszkańiec sołectwa Fałków (tj. 10% ogółu mieszkańców miejscowości); w poszczególnych latach przedstawiało się to następująco:
 - ✓ rok 2013: 57 rodzin, 147 osób,

- ✓ rok 2014: 61 rodzin, 154 osoby,
- ✓ rok 2015: 57 rodzin, 109 osób.
- dożywianie dzieci: ilościowo zjawisko to w 2015r. było największe w gminie - 29 dzieci (na 213 w wieku do 17 r. ż.), tj. blisko 15% ogółu korzystających; także w latach 2013-2014 zjawisko to było wysokie – odpowiednio: 29 i 23-ję dzieci.
- zasiłek stały w 2015r. pobierało 21,21% ogółu pobierających ten zasiłek na terenie gminy,
- zasiłek z tytułu bezrobocia otrzymało w 2015r. 65 osób (24,34% ogółu korzystających i 6% mieszkańców sołectwa), w poprzednich latach: 2013: 56 osób i 2014: 45;
- zasiłek z tytułu ubóstwa pobierało w 2015 roku 94 osoby, co stanowi prawie 9% mieszkańców sołectwa i 21,61% ogółu korzystających, w poprzednich latach: 2013: 97 osób i 2014: 98;
- aż 20 osób tj. 19,42% ogółu korzystających z zasiłku z tytułu niepełnosprawności to mieszkańcy sołectwa Fałków – wzrost w ciągu ostatnich 3 lat wyniósł 11 osób – ponad 50% względem roku 2013; w poprzednich latach: 2013 - 9 osób i 2014 - 12;
- 33 osoby skorzystały w 2015r. z zasiłku z tytułu długotrwałej i ciężkiej choroby (najwięcej w całej gminie), 22,76% ogółu korzystających; w poprzednich latach: 2013 - 48 osób i 2014 - 40;
- 64 osoby skorzystały w 2015r. z zasiłku z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (najwięcej w całej gminie) - 15% ogółu korzystających; w poprzednich latach: 2013 – 116 osób i 2014 - 91;
- 13,11% ogółu korzystających z zasiłku z powodu alkoholizmu mieszka w sołectwie Fałków (po 4 osoby w latach 2013-2014 i 8 w 2015r.)

Bezrobocie jako zjawisko społeczne ma znaczący wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka, zwłaszcza w przypadku długookresowości. Bezrobocie i jego skutek w postaci degradacji ekonomicznej i społecznej dotyczą nie tylko samego bezrobotnego, ale wpływają też na jego najbliższe otoczenie. Szkodliwe skutki psychospołeczne – frustracja, stres, alienacja społeczna powodują konflikty interpersonalne w najbliższym otoczeniu bezrobotnego i jego rodziny. Bezrobocie na terenie podobszaru rewitalizacji – sołectwie Fałków w ostatnich latach stopniowo spada.

- ✓ 2013r.: 79 osób, w tym 45 kobiet,
- ✓ 2014r.: 57 osób, w tym 26 kobiet,
- ✓ 2015r.: 73 osoby (30,54% ogółu bezrobotnych na terenie gminy), w tym 37 kobiet.

Wykres 2 Liczba osób bezrobotnych na podobszarze rewitalizacji sołectwie Fałków w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne

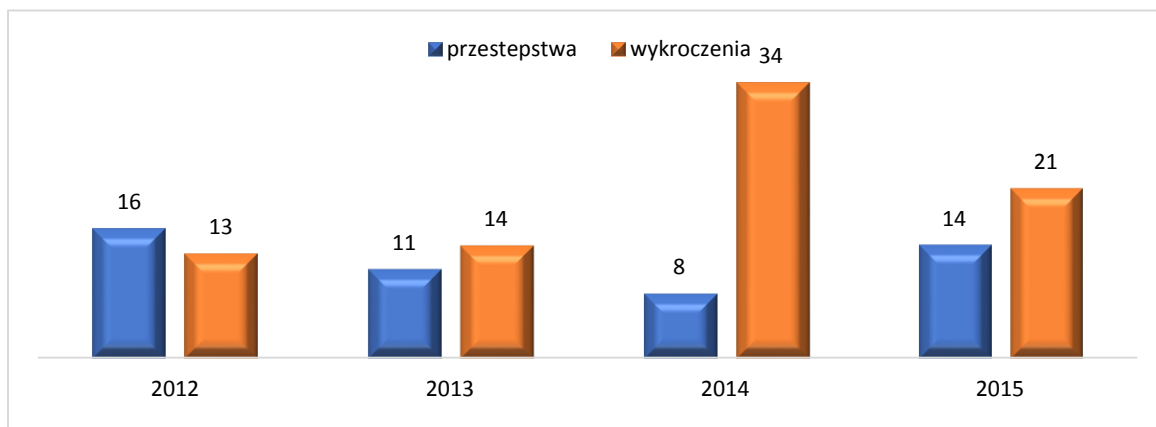
Bezpieczeństwu publicznemu zagraża przestępczość, która jest zjawiskiem dynamicznym i, podobnie jak społeczeństwo, podlega rozwojowi. Choć stanowi margines życia społecznego poprzez swą intensywność i częstotliwość może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz

odciskać dotkliwie piętno na jej funkcjonowaniu. Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Komendę Policji w Radoszycach w analizowanym okresie liczba popełnionych przestępstw w roku 2015 w stosunku do roku 2012 nieznacznie zmalała. Nieco inaczej jest z wykroczeniami których w analizowanym okresie przybyło.

W latach 2012-2015 odnotowano 49 przestępstw na terenie sołectwa Fałków (23% ogółu przestępstw na terenie gminy), w poszczególnych latach wyglądało to następująco:

- ✓ 2012: 16,
- ✓ 2013: 11,
- ✓ 2014: 8,
- ✓ 2015: 14.
- w latach 2012-2015 odnotowano aż 82 wykroczenia na terenie sołectwa Fałków (27% ogółu wykroczeń na terenie gminy), w poszczególnych latach wyglądało to następująco:
 - ✓ 2012: 13,
 - ✓ 2013: 14,
 - ✓ 2014: 34,
 - ✓ 2015: 21.
- W 2015r. Policja nałożyła na mieszkańców sołectwa 31 mandatów karnych.

Wykres 3 Przestępstwa i wykroczenia na podobszarze rewitalizacji – sołectwo Fałków

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Radoszycach

Potencjał w sferze społecznej:

- sołectwo posiada najlepszą strukturę ludności na terenie gminy:
 - ✓ 213 osób (101 dziewczynek, 112 chłopców) do 17 r.ż. tj. 19% mieszkańców sołectwa (więcej tylko Olszamowice i Wąsosz – średnia dla gminy 15%),
 - ✓ 171 osób w wieku (114K, 57M) (60+K, 65+M), tj. 15,5% (najlepszy wynik spośród wszystkich sołectw – średnia dla gminy 22,9%).
- na terenie sołectwa działają 2 stowarzyszenia:
 - ✓ **Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie**- Utworzenie straży pożarnej w Fałkowie mieszkańcy zawdzięczają rodzinie Jakubowskich, która była właścicielem fałkowskich dóbr. Członek rodziny, Bolesław Jakubowski, podjął w roku 1917 inicjatywę powołania drużyny. We wrześniu 1939 roku w wyniku bombardowania cały sprzęt strażacki należący do fałkowskich druhów spłonął. Po wrześniowej tragedii jednostka w Fałkowie zaprzestała swej działalności na cały okres wojenny. Ponownie chętni do służenia pomocą społeczeństwu druhowie zorganizowali się w 1946 roku. Prawdziwy strażacki sprzęt trafił do fałkowskich druhów dopiero w 1961 roku. Była to motopompa, samochód bedforg, dziesięć hełmów, dziesięć pasów bojowych i osiem toporków. Trzy lata później samochód bedforg zastąpiono starem 25 z motopompą i zbiornikiem wody.

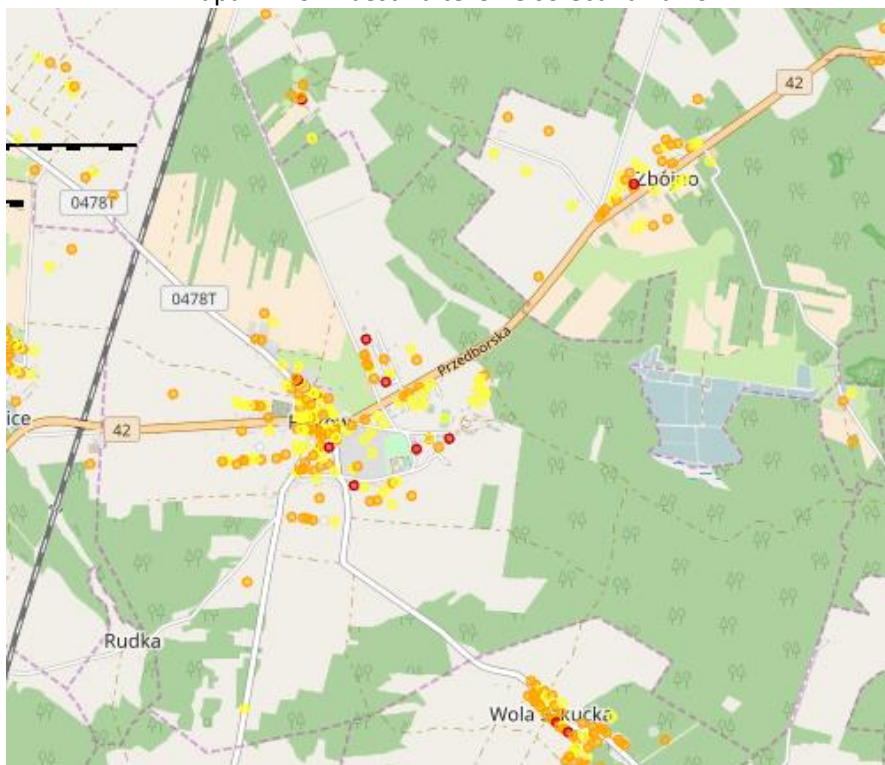
- ✓ **Gminny Ludowy Klub Sportowy w Fałkowie.** Od 37 – miu lat na terenie Fałkowa działa Gminny Ludowy Klub Sportowy prowadzący sekcję piłki nożnej. Jest on spadkobiercą Ludowych Zespołów Sportowych. Mecze piłkarskie są rozgrywane na boisku w Fałkowie. Przy Publicznym Gimnazjum w Fałkowie działa Uczniowski Klub Sportowy „FAŁKOWIA” oraz Uczniowski Klub Sportowy „OLIMPIJCZYK” przy Szkole Podstawowej w Fałkowie.

Jak wynika z powyższych danych na podobszarze rewitalizacji pojawiają się liczne problemy społeczne (m.in. bezrobocie, przestępczość itp.). Należy zatem podjąć szereg kompleksowych i wieloaspektowych działań społecznych aby zniwelować lub zlikwidować występujące tu problemy. Istnieje również potrzeba wspierania i wykorzystywania potencjałów jakie drzeimają na tym obszarze. Fałków posiada najlepszą strukturę ludności na terenie gminy oraz dwie organizacje pozarządowe.

Sfera środowiskowa

Na terenie sołectwa Fałków głównym problemem w sferze środowiskowej jest azbest. Na terenie sołectwa pozostaje jeszcze ok. 276 407,12 kg azbestu do utylizacji.

Mapa nr 10 Azbest na terenie sołectwa Fałków

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

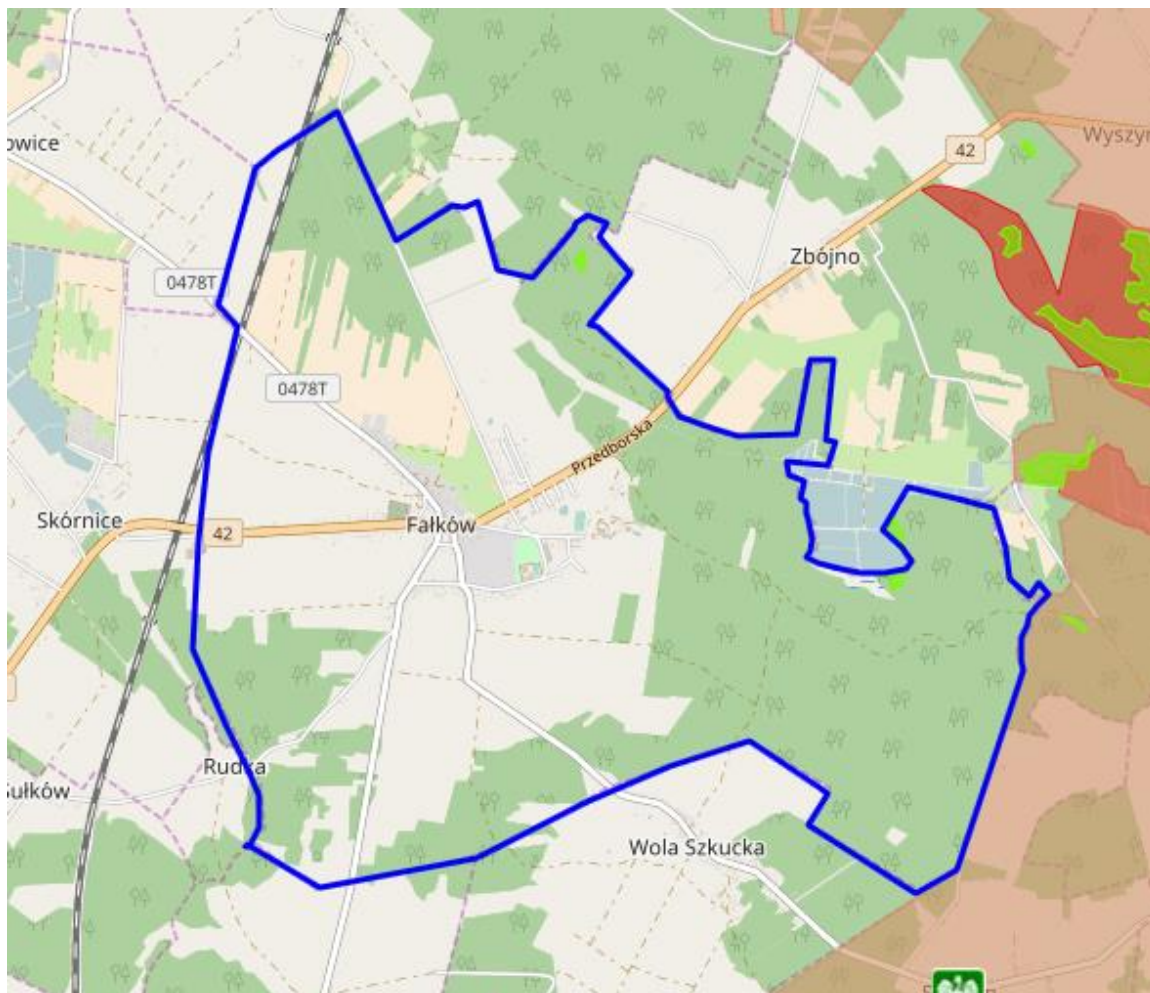
Legenda: I stopień, II stopień, III stopień

Zgodnie z przeprowadzoną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach oceną jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w 2015 roku obszar sfery świętokrzyskiej (do której należy gmina Fałków) pod względem dotrzymania wartości dopuszczalnych dla NO_x i SO₂ oraz poziomu docelowego O₃ zakwalifikowano do klasy A. Natomiast z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu, strefę świętokrzyską określono jako D2².

Na obszarze występują obszary cenne przyrodniczo – użytki ekologiczne.

² klasa C (D2)– jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (D2)

Lp	Nr rejestrowy	Nazwa użytku ekologicznego	Rodzaj użytku ekologicznego	Data utworzenia	Pow. [ha]	Gmina	Obręb ewid.	Opis lokalizacji
1.	51	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	0,58	Fałków	Fałków	oddział leśny 297 f w leśnictwie Fałków, obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz
2.	53	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	1,03	Fałków	Fałków	oddział leśny 313 h w leśnictwie Fałków w obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz
3.	54	Bagno i torfowisko	bagno	2002-02-19	0,98	Fałków	Fałków	oddział leśny 313 k w leśnictwie Fałków w obręb Reczków Nadleśnictwa Przedbórz

Mapa nr 11 Obszary cenne przyrodniczo na podobszarze rewitalizacji nr 1 – sołectwo Fałków, źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

W związku z powyższym na analizowanym obszarze występują problemy środowiskowe.

Analiza stanu środowiska wskazuje na potrzebę przeprowadzenia działań mających na celu m.in.:

- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska poprzez projekty parasolowe, modernizację oświetlenia itp.,

- zmniejszenie ilości azbestu pozostającego do utylizacji,
- edukację ekologiczną,

Sfera gospodarcza

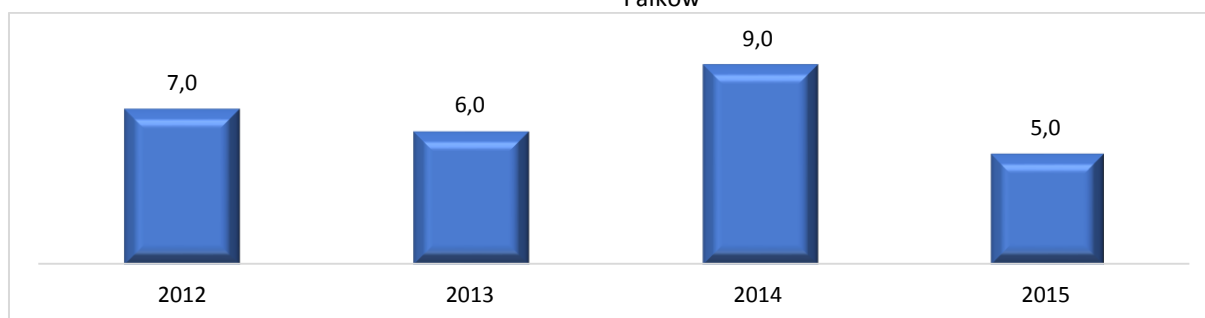
Z danych Urzędu Gminy w Fałkowie wynika iż na terenie miejscowości funkcjonują 52 podmioty gospodarcze.

- blisko 5% mieszkańców sołectwa prowadzi działalność gospodarczą (52 firmy), co na tle innych sołectw stanowi 43% wszystkich firm na terenie gminy,
- na terenie sołectwa działają jedyne 2 obiekty turystyczno – gastronomiczne zlokalizowane na terenie gminy.

W Fałkowie znajduje się również teren wraz z budynkami po Gminnej Spółdzielni. Stan istniejący działki ewidencyjnej nr 1119/2 w Fałkowie, należącej kiedyś do Gminnej Spółdzielni w Fałkowie jest niezadawalający. Na części działki o całkowitej powierzchni 0,8 ha wybudowano budynek Urzędu Gminy. Pozostała część działki jest zaniedbana, budynki zdegradowane, nawierzchnia betonowa uszkodzona. Z uwagi na brak innych alternatywnych miejsc, mieszkańcy i przedsiębiorcy wykorzystują jednak tą przestrzeń do cotygodniowych targów. Dlatego Gmina Fałków jako właściciel nieruchomości stara się utrzymać działkę porządkując ją celem ograniczenia dalszej degradacji. Mieszkańcy widzą potrzebę kompleksowej odnowy terenu i przywrócenia mu funkcji gospodarczej lecz niestety w budżecie Gminy brak jest wystarczających środków finansowych, które można by przeznaczyć na ten cel.

Potencjał przedsiębiorczości to nie tylko potencjał istniejących podmiotów gospodarczych, ale też potencjał postawy przedsiębiorczej wśród mieszkańców, a więc gotowość do podejmowania aktywności z własnej inicjatywy. Potencjał istniejących przedsiębiorstw jest pośrednim wskaźnikiem obrazującym lokalne szanse na znalezienie zatrudnienia. Natomiast od potencjału postawy przedsiębiorczej zależy gotowość do podejmowania ryzyka: przekwalifikowywania się, poszukiwania lepszej pracy oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. Pośrednim wskaźnikiem postawy przedsiębiorczej jest dynamika rejestrowania nowych podmiotów w bazie REGON ogółem. Co roku najwięcej podmiotów rejestrowanych jest na terenie sołectwa Fałków. Jednak ilość podmiotów jest stosunkowo niewielka.

Wykres 4 Liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych na podobszarze rewitalizacji – sołectwo Fałków

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie powyższych danych wysnuto następujące wnioski:

Istnieje potrzeba rewitalizacji zdegradowanego terenu po Gminnej Spółdzielni w Fałkowie poprzez odnowę budynków i wykonanie nawierzchni w celu przywrócenia funkcji społeczno-gospodarczej. W ramach rewitalizacji powinien zostać odnowiony teren o powierzchni 0,4 ha na którym zlokalizowane odbywają się cotygodniowe targi. Minimalny zakres prac:

- remont budynku garażowo-magazynowego,
- wykonanie instalacji oświetleniowej terenu,

- wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej,
- odnowienie nawierzchni poprzez wykonanie kostki brukowej,
- ogrodzenie terenu.

Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Stan istniejący przestrzeni publicznej Fałkowa jest niezadawalający, tereny po Gminnej Spółdzielni i Kółku Rolniczym są zdegradowane, budynki znajdujące się na tych terenach zdewastowane i jako pustostany niewykorzystane. Ponadto w coraz gorszym stanie technicznym jest obiekt sportowy, boisko z szatnią, a także Dom Ludowy, pełniący funkcję muzeum etnograficznego oraz zniszczony budynek OSP, który służy jedynie jako garaż samochodu strażackiego, gdyż stan techniczny nie pozwala strażnicy pełnić innej funkcji. Obszar ten zajmuje 2,7 ha. Jednocześnie brak jest miejsc publicznych pełniących funkcje pozwalającą mieszkańcom zaspokoić potrzeby wyższego rzędu, w tym dostępu do dóbr kultury, sportu, zróżnicowanych form bezpiecznego wypoczynku i zagospodarowania czasu wolnego. Warto zwrócić uwagę, że zdegradowana przestrzeń publiczna Fałkowa wpływa negatywnie na rozwój miejscowości, a tym samym na rozwój regionu i województwa. Tereny zniszczone i zdegradowane powodują nierównomierny rozwój poszczególnych obszarów Fałkowa, zmniejszając jego potencjał gospodarczy i społeczny. Aby nie zakłócać harmonijnego rozwoju miejscowości, należy wyeliminować problemy zagospodarowania przestrzennego poprzez przywrócenie im dawnych społeczno-gospodarczych funkcji lub nadania nowych.

W ramach rewitalizacji powinien zostać odnowiony teren po Gminnej Spółdzielni oraz teren po Kółku Rolniczym, w postaci remontu budynków, zagospodarowaniem wokół nich, utwardzenie terenu, remont strażnicy OSP, odnowa obiektu sportowego, remont płyty boiska, budynku szatni a także remont Domu Ludowego wraz z zagospodarowaniem służącym do ekspozycji zgromadzonych tam historycznych eksponatów.

Potencjały w sferze funkcjonalno-przestrzennej:

Najlepiej spośród wszystkich sołectw wygląda sytuacja dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Fałkowie – dostęp do boiska, siłowni wewnętrznej, stadionu lekkoatletycznego, kortu tenisowego, placu zabaw.

Na terenie sołectwa znajduje się park podworski – 19,2 ha.

Sfera techniczna

Na terenie sołectwa Fałków znajdują się cenne zabytki wpisane do rejestru konserwatora zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego są to:

- ✓ Kościół parafialny p.w. Świętej Trójcy - Najstarszy kościół modrzewiowy wzmiankowany był w XI w.; a kościół murowany powstał w wieku XIV. Konsekracja miała miejsce w 1325 r. Kolejny murowany kościół, pw. Świętej Trójcy oraz św. Apostołów Mateusza i Macieja, fundacji Piotra i Jana Giżyckich dziedziców Fałkowa pochodził z 1420 r. W tym czasie została erygowana parafia. Bp Gniazdowski z Gniezna konsekrował kościół w 1603 r. Pożar w 1774 r. zniszczył znaczną część świątyni, która została odnowiona w końcu XVIII w. i w 1846 r. W 1897 r. kościół konsekrował bp Antoni Ksawery Sotkiewicz. Podczas I wojny światowej świątynia została zniszczona. Wybudowano wtedy tymczasową kaplicę drewnianą. Kościół obecny zbudowany został w latach 1929-1935 staraniem ks. Jana Dąbrowskiego i ks. Wacława Wypyskiego, według projektu arch. Oskara Sosnowskiego. Uległ zniszczeniu w czasie II wojny światowej, a potem był gruntownie odnowiony staraniem ks. Romana Ścisłowskiego w latach 1947-1954. Konsekrował go w 1954 r. bp Jan Kanty Lorek. Restauracja świątyni miała miejsce w latach 1974-1975. W 1982 r. spłonął ołtarz główny, część figur uległa zniszczeniu, uszkodzony też został obraz Matki Bożej Szkaplerznej. W latach 1983-1986

zrekonstruowano ołtarz i odnowiono figury oraz obraz. Kościół jest wzniesiony z kamienia w kształcie wydłużonej elipsy, dwie wieże stylizowane są na romańskie.

- ✓ teren dawnego cmentarza przykościelnego w granicach ogrodzenia,
- ✓ Zespół dworski, na który składają się: ruina dworu obronnego (zamku), oficyna dworska (czworak), gorzelnia (obecnie dwór), pozostałości parku

Pozostałe 4 zabytki, które powinny być wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

- ✓ plebania lata 20 XX w.,
- ✓ cmentarz parafialny,
- ✓ cmentarz z I wojny światowej.

W/w obiekty wymagają konserwacji/renowacji

Inne potrzeby na podobszarze rewitalizacji:

- istnieje potrzeba modernizacji dróg na terenie sołectwa,
- W obiektach szkolnych (PSP Fałków, Gimnazjum Fałków) istnieje konieczność modernizacji kotłowni wraz z instalacją urządzeń OZE. Budynki są mocno zdegradowane co wpływa na ich energochłonność oraz poziom emisji substancji szkodliwych do środowiska.

Tereny przemysłowe

Na terenie gminy Fałków istnieją tereny przemysłowe dawnego Państwowego Ośrodka Maszynowego (POM).

Od 1945 roku zaczyna się okres odbudowy Fałkowa. Momenty przełomowe to wybudowanie w 1953 roku Państwowego Ośrodka Maszynowego, który zatrudniał 130 osób, a więc dawał wielu ludziom szansę lepszego bytu oraz utworzenie w Fałkowie Urzędu Gminy, która liczyła 13 210 ha i 6 020 osób. Następnie powstała Spółdzielnia Kółek Rolniczych i Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska zatrudniające łącznie 120 osób. Powstał też Ośrodek Zdrowia i Lecznica Weterynaryjna, a w 1979 roku Spółdzielnia Budownictwa Mieszkaniowego. W 1960 roku Fałków liczył 803 mieszkańców.

Zdjęcie 5 Archiwalny artykuł mówiący o likwidacji POM-u który mieścił się na terenie Gminy Fałków

PAŃSTWOWY OŚRODEK MASZYNOWY 97-566 FAŁKÓW, ULICA ZAMKOWA NR 26 Konto Nr 859002-1225 woj. piotrkowskie Telefon 4 BGŻ O/W Piotrków Trybunalski Telex 684240		
Ministerstwo Rolnictwa	Nasz znak: DR/.21./91	Fałków, dnia 14.02.1991r.
Jednostka nadzędna	Wasz znak:	16 jt
Urząd Wojewódzki Piotrków Trybunalski	Z dnia:	Gminy - Fałków
Wykonujemy:	Dotyczy:	
- remonty ciągników i maszyn rolniczych - roboty mechanizacyjne w gospodarstwach rolniczych - usługi zamienne do maszyn rolniczych - konstrukcje stalowe - usługi spawalnicze - konserwacja maszyn rolniczych - naprawy głowic lodowiczych chłodziarek - usługi ogrodnicze - górnictwo	Informujemy, że przewidując narastające trudności związane z dalszym prawidłowym funkcjonowaniem Państwowego Ośrodka Maszynowego w Fałkowie, jak również idąc na przeciw obecnie preferowanym tendencjom dotyczącym prywatyzacji sektora państwowego, podjęliśmy szereg działań zmierzających do przekształcenia Zakładu w sposób umożliwiający wykorzystanie istniejącego majątku trwałego /hala, powierzchnie, umocownienie/, jak również biorąc pod uwagę czynnik społeczny tj. stworzenie miejsc pracy umożliwiających utrzymanie zatrudnienia przez naszych pracowników. Osiągane dochody Przedsiębiorstwa nie są adekwatne do ponoszonych kosztów, które z roku na rok rosną i przy istniejących możliwościach produkcyjnych wpływają na nierentowność Zakładu. W związku z powyższym na wniosek Rady Pracowniczej przy akceptacji Zarządu Zakładu i Zebrania Ogólnego pismem z dn. 1990.10.22 wystąpiono do Organu Gminnego o likwidację Zakładu z jednoczesnym szybkim stworzeniem nowych miejsc pracy poprzez wydzielanie poszczególnych składników majątkowych dla zatrudnionych w POM lub innych podmiotów gospodarczych z zagwarantowaniem w trybie natychmiastowym miejsc pracy dla miejscowej ludności. W tym celu zachęcano pracowników do dobierania składników majątkowych i podajmowania działalności gospodarczej na swój rachunek oraz prowadzono negocjacje z firmami z gminy w/w temacie, co było również sprobowane przez Organ Gminny. Przebieg rozmów jak również oferty, które wpłynęły stwarzały realne szanse zatrudnienia od 01.02.1991r. ok. 60 osób, co nie kolidowałoby z prowadzonym postępowaniem likwidacyjnym. Koncepcja preferowana obecnie przez Organ Gminny polegała na sprzedaży całości majątku jednemu Kontrahentowi przy iluszczeniu obietnic zatrudnienia w grudniu 1991r 200 osób co jest naszym zdaniem zupełnie nierealne zmusza nas do wycofania się z prowadzonych rozmów i oczekiwania na decyzję o likwidacji Państwowego Ośrodka Maszynowego w Fałkowie przez Organ Gminny.	
	-Varia-	

sz k.kto 115 1900 24 1 86

Wiadomości Dnia 6.06.198

**Zarząd Gminy w Fałkowie,
woj. piotrkowskie
ogłasza**

**przetarg nieograniczony pisemny
na sprzedaż mienia komunalnego
po byłym POM w Fałkowie.**

Przedmiotem przetargu jest działka gruntu nr 1186 położona w miejscowości Fałków, o pow. całkowitej 9,26 ha, dla której założona jest KW 21984 w Sądzie Rejonowym w Opocznie.

Na działce znajdują się następujące obiekty:

- budynek administracyjny o pow. użyt. 312 m kw.
- warsztaty o pow. użyt. 4.500 m kw.
- magazyn o pow. użyt. 1.380 m kw.
- świetlica ze stołówką o pow. użyt. 436 m kw.
- garaże o pow. użyt. 613 m kw.
- magazyn paliw o pow. użyt. 110 m kw.
- wiaty o pow. użyt. 110 m kw.
- stacja paliw, kotłownia, oczyszczalnia ścieków, maszyny i urządzenia, samochody dostawcze i ciężarowe.

Cena wywoławcza wynosi: 10.886.000.000 zł

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 500.000.000 zł na konto Urzędu Gminy w Fałkowie nr 117476-321 w BS O/Fałków w terminie 14 dni od daty niniejszego ogłoszenia. Oferty w zabezpieczonych kopertach z dopiskiem „Przetarg” należy składać w siedzibie Urzędu Gminy w Fałkowie w terminie 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia.

Oferta winna zawierać:

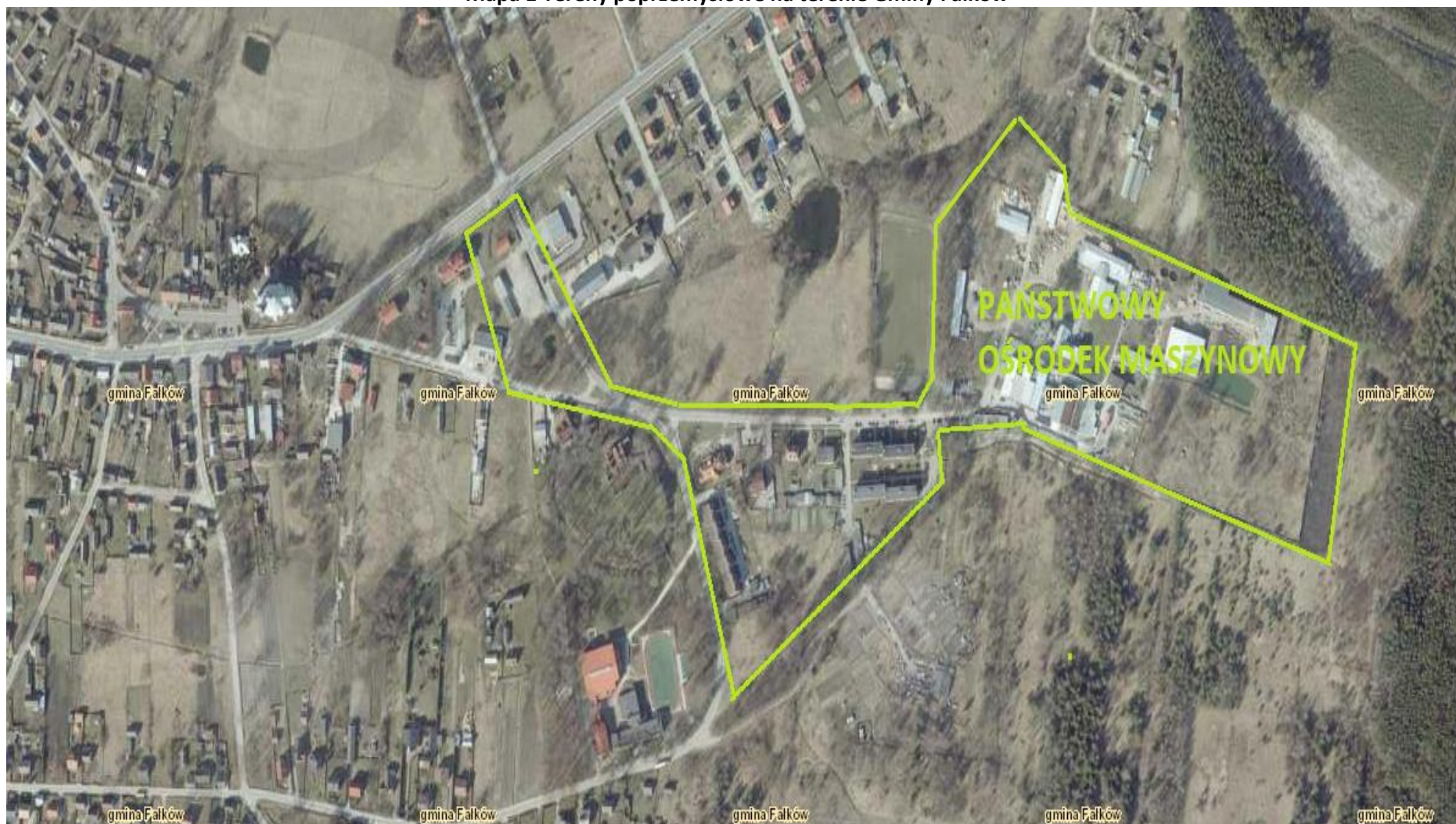
- dane osobowe oferenta: imię i nazwisko oraz adres osoby fizycznej lub nazwę i siedzibę osoby prawnej, jej statut prawny
- proponowaną cenę zakupu
- sposób zagospodarowania obiektu i gwarantowaną wielkość zatrudnienia
- potwierdzenie wpłaty wadium

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w ciągu 7 dni od daty upływu terminu składania ofert. O dokładnym terminie otwarcia ofert zainteresowani zostaną powiadomieni. Koszty związane z przeniesieniem prawa własności pokrywa nabywca. Zarząd Gminy zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta oraz odstąpienia lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny. Wadium zwraca się po przetargu, zaś wadium wpłacone przez osobę, która wygra przetarg, zaliczone zostanie na poczet ceny nabycia. Wadium przepada na rzecz sprzedawcy, jeżeli oferent, którego oferta zostanie przyjęta, uchyli się od zawarcia umowy. Obiekt będący przedmiotem sprzedaży można oglądać w dni robocze w godz. 8 - 14 po uprzednim skontaktowaniu się z urzędem w Fałkowie, tel. Fałków 35.

9/849

Źródło: Urząd Gminy w Fałkowie

Mapa 1 Tereny przemysłowe na terenie Gminy Fałków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu <http://geoserwis.gdos.gov.pl>

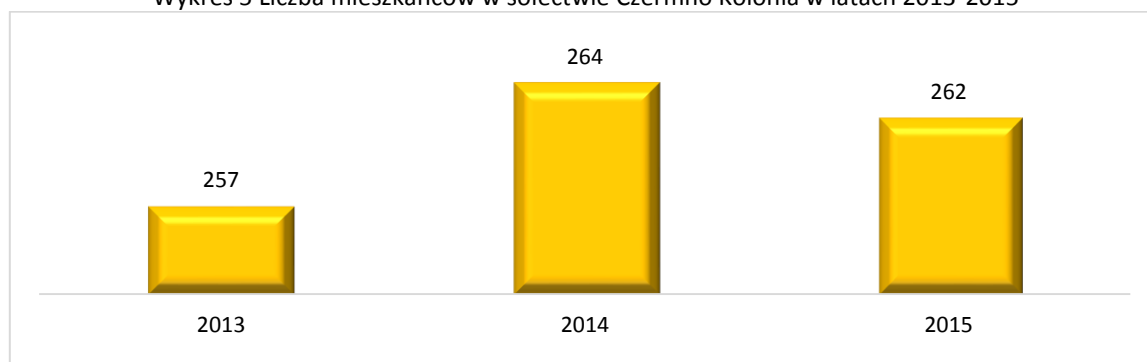
Czermno-Kolonia

Według danych USC w Fałkowie sołectwo Czermno Kolonia zamieszkuje 262 osoby (stan na 31.12.2015r.) to o 5 osób więcej niż w roku 2013. Największą część społeczeństwa sołectwa 59,54% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 24,43% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba mieszkańców wieku przedprodukcyjnym w roku 2015 sołectwo zamieszkiwało zaledwie 16,03% osób w tym wieku. Dane te świadczą o tym iż społeczeństwo podobszaru rewitalizacji nr 2 starzeje się. 64 osoby (42 K, 22M) (ponad 24%) mieszkańców sołectwa stanowią mieszkańcy w wieku powyżej 60+K oraz 65+ M średnia dla gminy 22,9%. Na sołectwo składają się 4 miejscowości: Czermno Kolonia, Leszczyny, Stomorgi, Pikule. Sołectwo na 31.12.2015r. zamieszkiwało w poszczególne miejscowości:

- Czermno-Kolonia – 224,
- Leszczyny – 1,
- Stomorgi – 15,
- Pikule – 22.

Na terenie sołectwa zlokalizowana jest m.in. strażnica OSP.

Wykres 5 Liczba mieszkańców w sołectwie Czermno Kolonia w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne

Na terenie podobszaru głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie w 2015r. było: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo, bezrobocie. W poprzednich latach powyższy ranking wyglądał podobnie. Powody udzielania pomocy i wsparcia według liczby rodzin i osób korzystających z pomocy w latach 2013 -2015 r. z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawia się następująco:

- znaczna liczba rodzin i osób mieszkańców sołectwa Czermna-Kolonii skorzystała z pomocy GOPS w poszczególnych latach:
 - ✓ rok 2013: 8 rodzin, 26 osób,
 - ✓ rok 2014: 9 rodzin, 28 osób,
 - ✓ rok 2015: 8 rodzin, 26 osób.
- dożywianie dzieci: 7 w 2013r., 9 w 2014r., 6 w 2015r. – ponad 10% dzieci w sołectwie,
- Zasiłek stały – 2 osoby w 2013r. i po 1 osobie w 2014 i 2015.
- Zasiłek celowy – po 1 osobie w 2014 i 2015r.
- Po 5 osób skorzystało w latach 2013-2015 z zasiłku GOPS z tytułu bezrobocia.
- Liczba mieszkańców sołectwa, która skorzystała z zasiłków GOPS z tytułu:
 - ✓ ubóstwa – 7 osób w 2013r., 11 osób w 2014r., 7 osób w 2015r.
 - ✓ niepełnosprawności – 1 osoba w 2013r., po 4 w 2014 i 2015r.
 - ✓ długotrwałej lub ciężkiej choroby – po 2 osoby w latach 2013-2015,
 - ✓ liczba rodzin i osób korzystających z pomocy OPS w latach 2013-2015 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (o 4 osoby) – w 2013r.: 15 osób, 2014-19, 2015-19.

Bezrobocie jako zjawisko społeczne ma znaczący wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka, zwłaszcza w przypadku długookresowości. Bezrobocie i jego skutek w postaci degradacji ekonomicznej i społecznej dotyczą nie tylko samego bezrobotnego, ale wpływają też na jego najbliższe otoczenie. Szkodliwe skutki psychospołeczne – frustracja, stres, alienacja społeczna powodują konflikty interpersonalne w najbliższym otoczeniu bezrobotnego i jego rodzinie. Bezrobocie na terenie podobszaru rewitalizacji – sołectwie Czermino Kolonia w ostatnich latach stopniowo spada:

- Bezrobocie na terenie sołectwa:
 - ✓ 2013r.: 9 osób, w tym 4 kobiety,
 - ✓ 2014r.: 8 osób, w tym 4 kobiety,
 - ✓ 2015r.: 7 osób (3% ogółu bezrobotnych na terenie gminy), w tym 5 kobiet.

Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Komendę Policji w Radoszycach liczba przestępstw i wykroczeń na podobszarze rewitalizacji – sołectwie Czermino Kolonia wygląda następująco:

- Liczba przestępstw na terenie sołectwa:
 - ✓ 2014: 2
 - ✓ 2015: 3
 - Razem: 5
- Liczba wykroczeń na terenie sołectwa:
 - ✓ 2013r.: 2
 - ✓ 2015r.: 1
 - Razem: 3

Potencjał w sferze społecznej:

- 42 osoby (22dziewczynki, 20 chłopców) do 17 r.ż. tj. 16% mieszkańców sołectwa (6 miejsce w gminie pod tym względem - średnia dla gminy 15%)
- na terenie sołectwa działa stowarzyszenie – Ochotnicza Straż Pożarna w Czerminie-Kolonii,

Jak wynika z powyższych danych na podobszarze rewitalizacji pojawiają się liczne problemy społeczne (m.in. bezrobocie, przestępczość itp.). Należy zatem podjąć szereg kompleksowych i wieloaspektowych działań społecznych aby zniwelować lub zlikwidować występujące tu problemy. Istnieje również potrzeba wspierania i wykorzystywania potencjałów jakie drzemią na tym obszarze. Należy przede wszystkim stworzyć osobą młodym możliwości do rozwoju i integracji.

Sfera środowiskowa

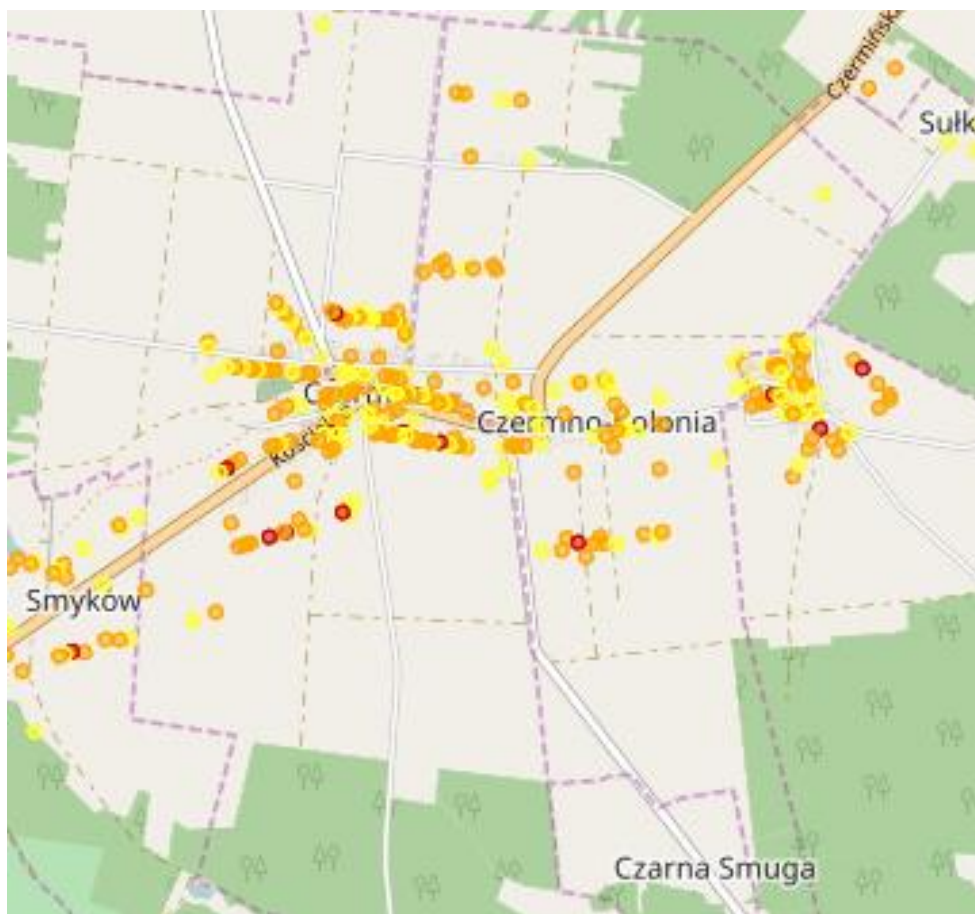
Na terenie sołectwa Czermino Kolonia głównym problemem w sferze środowiskowej jest azbest. Na terenie sołectwa pozostaje jeszcze ok. 243 363,51 kg azbestu do utylizacji.

Tabela 44 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych

Sołectwo CZERMNO-KOLONIA , w tym:	243 363,51
CZERMNO-KOLONIA	195 562,84
LESZCZYNY	7 532,20
STOMORGI	17 321,15
PIKULE	22 947,32

Źródło: Urząd Gminy w Fałkowie, stan: sierpień 2014r.

Mapa nr 12 Azbest pozostający do utylizacji na terenie sołectwa Czermino Kolonia

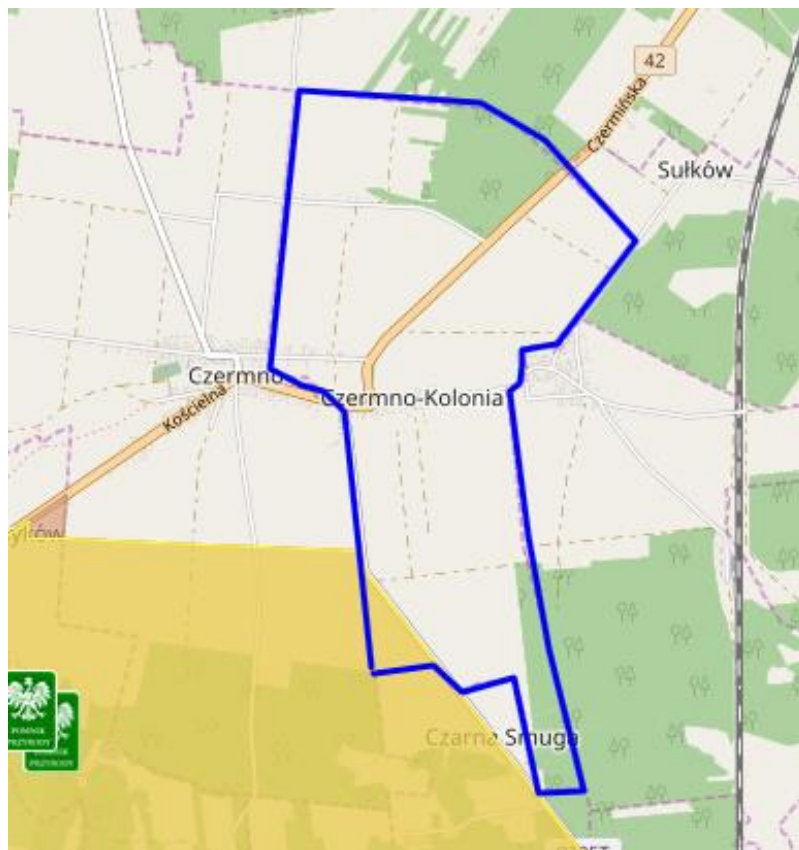
Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Legenda: I stopień, II stopień, III stopień

Zgodnie z przeprowadzoną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach oceną jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w 2015 roku obszar sfery świętokrzyskiej (do której należy gmina Fałków) pod względem dotrzymania wartości dopuszczalnych dla NO_x i SO₂ oraz poziomu docelowego O₃ zakwalifikowano do klasy A. Natomiast z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu, strefę świętokrzyską określono jako D2³. Na podobszarze rewitalizacji znajdują się obszary cenne przyrodniczo są to:

- fragment obszaru chronionego krajobrazu (Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu),
- fragment Przedborskiego parku Krajobrazowego – otulina.

³ klasa C (D2)– jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (D2)

Mapa nr 13 Obszary cenne przyrodniczo na podobszarze rewitalizacji nr 2 – sołectwo Czermino-Kolonia, źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Analiza stanu środowiska wskazuje na potrzebę przeprowadzenia działań mających na celu m.in.:

- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska poprzez projekty parasolowe, modernizację oświetlenia itp.,
- zmniejszenie ilości azbestu pozostającego do utylizacji,
- edukację ekologiczną,

Sfera gospodarcza

Podobszar charakteryzuje się niskim poziomem przedsiębiorczości. Na terenie sołectwa nie jest zarejestrowana żadna firma!. Brakuje bazy noclegowo-gastronomicznej na terenie miejscowości. Mieszkańcy podobszaru boją się zmian i podejmowania ryzyka. W ciągu ostatnich trzech lat na obszarze sołectwa powstały zaledwie cztery podmioty gospodarcze (w 2012, 2013r, 2015r.). Wszystkie jednak zostały wyrejestrowane i(stan na maj 2016r.)

Sfera funkcjonalno – przestrzenna.

Na terenie sołectwa brakuje dostępu do infrastruktury sportowej oraz do infrastruktury kultury. W sołectwie znajduje się remiza strażacka, która mogłaby pełnić funkcje kulturalne jednak jest orna w niezadawalającym stanie. Remizę należy zmodernizować oraz doposażyć.

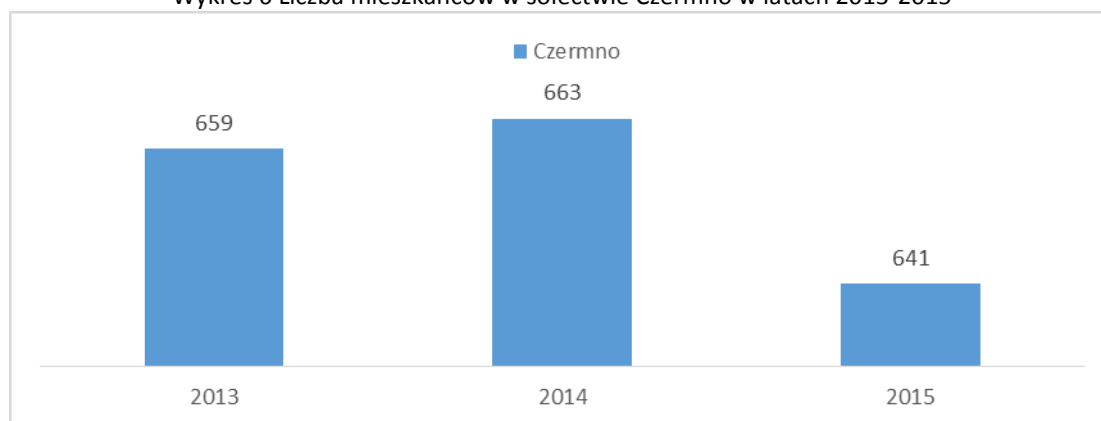
Sfera techniczna

Na terenie sołectwa nie znajdują się drogi, które należy zmodernizować w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców. Istnieje również potrzeba modernizacji remizy OSP i nadaniu jej nowych funkcji.

Czermno

Według danych USC w Fałkowie sołectwo Czermno zamieszkuje 641 osoby (stan na 31.12.2015r.) to o 18 osób mniej niż w roku 2013. Największą część społeczeństwa sołectwa 25,90% stanowi ludność w wieku poprodukcyjnym. Ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy osiągnęła 24,80% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba mieszkańców wieku przedprodukcyjnym w roku 2015 sołectwo zamieszkiwało zaledwie 13% osób w tym wieku. Dane te świadczą o tym iż społeczeństwo podobszaru rewitalizacji nr 3 starzeje się. 166 osób (42 K, 22M) (ponad 25%) mieszkańców sołectwa stanowią mieszkańcy w wieku powyżej 60+K oraz 65+ M.

Wykres 6 Liczba mieszkańców w sołectwie Czermno w latach 2013-2015

Źródło: opracowanie własne

Na terenie podobszaru głównymi powodami udzielania pomocy i wsparcia przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie w 2015r. było: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo, bezrobocie. W poprzednich latach powyższy ranking wyglądał podobnie. Powody udzielania pomocy i wsparcia według liczby rodzin i osób korzystających z pomocy w latach 2013 -2015 r. z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawia się następująco:

- znaczna liczba rodzin i osób mieszkańców fragmentu sołectwa Czermno skorzystała z pomocy GOPS w poszczególnych latach:
 - ✓ rok 2013: 2 osoby,
 - ✓ rok 2014: 2 osoby,
 - ✓ rok 2015: 2 osoby.
- dożywianie dzieci: 2 w 2013r., 2 w 2014r., 2 w 2015r. – ponad 30% dzieci w sołectwie,
- Zasiłek stały – 1 osoba w 2015r.
- Zasiłek okresowy – po 2 osoby w 2015r, 2014r. i 2013r.
- Zasiłek celowy – po 2 osoby w 2013 i 2014r., 3 osoby w 2015r. .
- Liczba mieszkańców sołectwa, która skorzystała z zasiłków GOPS z tytułu:
 - ✓ ubóstwa – po 4 osoby w 2013r. i 2014r, w 2015r.
 - ✓ niepełnosprawności – 1 osoba w 2013r.

Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Komendę Policji w Radoszycach liczba przestępstw i wykroczeń na podobszarze rewitalizacji –fragmentie sołectwie Czermno wygląda następująco:

- Liczba wykroczeń na terenie sołectwa:
 - ✓ 2013r.: 1
 - ✓ 2015r.: 1
- Razem: 2

Potencjał w sferze społecznej:

- 14 osób (12 dziewczynek, 12 chłopców) do 17 r.ż. tj. 16% mieszkańców sołectwa (6 miejsce w gminie pod tym względem - średnia dla gminy 15%)

Jak wynika z powyższych danych na podobozzarze rewitalizacji pojawiają się liczne problemy społeczne (m.in. bezrobocie, przestępczość itp.). Należy zatem podjąć szereg kompleksowych i wieloaspektowych działań społecznych aby zniwelować lub zlikwidować występujące tu problemy. Istnieje również potrzeba wspierania i wykorzystywania potencjałów jakie drzemią na tym obszarze. Należy przede wszystkim stworzyć osoba młodym możliwości do rozwoju i integracji.

Sfera środowiskowa

Na terenie sołectwa Cermno Kolonia głównym problemem w sferze środowiskowej jest azbest. Na terenie sołectwa pozostaje jeszcze ok. 243 363,51 kg azbestu do utylizacji.

Tabela 45 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych

Sołectwo CZERMNO , w tym:	243 363,51
CZERMNO-KOLONIA	195 562,84

Źródło: Urząd Gminy w Fałkowie, stan: sierpień 2014r.

Mapa nr 14 Azbest pozostający do utylizacji na terenie sołectwa Cermno Kolonia

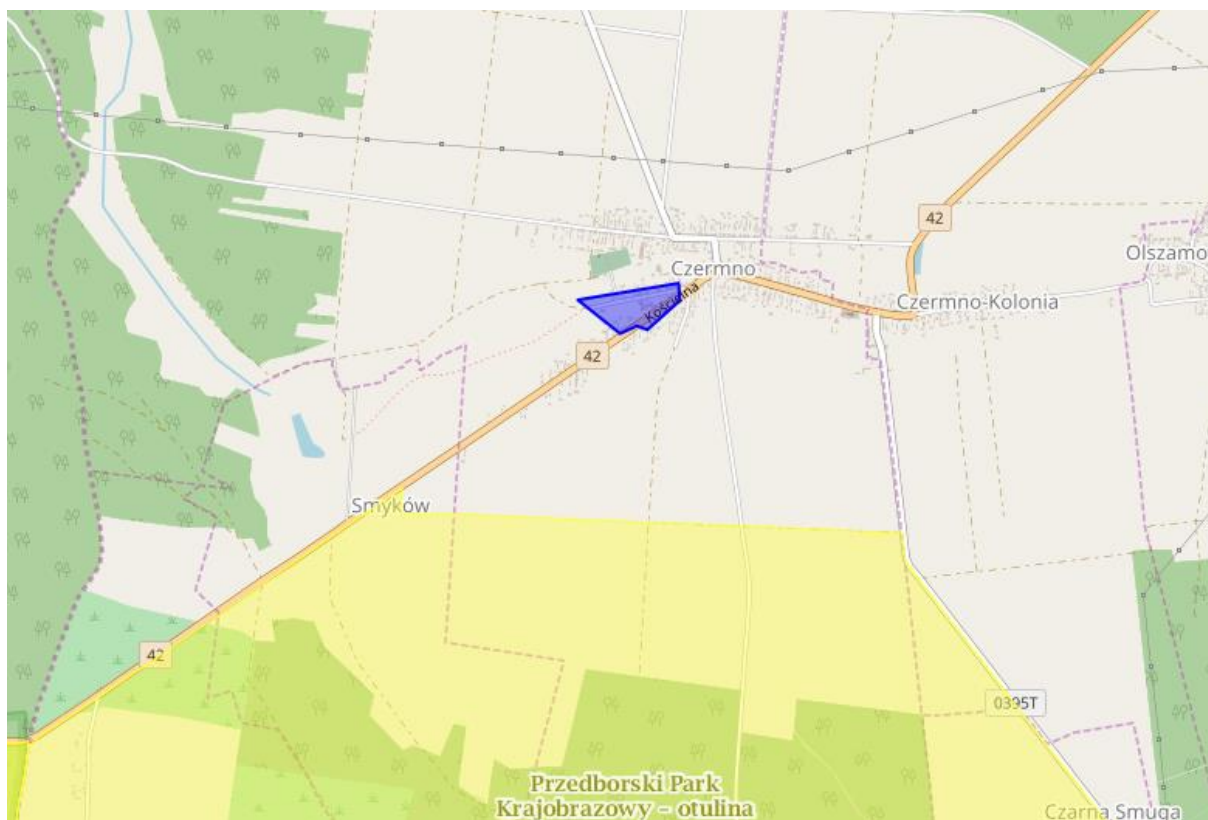
Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Legenda: I stopień, II stopień, III stopień

Zgodnie z przeprowadzoną przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach oceną jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w 2015 roku obszar sfery świętokrzyskiej (do której należy gmina Fałków) pod względem dotrzymania wartości dopuszczalnych dla NO_x i SO₂ oraz poziomu docelowego O₃ zakwalifikowano do klasy A. Natomiast z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu, strefę świętokrzyską określono jako D2⁴. Na podobszarze rewitalizacji znajdują się obszary cenne przyrodniczo są to:

- fragment obszaru chronionego krajobrazu (Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu),
- fragment Przedborskiego parku Krajobrazowego – otulina.

⁴ klasa C (D2)– jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (D2)

Mapa nr 15 Obszary cenne przyrodniczo na podobszarze rewitalizacji nr 2 – sołectwo Czermino, źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Analiza stanu środowiska wskazuje na potrzebę przeprowadzenia działań mających na celu m.in.:

- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska poprzez projekty parasolowe, modernizację oświetlenia itp.,
- zmniejszenie ilości azbestu pozostającego do utylizacji,
- edukację ekologiczną,

Sfera gospodarcza

Podobszar charakteryzuje się niskim poziomem przedsiębiorczości. Na terenie sołectwa nie jest zarejestrowana żadna firma!. Brakuje bazy noclegowo-gastronomicznej na terenie miejscowości. Mieszkańcy podobszaru boją się zmian i podejmowania ryzyka. W ciągu ostatnich trzech lat na obszarze sołectwa powstały zaledwie cztery podmioty gospodarcze (w 2012, 2013r, 2015r.). Wszystkie jednak zostały wyrejestrowane i(stan na maj 2016r.)

Sfera funkcjonalno – przestrzenna.

Na terenie sołectwa brakuje dostępu do infrastruktury sportowej oraz do infrastruktury kultury. W sołectwie znajduje się remiza strażacka, która mogłaby pełnić funkcje kulturalne jednak jest orna w niezadawalającym stanie. Remizę należy zmodernizować oraz doposażyć.

Sfera techniczna

Na terenie sołectwa nie znajdują się drogi, które należy zmodernizować w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców. Istnieje również potrzeba modernizacji remizy OSP i nadaniu jej nowych funkcji.

5 Zasięg przestrzenny obszaru/podobszarów rewitalizacyjnych

Podobszary rewitalizacji zostały wyznaczone w oparciu o pogłębioną diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych. W ramach procesu delimitacji szczególnej analizie poddano występowanie negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) na terenie poszczególnych jednostek terytorialnych (sołectw). Podobszary które zostały wytypowane do rewitalizacji charakteryzują się występowaniem negatywnych zjawisk społecznych oraz negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środo-wciska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej ja-kości terenów publicznych),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Zgodnie z metodologią podaną w rozdziale 3 jako **trzy podobszary** rewitalizacji wytypowano sołectwa: **Fałków, Cermno- Kolonia oraz Cermno**.

Dla wyznaczenia zasięgu podobszarów rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami:

1. na podobszarach tych zidentyfikowano wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno -funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej,
2. obszary te jednocześnie mają istotne strategiczne znaczenie dla rozwoju gminy,
3. wybór podobszarów uzyskał całkowitą akceptację zarówno władz gminy jak i akceptację społeczną.

Podobszary rewitalizacji obejmują 1295 ha co stanowi 9,76% powierzchni gminy i zamieszkiwany jest przez 1418 osób (tj. 29,98% mieszkańców gminy). Obszar ten spełnia kryteria jakie zostały określone zarówno w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, jak również w Wytocznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 „Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż **20%** powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż **30%** jej mieszkańców”.

Tabela 46 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit liczby mieszkańców

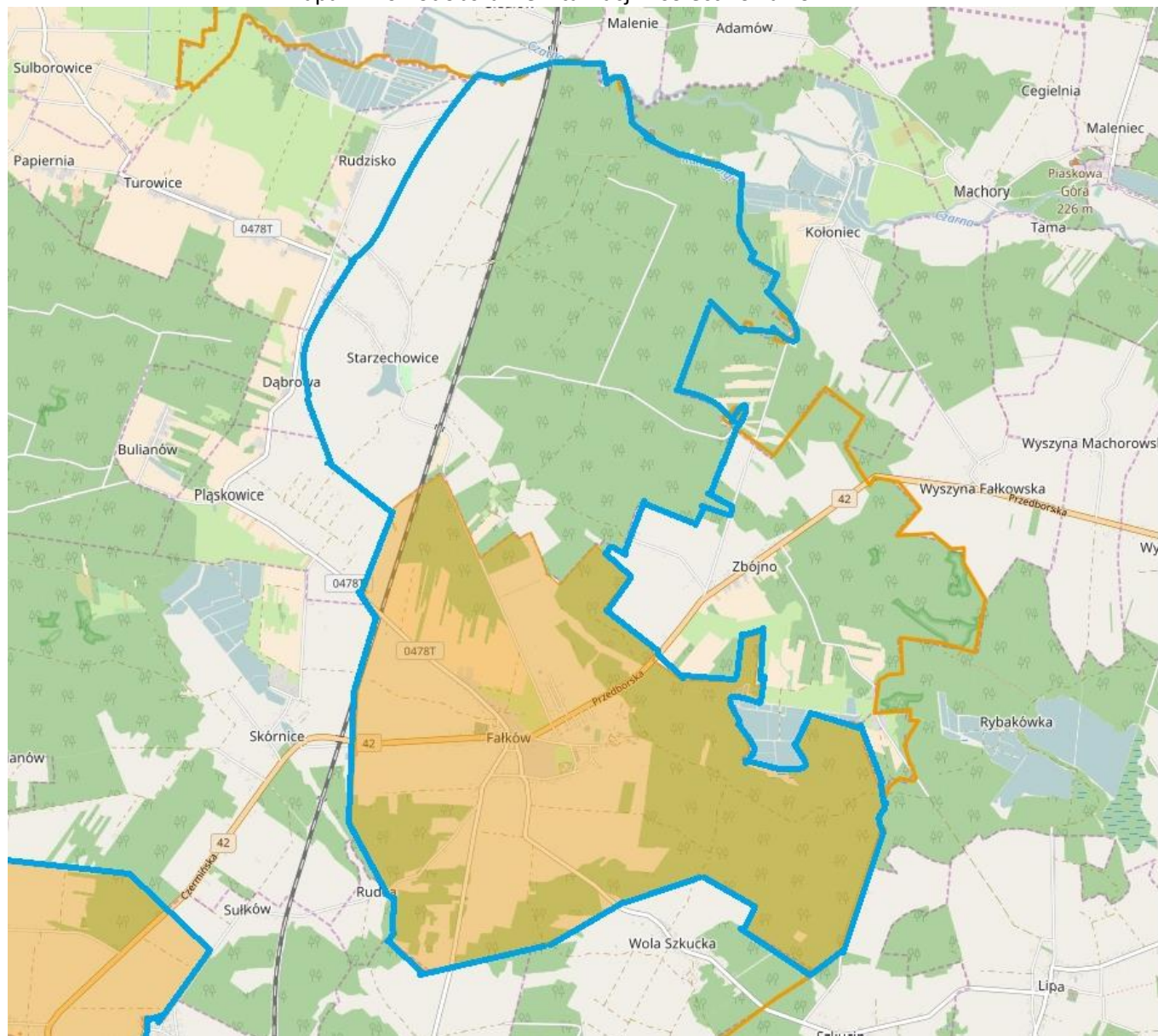
Sołectwo	Liczba mieszkańców na 31.12.2015r.	Mieszkańcy podobszarów rewitalizacji
Cermno-Kolonia	262	262
Fałków	1100	1100
Cermno	641	56
RAZEM		1418
% mieszkańców	29,98%	

Fałków

Fałków jest pierwszym sołectwem w gminie pod względem liczby mieszkańców. Rewitalizacją zostaną objęte całe sołectwo i wszyscy jego mieszkańcy. Na podobszarze występują negatywne zjawiska społeczne, środowiskowe, przestrzenno – funkcjonalne i techniczne. Miejscowość stanowi serce i

centrum gminy, o czym świadczy chociażby lokalizacja najważniejszych instytucji publicznych: Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia, GOPS.

Mapa nr 10 Podobszar rewitalizacji – sołectwo Fałków

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

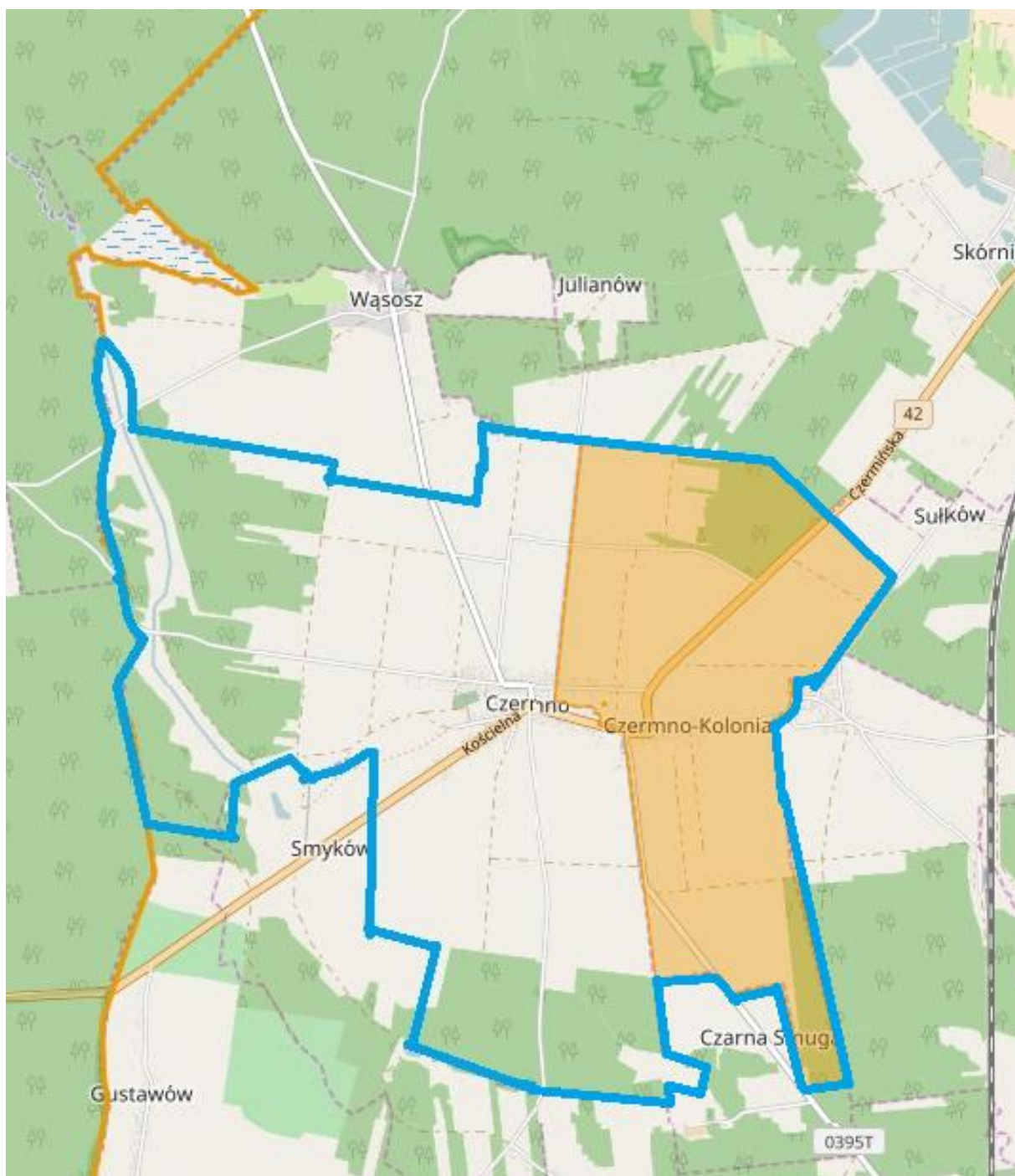
podobszar rewitalizacji

granice podobszaru zdegradowanego

Czermno - Kolonia

Na terenie sołectwa zdiagnozowano kumulację negatywnych zjawisk m.in. społecznych, gospodarczych, środowiskowych. Na omawianym terenie brakuje ładu przestrzennego, co obniża jego estetykę i funkcjonalność. Sołectwo zamieszkuje 262 osób (5,54% mieszkańców gminy). Rewitalizacją zostanie objęte całe sołectwo.

Mapa nr 16 Podobszar rewitalizacji Czermino – Kolonia

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

podobszar rewitalizacji

granice podobszaru zdegradowanego

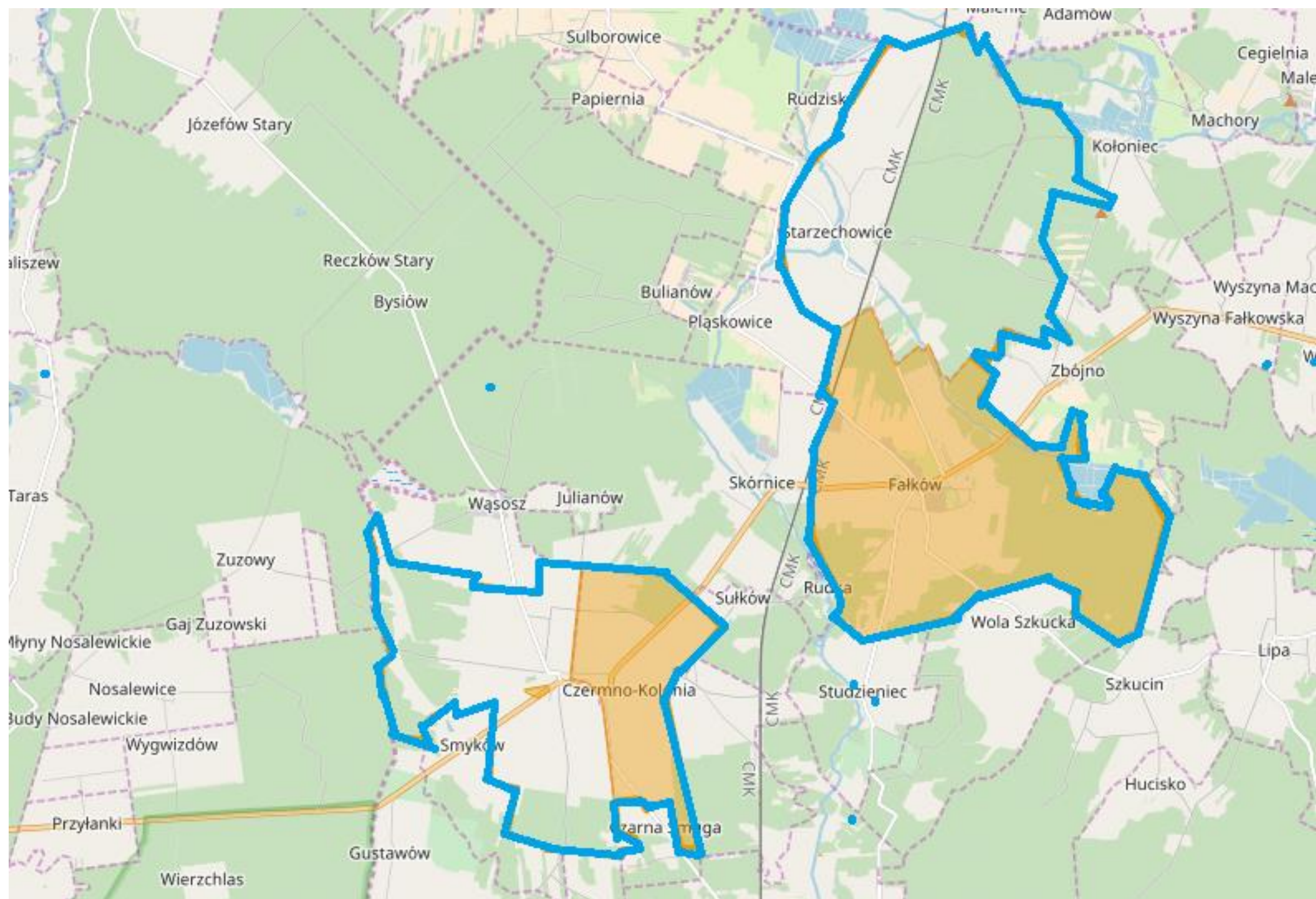
Czermino

Na terenie sołectwa zdiagnozowano kumulację negatywnych zjawisk m.in społecznych, gospodarczych, środowiskowych. Na omawianym terenie brakuje ładu przestrzennego, co obniża jego estetykę i funkcjonalność. Podobszar zamieszkuje 641 osób (14% mieszkańców gminy). Rewitalizacją zostanie objęte 56 osób (1,2% mieszkańców gminy) sołectwa Czermino.

Mapa nr 15 Podobszar rewitalizacji Czermino

źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
 podobszar rewitalizacji
 granice podobszaru zdegradowanego

Mapa nr 17 Podobszary rewitalizacji – gmina Fałków źródło: opracowanie własne na podstawie
<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

podobszary rewitalizacji
granice podobszaru zdegradowanego

6 Wizja podobszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja w myśl definicji to wyraz aspiracji społecznych i wyobrażeń przyszłości określających: rangę, atrakcyjność, efekty wykorzystania atutów i szans rozwojowych oraz eliminację problemów i zagrożeń. Wizja określa ton przyszłych celów strategicznych, przedstawia gminę naszych marzeń.

Podobszary rewitalizacji po przeprowadzeniu procesów i wdrożeniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych są obszarami, które zostały uzdrowione i ożywiony społecznie, gospodarczo, kulturowo, jak i przestrzennie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i walorów środowiskowych.

Na obszarach tych została odnowiona infrastruktura społeczna oraz poprawiła się jakość życia. Obszary te stały się atrakcyjne pod względem zamieszkania, prowadzenia przedsiębiorczości, jak również turystyki w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów. Pojawiają się tutaj nowi mieszkańcy, inwestorzy i turyści, którzy pozytywnie wpływają na rozwój całej Gminy Fałków.

Deklaracja Wizji: Wyprowadzone z kryzysu podobszary rewitalizacji będą tworzyły dodatkową przestrzeń do aktywizacji publicznej, społecznej i gospodarczej dla mieszkańców całej gminy Fałków, podnosząc jej atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną oraz jakość, atrakcyjność i komfort życia jej mieszkańców.

7 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Wizja wyprowadzenia ze stanu kryzysowego będzie realizowana poprzez wdrożenie 5 celów szczegółowych

1. Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia.
2. Poprawa warunków zamieszkania na podobszarach rewitalizacji, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia.
3. Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.
4. Rozwój przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji.
5. Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.

CEL nr 1 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia		
Podobszar 1 Fałków - kierunki działań: • AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych • Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym • Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekscywnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym • Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie • Wspieranie organizacji pozarządowych	Podobszar 2 Czeremo-Kolonia - kierunki działań: • AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych • Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym • Wspieranie organizacji pozarządowych	Podobszar 3 Czeremo – kierunki działań: • AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych • Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
CEL nr 2 Poprawa warunków zamieszkania na podobszarach rewitalizacji, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia.		
Podobszar 1 Fałków - kierunki działań: • Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa • Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej • Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji • Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów • Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie	Podobszar 2 Czeremo-Kolonia - kierunki działań: • Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej • Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze	Podobszar 3 Czeremo – kierunki działań: • Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej • Modernizacja i termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Czeremnie • Zwiększenie dostępu do infrastruktury

• Poprawa estetyki przestrzennej osiedla spółdzielni mieszkaniowej • Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków	rewitalizacji	edukacyjnej poprzez doposażenie Hali Sportowej przy Szkole Podstawowej w Cermnie
CEL nr 3 Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.		
Podobszar 1 Fałków - kierunki działań: • Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji • Edukacja ekologiczna • Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE • EWE i OZE na budynkach prywatnych • Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego • Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym	Podobszar 2 Cermno-Kolonia - kierunki działań: • Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji • Edukacja ekologiczna • EWE i OZE na budynkach prywatnych • Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	Podobszar 3 Cermno – kierunki działań: • Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE
CEL 4 Rozwój przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji		
Podobszar 1 Fałków - kierunki działań: • Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej • Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze • Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji • Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji	Podobszar 2 Cermno-Kolonia - kierunki działań: • Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji • Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji	
CEL 5 5. Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.		
Podobszar 1 Fałków - kierunki działań: • Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego • Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych	Podobszar 2 Cermno-Kolonia - kierunki działań: • Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP	Podobszar 3 Cermno – kierunki działań: • Zwiększenie dostępu do infrastruktury edukacyjnej poprzez doposażenie Hali Sportowej przy Szkole

		Podstawowej w Czermnie
--	--	---------------------------

8 Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 1

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa
- Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego
- Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych
- Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE
- Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej
- Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze

Uzasadnienie konieczności realizacji opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji jest efektem włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji,
- spotkania konsultacyjne i wzięcie pod uwagę sugestii i propozycji mieszkańców,
- akceptacja Rady Gminy dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

Łącznie planuje się 26 projektów rewitalizacyjnych o łącznej wartości ponad 13 mln zł.

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach podobszaru rewitalizacji nr 1 obejmującego sołectwa Fałków:

Podobszar rewitalizacji nr 1 - sołectwo Fałków	Podstawowa	Uzupełniająca	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	22	8	26
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	11 930 000 zł	4 500 000 zł	16 430 000,00 zł

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		1 900 000 zł
1.	AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych	120 000 zł
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	320 000 zł
3.	Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym	960 000 zł
4.	Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie	500 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		2 600 000 zł

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

5.	Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej	300 000 zł
6.	Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze	300 000 zł
7.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	2 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		180 000 zł
8.	Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji	130 000 zł
9.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		3 500 000 zł
10.	Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa	400 000 zł
11.	Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego	300 000 zł
12.	Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych	250 000 zł
13.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	500 000 zł
14.	Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji	1 000 000 zł
15.	Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów	200 000 zł
16.	Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie	200 000 zł
17.	Poprawa estetyki przestrzennej osiedla spółdzielni mieszkaniowej	650 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		3 750 000 zł
18.	Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE	1 000 000 zł
19.	Poprawa techniczna i zmiana funkcji przemysłowego budynku byłej „spawalni” przy Bibliotece	50 000 zł
20.	Poprawa bezpieczeństwa na terenie rewitalizacji poprzez montaż monitoringu	200 000 zł
21.	Poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematyczno-przyrodniczych w placówkach oświatowych Gminy Fałków	1 000 000 zł
22.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Fałków	1 500 000 zł

RAZEM wartość projektów podstawowych	11 930 000 zł
---	----------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, - Gmina Fałków, - Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Stowarzyszenie Kultury Fizycznej — Fałków - Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie

	Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Utworzenie Klubu Seniora Zadanie 2 Organizacja cyklicznych spotkań (m.in. dzień seniora, dzień babci, dzień dziadka, dzień kobiet itp.). Co najmniej 6 spotkań w roku Zadanie 3 Organizacja spotkań/seminariów z zakresu edukacji zdrowotnej, ekonomicznej itp. 4 spotkania w roku Zadanie 4 Organizacja warsztatów Seniorzy w Europie - nauka języka angielskiego 1 cykl rocznie dla 20 seniorów * 40 h
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	120 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób 60+: - Powstanie Klubu Seniora – 1 szt. - Liczba osób biorąca udział w warsztatach Seniorzy w Europie – nauka języka angielskiego – 20 osób/rok - organizacja co najmniej 6 spotkań w ciągu roku - organizacja co najmniej 4 spotkań/seminariów z zakresu edukacji ekonomicznej - zwiększenie poziomu integracji społecznej - zwiększenie wiedzy nt. zdrowego trybu życia - upowszechnienie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających jego stabilności i rozwojowi systemu finansowego, - kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości, - zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym - promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym. Sposób pomiaru rezultatów: - lista obecności, - dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluceniem społecznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, - Gmina Fałków, - Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Stowarzyszenie Kultury Fizycznej — Fałków - PUP w Końskich - Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie - Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Organizacja spotkań integracyjno – motywacyjnych dla rodzin i osób zagrożonych wykluceniem społecznym (np. pikniki rodzinne). Zadanie 2 Organizowane szkoleń, kursów i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje umożliwiające funkcjonowanie na rynku pracy i

	zapobiegające wykluczeniu społecznemu Zadanie 3 Realizacja programów profilaktycznych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	320 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym: • zwiększenie wiary w siebie i własne możliwości • zwiększenie poziomu integracji i podniesienie poziomu aktywizacji zawodowej. • poszerzenie wiedzy i umiejętności umożliwiającej wejścia/powrót na rynek pracy • Liczba osób biorąca udział w projekcie – 8 osób/rocznie Sposób pomiaru rezultatów: • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna, • zaświadczenia/potwierdzenia zdobytych umiejętności
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czermnie • Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie • Przedszkole w Fałkowie • Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Organizacja zajęć dodatkowych pozaekcyjnych dla uczniów w wieku szkolnym będzie polegała na rozwoju nauczania opartego na eksperymencie i narzędziach TIK poprzez doposażenie pracowni szkolnych w pomoce dydaktyczne (nowy sprzęt komputerowy, multimedialny, pomoce dydaktyczne dla nauczyciela i ucznia) oraz realizację zajęć: • Kompetencje językowe i informatyczne na rynku pracy • Zwiększenie umiejętności uczenia się i poznanie własnych potrzeb przez uczniów (m.in. indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne), • Zajęcia eksperymentalne ukierunkowane na rozwój nauczania matematyki, przyrody. • Zajęcia sportowe służące wzmacnianiu sprawności fizycznej uczniów. • Kurs e-Nauczyciel dla kadry nauczycielskiej mający na celu poniesienie umiejętności posługiwania się narzędziami TIK. W szkole należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e-learning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe) jako narzędzia edukacji. Zadanie 2 Organizacja zajęć przedszkolnych:

	• Język angielski/niemiecki • Informatyka • Matematyka • Logopedia • Rytmika • Zajęcia na basenie • Wyjazdy, rajdy edukacyjne
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	960 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty 100 uczniów rocznie nabędzie lub wzmocni kompetencje kluczowe (m.in. język obcy, informatyka, matematyka, przyroda, umiejętności uczenia się i informatyczne). Każdy uczeń będzie miał możliwość – w ramach projektu - uczestnictwa w kilku typach wsparcia zgodnie ze ścieżką edukacyjną na którą składają się zajęcia dodatkowe: • z j. angielskiego/niemieckiego, • informatyki • warsztaty „Uczę się kreatywnie, • indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe, • z matematyki metodą eksperymentu, • zajęcia przyrodnicze, • zajęcia sportowe Nauczyciele otrzymają wsparcie w postaci kursu „e-Nauczyciel”. 50 dzieci rocznie w wieku przedszkolnym będzie brało udział w następujących zajęciach: • Język angielski • Logopedia • Rytmika • Zajęcia na basenie • Wyjazdy, rajdy edukacyjne Sposoby pomiaru rezultatów projektów: • dziennik zajęć dodatkowych, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety wypełniane przez rodziców.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Organizacja zajęć wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czermnie • Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie • Przedszkole w Fałkowie • Biblioteka w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Zajęcia „Wehikuł czasu” Zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym ukazujące dawne codzienne życie człowieka, propagujące kulturę lokalną oraz folklor.

	Zadanie 2 Organizacja wystaw malarstwa, Zadanie 3 Organizacja Festynu „Dni Fałkowa”
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty roczne: • Organizacja zajęć Wehikuł czasu – 30 h/rok • Organizacja wystaw malarskich itp. – 5/rok • Liczba dzieci biorąca udział w zajęciach – 150/rok Pomiar: • listy obecności, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • Przedsiębiorcy zainteresowani prowadzeniem działalności na terenie sołectwa Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie odnowiony teren o powierzchni około 0,5 ha na którym odbywają się cotygodniowe targi. Zakres prac obejmie m.in.: • remont budynku garażowo-magazynowego • wykonanie instalacji oświetleniowej terenu • wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, • odnowienie nawierzchni poprzez wykonanie kostki brukowej • ogrodzenie terenu • wykonanie elementów małej architektury
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: 1 Modernizacja terenu pod prowadzenie działalności gospodarczej o powierzchni 0,4 ha 2 Ożywienie terenu poprzez zwiększenie liczby handlujących oraz kupujących. 3 Wzrost wpływów z opłaty targowej. 4 Powstanie nowych firm i miejsc pracy. Pomiar: • protokół zdawczo-odbiorczy, • dokumentacja fotograficzna, • baza CEiDG w zakresie powstawania nowych firm.

7 Horyzont czasowy	2017-2019
1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gmina Fałków - Przedsiębiorcy zainteresowani prowadzeniem działalności tym terenie
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie odnowiony teren o powierzchni 0,54 ha w celu nadania mu funkcji gospodarczo - rekreacyjnej. Zakres prac obejmie m.in.: - remont budynku - wykonanie instalacji oświetleniowej terenu - wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, - odnowienie nawierzchni poprzez wykonanie kostki brukowej - ogrodzenie obiektu
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: - Modernizacja terenu pod prowadzenie działalności gospodarczej o powierzchni 0,54 ha - Ożywienie terenu poprzez zwiększenie liczby handlujących oraz kupujących. - Wzrost wpływów z opłaty targowej. - Powstanie nowych firm i miejsc pracy. Pomiar: - protokół zdawczo-odbiorczy, - dokumentacja fotograficzna, - baza CEiDG w zakresie powstawania nowych firm.
7 Horyzont czasowy	2017-2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Końskich - Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kielcach - Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego - Powiatowy Urząd Pracy w Końskich - LGD „Nad Czarną i Pilicą”
3 Zakres realizowanych zadań	Będą to różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na podobszarze rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. Inwestycje będą dotyczyły wdrażania innowacji produktowych i procesowych oraz zakupu maszyn, urządzeń, budowy i modernizacji budynków przez przedsiębiorców do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczych.
4 Lokalizacja (miejsce	Fałków

przeprowadzenia danego projektu)	
5 Szacowana wartość	2 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: ▪ Zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji. ▪ Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw. ▪ Powstanie 8 nowych przedsiębiorstw na podobszarze rewitalizacji Źródła pomiaru: ▪ Mapa dotacji.gov.pl ▪ Informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 8 Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Mieszkańcy gminy deklarujący potrzebę demontażu, transportu i utylizacji azbestu
3 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada demontaż, transport i utylizacja wyrobów azbestowych z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zakłada się ogółem utylizację około 172,75 m ³ /rocznie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków, budynki prywatne, na podstawie wniosków prywatnych właścicieli deklarujących udział w Programie
5 Szacowana wartość	142 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: Usunięcie 1 382,00 m³ wyrobów zawierających azbest w okresie realizacji Programu Rewitalizacji. Sposób pomiaru: • protokoły odbioru.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 9 Edukacja ekologiczna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Gmina Fałków, ▪ Rada Sołecka, ▪ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, ▪ Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie ▪ Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) ▪ Biblioteka w Fałkowie ▪ Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie ▪ Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie ▪ Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Edukacja ekologiczna Zakłada się realizację różnego rodzaju akcji (np. sprzątanie świata, zakładanie ogródka na parapecie okna), przeprowadzenie badań

	i doświadczeń, konkursów (np. przyrodniczo-plastycznych, fotograficznych, wierszyki i opowiadania o tematyce ekologicznej), szkoleń, pogadanek w szkołach, dokarmianie ptaków w trakcie zimy, wycieczki do lasu, itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: W okresie wdrażania Programu: ▪ przeprowadzenie min. 16 akcji ekologicznych, ▪ zorganizowanie 8 konkursów ekologicznych, ▪ zorganizowanie 8 szkoleń dot. ekologii. Sposób pomiaru: ▪ listy obecności, ▪ sprawozdania z działalności szkół, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 10 Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na modernizacji infrastruktury sportowej znajdującej się na działce nr 1185 w Fałkowie. Zakres prac • remont budynku szatni, wewnątrz i zewnątrz • wykonanie instalacji solarnej, wykorzystującej promienie słoneczne do ogrzania wody użytkowej • odnowienie płyty boiska i wyposażenie w urządzenia sportowe • ogrodzenie obiektu
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków dz. nr 1185
5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • liczba zmodernizowanych obiektów sportowych -1 • zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej • zwiększenie dostępu do aktywnych form wypoczynku Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły zdawczo – odbiorcze, • dokumentacja fotograficzna,
7 Horyzont czasowy	2017-2019

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 11 Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację Domu Ludowego w Fałkowie
------------------	---

2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach projektu zostanie przeprowadzone prace remontowo-konserwatorskie nad budynkiem i zagrodą Domu Ludowego w Fałkowie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Liczba zorganizowanych zajęć dla dzieci i młodzieży – 10 w roku • Liczba nowych wydarzeń kulturalnych na terenie gminy – 2 • Zwiększenie dostępu do kultury • Uatrakcyjnienie oraz zwiększenie oferty kulturalnej Sposób pomiaru rezultatów: • protokół zdawczo – odbiorczy wykonania prac • sprawozdania z działalności Domu Ludowego, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2019

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 12 Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Fałkowie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Modernizacja i doposażenie Ośrodka Zdrowia w Fałkowie Zadanie polega na wykonaniu prac modernizacyjnych oraz zakupie nowoczesnego sprzętu medycznego w celu zwiększenia dostępu do usług podstawowej opieki zdrowotnej. Zadanie 2: Wdrażanie programów profilaktycznych. • Nadużywanie alkoholu - ograniczenie szkód zdrowotnych • Palenie tytoniu - ograniczenie szkód zdrowotnych • Substancje psychoaktywne - ograniczenie szkód zdrowotnych • Nadwaga i otyłość • Cukrzyca • Rak szyjki macicy
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Ul. Zamkowa 24, Fałków
5 Szacowana wartość	250 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Projekt będzie miał wpływ na sferę społeczną związaną z ochroną zdrowia. Diagnoza i stan zdrowia mieszkańców podobszaru rewitalizacji wskazują na potrzebę modernizacji obiektu, doposażenia w nowoczesny sprzęt medyczny oraz wdrażanie Programów profilaktycznych. Rezultaty: • Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi -4900 • Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej – 250 000 zł

	Sposób pomiaru rezultatów: • dokumentacja medyczna Ośrodka Zdrowia, • dokumentacja fotograficzna z realizacji programów profilaktycznych,
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 13 Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Parafia Spółdzielnia Mieszkaniowa
3 Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP, otoczenie rynku, kościoła, szkół, PZOZ, budynków mieszkalnictwa wielorodzinnego, parku, ruin zamku, zakres prac: • modernizacja nawierzchni, budowa parkingów i chodników • budowa małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery) • aranżacja zieleni, wycinka i nasadzenia drzew • odnowienie ruin zamku i fosy w parku, • odnowienie oczka wodnego przy targowisku • montaż wiat przystankowych, • montaż wiat śmietnikowych, • modernizacja placów zabaw.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	500 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Stworzenie infrastruktury turystycznej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
7 Horyzont czasowy	2019-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 14 Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych	Modernizacja dróg na podobszarze rewitalizacji:

zadań	a) ul. Plac kościelny, z chodnikami 140mb b) ul. Zamkowa z chodnikami, 580mb c) ul. Ogrodowa z chodnikami, 110mb d) ul. Glinianki z chodnikami, 300mb e) budowa parkingów na terenie gminy Fałków. Zakres prac: • modernizacja i/lub budowa nawierzchni na w/w drogach • wymiana oświetlenia na energooszczędne (ekologiczne) przy wszystkich drogach • budowa brakujących chodników- dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo), • uporządkowanie poboczy, wycinka i nasadzenie drzew w pasie drogowym na wszystkich drogach w sołectwie
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: 1 Poprawa stanu lokalnej infrastruktury technicznej oraz jej rozwój. 2 Wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym. 3 Przebudowa/modernizacja dróg na podobszarze rewitalizacji Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2022

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 15 Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada zakup pomocy dydaktycznych dla nauczyciela oraz uczniów m.in. wyposażenie pracowni matematycznych, przyrodniczych, językowych, komputerowych (komputery, tablety, tablice multimedialne, tablice ściennie, mapy itp.). Zakup pomocy do zajęć sportowych (piłki, materace itp.) Projekt obejmuje również doposażenia przedszkola m.in. zakup gier edukacyjnych, lalek, misiów, bajek, książeczek, malowanek wycinanek itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Liczba doposażonych placówek oświatowych -2 • Zwiększenie wykorzystania technologii TIK w procesie nauczania • Zwiększenie jakości kształcenia Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru,

	• dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 16 Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Budowa siłowni zewnętrznej, zakres prac: • budowa bezpiecznej nawierzchni • montaż elementów siłowni zewnętrznej • budowa małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower, rozbudowa sceny) • aranżacja zieleni
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	200 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Stworzenie infrastruktury -rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych • Poprawa estetyki sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
7 Horyzont czasowy	2018-2019

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 17 Poprawa estetyki przestrzennej osiedla spółdzielni mieszkaniowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Spółdzielnia Mieszkaniowa
3 Zakres realizowanych zadań	Modernizacja budynków i zagospodarowanie terenu wokół nich, zakres prac: • termomodernizacja i remont budynków mieszkalnictwa wielorodzinnego; • zagospodarowanie wokół budynków i aranżacja zieleni • budowa małej architektury (ścieżki, ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower) • budowa parkingów i chodników • odnowienie terenu działek • remont wiat garażowych
4 Lokalizacja (miejsce	Fałków

przeprowadzenia danego projektu)	
5 Szacowana wartość	650 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • Poprawa estetyki osiedla i sołectwa. • Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. • Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
7 Horyzont czasowy	2017-2020

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 18 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Modernizacja i termomodernizacja remizy OSP w Fałkowie Zadanie 2 Modernizacja i termomodernizacja budynków szkolnych w Fałkowie Zadanie 3 Instalacja OZE na oczyszczalni ścieków w Fałkowie Zakres planowanych prac termomodernizacyjnych: • wymiana instalacji centralnego ogrzewania oraz grzejników. • wykonanie ocieplenia • instalacja OZE Zakres prac modernizacyjnych • malowanie • odnowienie łazienek
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku. • Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych • Zwiększenie ilości energii pochodzącej z OZE • Zmniejszenie ilości wytwarzanej energii finalnej Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • audyt energetyczny, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 19 Poprawa techniczna i zmiana funkcji przemysłowego budynku byłej „spawalni” przy Bibliotece
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zakres planowanych prac termomodernizacyjnych: - wymiana pokrycia dachowego z eternitu na blachę, - wymiana okien, - wykonanie elewacji budynku, Zakres prac modernizacyjnych - zagospodarowanie terenu
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	- Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku. - Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych Sposób pomiaru rezultatów: - protokoły odbioru, - audyt energetyczny, - dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2019

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 20 Poprawa bezpieczeństwa na terenie rewitalizacji poprzez montaż monitoringu
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Montaż monitoringu na placu kulturowo-gospodarczym Zadanie 2 Montaż monitoringu przy Szkole Podstawowej w Fałkowie
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	- Montaż monitoringu zapewni poprawę bezpieczeństwa na terenie rewitalizacji - Zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń na obszarach rewitalizacji Sposób pomiaru rezultatów: - dokumentacja z KPP
7 Horyzont czasowy	2021

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 21 Poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni
------------------	---

	matematyczno-przyrodniczych w placówkach oświatowych Gminy Fałków
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmuje poprawę infrastruktury edukacyjnej na terenie miejscowości Fałków –tj. Szkołę Podstawową, salę gimnastyczną oraz budynek po Gimnazjum w Fałkowie. Projekt dotyczy dostosowania obiektów do organizacji nauczania na jak najwyższym poziomie w celu uzyskiwania przez uczniów jak najlepszych wyników nauczania. Przedsięwzięcie obejmuje m.in. poprawę warunków funkcjonowania sali gimnastycznej, doposażenie pracowni m.in. matematycznej, przyrodniczej i informatycznej oraz inne prace wynikające z Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: - liczba obiektów, które uzyskają lepsze warunki do funkcjonowania: 3 Sposób pomiaru rezultatów: • protokół zdawczo-odbiorczy, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 22 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Fałków
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmuje termomodernizację budynków zlokalizowanych w Fałkowie tj.: - Szkoły Podstawowej (m.in. wymiana opraw oświetleniowych, grzejników oraz zakup i montaż paneli fotowoltaicznych), - Gimnazjum, - sali gimnastycznej (m.in. wymiana opraw oświetleniowych oraz zakup paneli fotowoltaicznych)
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	1 500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: - liczba obiektów poddanych termomodernizacji: 3 Sposób pomiaru rezultatów: • protokół zdawczo-odbiorczy, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 2 CZERMNO-KOLONIA

- AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
- Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP

Uzasadnienie konieczności realizacji opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji jest efektem włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji,
- spotkania konsultacyjne i wzięcie pod uwagę sugestii i propozycji mieszkańców,
- akceptacja Rady Gminy dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach podobszaru rewitalizacji nr 2 obejmującego sołectwa Cermno-Kolonia:

Podobszar rewitalizacji nr 2 - sołectwo Cermno -Kolonia	Podstawowa	Uzupełniająca	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	7	5	12
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	1 830 000 zł	830 000 zł	2 660 000,00 zł

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		200 000 zł
1.	AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych	80 000 zł
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	120 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		1 000 000 zł
3.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	1 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		180 000 zł
4.	Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji	130 000 zł
5.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		150 000 zł
6.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	150 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		300 000 zł
7.	Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP	300 000 zł

RAZEM wartość projektów podstawowych	1 830 000 zł
---	---------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych
2 Wskazanie podmiotów	• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, • Gmina Fałków,

realizujących projekt	- Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie - OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE - Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Utworzenie Klubu Seniora Zadanie 2 Organizacja cyklicznych spotkań (m.in. dzień seniora, dzień babci, dzień dziadka, dzień kobiet itp.). Co najmniej 6 spotkań w roku Zadanie 3 Organizacja spotkań/seminariów z zakresu edukacji zdrowotnej, ekonomicznej itp. 4 spotkania w roku Zadanie 4 Organizacja warsztatów Seniorzy w Europie - nauka języka angielskiego 1 cykl rocznie dla 20 seniorów * 40 h
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Cermno-Kolonia
5 Szacowana wartość	80 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób 60+: - Powstanie Klubu Seniora – 1 szt. - Liczba osób biorąca udział w warsztatach Seniorzy w Europie – nauka języka angielskiego – 15 osób/rok - organizacja co najmniej 5 spotkań w ciągu roku - organizacja co najmniej 3 spotkań/seminariów z zakresu edukacji ekonomicznej - zwiększenie poziomu integracji społecznej - zwiększenie wiedzy nt. zdrowego trybu życia - upowszechnienie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających jego stabilności i rozwojowi systemu finansowego, - kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości, - zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym - promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym. Sposób pomiaru rezultatów: - lista obecności, - dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, - Gmina Fałków, - Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie - OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE - STOWARZYSZENIE — Cermno Kolonia - Rada Sołecka

3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Organizacja spotkań integracyjno – motywacyjnych dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. pikniki rodzinne). Zadanie 2 Organizowane szkoleń, kursów i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje umożliwiające funkcjonowanie na rynku pracy i zapobiegające wykluczeniu społecznemu Zadanie 3 Realizacja programów profilaktycznych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno-Kolonia
5 Szacowana wartość	120 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym: • zwiększenie wiary w siebie i własne możliwości • zwiększenie poziomu integracji i podniesienie poziomu aktywizacji zawodowej. • poszerzenie wiedzy i umiejętności umożliwiającej wejścia/powrót na rynek pracy • Liczba osób biorąca udział w projekcie – 8 osób/rocznie Sposób pomiaru rezultatów: • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna, • zaświadczenia/potwierdzenia zdobytych umiejętności
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne • Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Końskich • Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kielcach • Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego • Powiatowy Urząd Pracy w Końskich • LGD „Nad czarną i Pilicą”
3 Zakres realizowanych zadań	Będą to różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na podobszarze rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. Inwestycje będą dotyczyły wdrażania innowacji produktowych i procesowych oraz zakupu maszyn, urządzeń, budowy i modernizacji budynków przez przedsiębiorców do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno-Kolonia
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: ▪ Zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji. ▪ Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw. ▪ Powstanie 4 nowych przedsiębiorstw na podobszarze rewitalizacji Źródła pomiaru: ▪ Mapa dotacji.gov.pl ▪ Informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.

7 Horyzont czasowy	2016-2023
--------------------	-----------

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Mieszkańcy gminy deklarujący potrzebę demontażu, transportu i utylizacji azbestu
3 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada demontaż, transport i utylizacja wyrobów azbestowych z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zakłada się ogółem utylizację około 152,10 m ³ /rocznie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno -Kolonja, budynki prywatne, na podstawie wniosków prywatnych właścicieli deklarujących udział w Programie
5 Szacowana wartość	130 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: Usunięcie 121,681 m ³ wyrobów zawierających azbest w okresie realizacji Programu Rewitalizacji. Sposób pomiaru: • protokoły odbioru.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Edukacja ekologiczna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, - Gmina Fałków, - Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czermnie - OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE - Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Edukacja ekologiczna Zakłada się realizację różnego rodzaju akcji (np. sprzątanie świata, zakładanie ogródka na parapecie okna), przeprowadzenie badań i doświadczeń, konkursów (np. przyrodniczo-plastycznych, fotograficznych, wierszyki i opowiadania o tematyce ekologicznej), szkoleń, pogadanek w szkołach, dokarmianie ptaków w trakcie zimy, wycieczki do lasu, itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno- Kolonia
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: W okresie wdrażania Programu: - przeprowadzenie min. 16 akcji ekologicznych, - zorganizowanie 8 konkursów ekologicznych, - zorganizowanie 8 szkoleń dot. ekologii.

rewitalizacji	Sposób pomiaru: - listy obecności, - sprawozdania z działalności szkół, - dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zagospodarowanie terenu wokół remizy OSP, zakres prac: - modernizacja nawierzchni - montaż elementów siłowni zewnętrznej - budowa małej infrastruktury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rower) - aranżacja zieleni - ogrodzenie terenu
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno Kolonia
5 Szacowana wartość	150 000,00 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: - Stworzenie infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców turystów, osób niepełnosprawnych - Poprawa estetyki sołectwa. - Poprawa bezpieczeństwa na podobszarze rewitalizacji. - Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych Sposób pomiaru rezultatów: - protokoły odbioru, - dokumentacja fotograficzna, - ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
7 Horyzont czasowy	2018-2020

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Modernizacja i termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Czermnie-Kolonia
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zakres prac obejmie m.in.: wykonanie remontu budynku remizy

	• wykonanie instalacji oświetleniowej terenu • wykonanie instalacji fotowoltaicznej, wykorzystującej promienie słoneczne do produkcji energii elektrycznej, • wyposażenie budynku, • wymiana c.o., oświetlenia wewnętrznego, • docieplenie budynku i inne prace termomodernizacyjne.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno -Kolonia
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku. • Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych • Zwiększenie ilości energii pochodzącej z OZE • Zmniejszenie ilości wytwarzanej energii finalnej Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • audyt energetyczny, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji – podobszar nr 3 – fragment sołectwa Czermno

- AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
- Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Czermnie
- Modernizacja i termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Czermnie
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury edukacyjnej poprzez doposażenie Hali Sportowej przy Szkole Podstawowej w Czermnie

Uzasadnienie konieczności realizacji opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji jest efektem włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania procesu rewitalizacji,
- spotkania konsultacyjne i wzięcie pod uwagę sugestii i propozycji mieszkańców,
- akceptacja Rady Gminy dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

Łącznie planuje się 4 projektów rewitalizacyjnych o łącznej wartości ponad 1 mln zł.

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach podobszaru rewitalizacji nr 3 obejmującego część sołectwa Czermno:

Podobszar rewitalizacji nr 3 – część sołectwa Czermno	Podstawowa	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	4	4
Szacunkowa wartość projektów	1 900 000,00 zł	1 900 000,00 zł

rewitalizacyjnych		
-------------------	--	--

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		200 000 zł
1.	AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych	80 000 zł
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	120 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		900 000 zł
3.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Fałków	900 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		200 000 zł
4.	Poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematyczno-przyrodniczych w placówkach oświatowych Gminy Fałków	200 000 zł

RAZEM wartość projektów podstawowych	1 900 000 zł
---	---------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, Gmina Fałków, Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czermnie Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Utworzenie Klubu Seniora Zadanie 2 Organizacja cyklicznych spotkań (m.in. dzień seniora, dzień babci, dzień dziadka, dzień kobiet itp.). Co najmniej 6 spotkań w roku Zadanie 3 Organizacja spotkań/seminariów z zakresu edukacji zdrowotnej, ekonomicznej itp. 4 spotkania w roku Zadanie 4 Organizacja warsztatów Seniorzy w Europie - nauka języka angielskiego 1 cykl rocznie dla 10 seniorów * 20 h
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno
5 Szacowana wartość	80 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób 60+: • Powstanie Klubu Seniora – 1 szt. • Liczba osób biorąca udział w warsztatach Seniorzy w Europie – nauka języka angielskiego – 15 osób/rok • organizacja co najmniej 5 spotkań w ciągu roku • organizacja co najmniej 3 spotkań/seminariów z zakresu edukacji ekonomicznej • zwiększenie poziomu integracji społecznej • zwiększenie wiedzy nt. zdrowego trybu życia • kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości, • zwiększenie umiejętności posługiwania się językiem obcym

	- promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym. Sposób pomiaru rezultatów: - lista obecności, - dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, Gmina Fałków, Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE STOWARZYSZENIE — Cermno Kolonia Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Organizacja spotkań integracyjno – motywacyjnych dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (np. pikniki rodzinne). Zadanie 2 Organizowanie szkoleń, kursów i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje umożliwiające funkcjonowanie na rynku pracy i zapobiegające wykluczeniu społecznemu Zadanie 3 Realizacja programów profilaktycznych
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Cermno
5 Szacowana wartość	120 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty wśród osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym: - zwiększenie wiary w siebie i własne możliwości - zwiększenie poziomu integracji i podniesienie poziomu aktywizacji zawodowej. - poszerzenie wiedzy i umiejętności umożliwiającej wejścia/powrót na rynek pracy - Liczba osób biorąca udział w projekcie – 6 osób/rocznie Sposób pomiaru rezultatów: - lista obecności, - dokumentacja fotograficzna, - zaświadczenia/potwierdzenia zdobytych umiejętności
7 Horyzont czasowy	2018-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Fałków
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1 Modernizacja i termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Cermnie

	Projekt obejmuje m.in. modernizację kotłowni, wymianę grzejników, wymianę opraw oświetleniowych oraz zakup i montaż fotowoltaiki) Zadanie 2 Modernizacja i termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Cermnie Zakres planowanych prac termomodernizacyjnych: • modernizacja kotłowni, • wymiana grzejników, • wymiana opraw oświetleniowych • instalacja OZE Zakres prac modernizacyjnych • malowanie • odnowienie łazienek
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno
5 Szacowana wartość	900 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków • Zmniejszenie emisji CO₂ oraz innych substancji szkodliwych • Zwiększenie ilości energii pochodzącej z OZE • Zmniejszenie ilości wytwarzanej energii finalnej Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru, • audyt energetyczny, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2018-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematyczno-przyrodniczych w placówkach oświatowych Gminy Fałków
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie
3 Zakres realizowanych zadań	W ramach niniejszego zadania doposażona zostanie Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Cermnie a w szczególności hala sportowa. Wyposażenie: ✓ Bramki ✓ zestawy do koszykówki (stałe, naścienne, podstropowe-składane, przejezdne, najazdowe) ✓ słupki i listwy do rozpinania siatki ✓ akcesoria: obręcze, siatki, kosze i wózki na piłki ✓ stoły do tenisa stołowego ✓ drabinki gimnastyczne ✓ poręcz gimnastyczne ✓ skrzynie i koźły gimnastyczne ✓ równoważnie, ławki, odskocznie, materace ✓ sprzęt: piłki do gry, piłki lekarskie, liny, zestawy patyczaków do

	gier i zabaw ruchowych, szarfy, woreczki gimnastyczne etc. Projekt przewiduje również doposażenie różnego rodzaju pracowni szkolnych m.in. matematycznych, przyrodniczych, informatycznych itp. oraz prace adaptacyjne i dostosowujące szkołę do lepszych warunków nauczania.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno
5 Szacowana wartość	800 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: • liczba zmodernizowanych obiektów sportowych -1 • zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej • zwiększenie dostępu do aktywnych form wypoczynku Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły zdawczo – odbiorcze, • dokumentacja fotograficzna,
7 Horyzont czasowy	2018-2023

9 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową

Fałków – podobszar rewitalizacji nr 1

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w podobszarze rewitalizacji.

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		200 000 zł
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	40 000 zł
2.	Organizacja imprez kulturalnych na podobszarze rewitalizacji	160 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		500 000 zł
3.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji	500 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		600 000 zł
4.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	400 000 zł
5.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	200 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		3 200 000 zł
6.	Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym	2 000 000 zł
7.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie	800 000 zł
8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków	400 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		0 zł
RAZEM wartość projektów uzupełniających		4 500 000 zł

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Wspieranie organizacji pozarządowych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, - Gmina Fałków, - Biblioteka Publiczna w Fałkowie - Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie - Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) - Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie - Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie - Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Wdrażanie programu grantowego „Małe granty rewitalizacji” na realizację inicjatyw oddolnych na podobszarze rewitalizacji. Zadanie 2: Realizacja partnerskich projektów mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców sołectwa.

	Zadanie 3: Wdrażanie innych pomysłów organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	40 000 zł (5000 zł * 8 lat)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: ▪ liczba projektów partnerskich zrealizowanych na podobszarze rewitalizacji, gdzie jednym z partnerów jest organizacja pozarządowa – 8, ▪ liczba osób objęta projektami partnerskim – 240, ▪ liczba instytucji, organizacji, grup nieformalnych, które otrzymały wsparcie - 7 Sposób pomiaru rezultatów: ▪ listy obecności, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 2 Organizacja imprez kulturalnych na podobszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, • Gmina Fałków, • Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie • Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS) • Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie • Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czerminie • Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zakłada się realizację szeregu imprez kulturalnych na podobszarze rewitalizacji – będą to m.in.: • WOŚP • Gminny Dzień Dziecka • Dzień Seniora • Mikołajki
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	160 0000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: ▪ Zorganizowanie minimum 4 imprez rocznie na podobszarze rewitalizacji. ▪ Zwiększenie oferty kulturalnej w gminie. ▪ Wzrost liczby odwiedzających gminę turystów. ▪ Zwiększenie dochodów firm i gospodarstw agroturystycznych działających na podobszarze rewitalizacji. Sposób pomiaru: ▪ dokumentacja fotograficzna, ▪ strona internetowa gminy

7 Horyzont czasowy	2016-2023
--------------------	-----------

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 Powstawanie i rozwój gospodarstw agroturystycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Mieszkańcy sołectwa Fałków Gmina Fałków Rada Sołecka Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną i Pilicą” Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
3 Zakres realizowanych zadań	Na terenie sołectwa istnieje potrzeba rozwoju i wsparcia tego kierunku. Dzięki dotacjom ARiMR, LGD istnieje szansa, że powstaną gospodarstwa agroturystyczne.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Zakładamy, że powstaną 5 gospodarstwa agroturystyczne. W przypadku utworzenia na terenie sołectwa i gminy nowych gospodarstw agroturystycznych istnieje możliwość powołania stowarzyszenia i wspólnej promocji produktów turystycznych (także ich tworzenia). Sposób pomiaru rezultatów: • wykaz gospodarstw agroturystycznych Urzędu Gminy, • strony internetowe gospodarstw agroturystycznych, • www gminy, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 EWE i OZE na budynkach prywatnych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach ▪ Mieszkańcy miejscowości Fałków ▪ Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	EWE – efektywne wykorzystanie energii to m.in. głęboka termomodernizacja polegająca na: • wymiana okien na energooszczędne, • wstawienie na poddaszu okien dachowych na energooszczędne, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • ocieplenie dachu i stropu, • Wymiana grzejników na nowe, energooszczędne, • Wymiana kotła, • zainstalowanie wentylacji mechanicznej z rekuperacją. OZE - odnawialne źródła energii – źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Takimi źródłami są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie

	i geotermia. Najpopularniejsze urządzenia OZE dla gospodarstw domowych to panele fotowoltaiczne, solarne, pompy ciepła. W ramach rewitalizacji zakłada się, że część indywidualnych gospodarstw domowych skorzysta ze wsparcia (także w formie dotacji, pożyczek) na wdrożenie EWE i OZE.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Indywidualne gospodarstwa domowe na terenie miejscowości Fałków
5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Minimum 20 gospodarstw domowych w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji wdroży i zainstaluje EWE i/lub OZE. Sposób pomiaru rezultatów: - informacje WFOŚiGW w Kielcach, - dane własne Urzędu Gminy, - informacje zbierane od mieszkańców w formie ankiet, - dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	- Gmina Fałków - Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada wymianę oświetlenia na bardziej ekologiczne (zużywające mniej energii) oraz punktową budowę nowych słupów oświetleniowych w przypadku takiej potrzeby wskazanej np. przez Radę Sołecką
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: - Zmniejszenie kosztów energii elektrycznej zużywanej przez oświetlenie uliczne na podobszarze rewitalizacji. - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości Fałków Sposób pomiaru rezultatów: - dane własne Urzędu Gminy, zakładu energetycznego, - protokoły odbioru, - dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2019

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 6 Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym
------------------	--

2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na budowie infrastruktury przetwarzania osadów ściekowych na oczyszczalni
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	2 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: • Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na podobszarze rewitalizacji. • Poprawa warunków życia społeczności lokalnej • Minimalizacja ilości osadów i odpadów z sieci kanalizacji sanitarnej Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru.
7 Horyzont czasowy	2018-2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 7 Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo – gaśniczego oraz sprzętu do ratowania ludzkiego życia
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	• Gmina Fałków • OSP Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na zakupie wozu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem do ratowania życia m.in. defibrylator.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	800 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: ▪ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji poprzez ▪ Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof -1 ▪ Liczba osób objętych ochroną przed innymi niż powódź zagrożeniami- 4900 Sposób pomiaru rezultatów: • protokoły odbioru.
7 Horyzont czasowy	2019

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 8 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków
2 Wskazanie podmiotów	▪ Gmina Fałków ▪ Parafia

realizujących projekt	
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na prowadzeniu prac modernizacyjnych, konserwatorskich na obiektach cennych kulturowo, historycznie znajdujących się na podobszarze rewitalizacji m.in. kościoła, kapliczek, cmentarza, krzyży, pomników pamięci, Izby Tradycji im. Katarzyny i Euzebiusza Barańskich
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Fałków
5 Szacowana wartość	400 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: ▪ Zachowanie dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych ▪ Liczba odrestaurowanych pomników pamięci narodowej, obiektów cennych kulturowo – 6 Sposób pomiaru rezultatów: ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Czermno - Kolonia – podobszar rewitalizacji nr 2

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w podobszarze rewitalizacji.

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		30 000 zł
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	30 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		50 000 zł
2.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		700 000 zł
3.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	200 000 zł
4.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	500 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		50 000 zł
5.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze rewitalizacji	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		0 zł

RAZEM wartość projektów uzupełniających	830 000 zł
--	-------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Wspieranie organizacji pozarządowych
2 Wskazanie podmiotów	• Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie, • Gmina Fałków,

realizujących projekt	- Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Cermnie - OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERMNIE - Rada Sołecka
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Wdrażanie programu grantowego „Małe granty rewitalizacji” na realizację inicjatyw oddolnych na podobszarze rewitalizacji. Zadanie 2: Realizacja partnerskich projektów mających na celu rozwijanie pasji i zainteresowań mieszkańców sołectwa. Zadanie 3: Wdrażanie innych pomysłów organizacji pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Cermno-Kolonia
5 Szacowana wartość	30 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: - liczba projektów partnerskich zrealizowanych na podobszarze rewitalizacji, gdzie jednym z partnerów jest organizacja pozarządowa – 6, - liczba osób objęta projektami partnerskim – 200, - liczba instytucji, organizacji, grup nieformalnych, które otrzymały wsparcie - 5 Sposób pomiaru rezultatów: - listy obecności, - dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 2 Powstawanie i rozwój gospodarstw agroturystycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Mieszkańcy sołectwa Cermno Kolonia Gmina Fałków Rada Sołecka Lokalna Grupa Działania „Nad Czarną i Pilicą” Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
3 Zakres realizowanych zadań	Na terenie sołectwa istnieje potrzeba rozwoju i wsparcia tego kierunku. Dzięki dotacjom ARiMR, LGD istnieje szansa, że powstaną gospodarstwa agroturystyczne.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Cermno - Kolonia
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Zakładamy, że powstaną 5 gospodarstwa agroturystyczne. W przypadku utworzenia na terenie sołectwa i gminy nowych gospodarstw agroturystycznych istnieje możliwość powołania stowarzyszenia i wspólnej promocji produktów turystycznych (także ich tworzenia). Sposób pomiaru rezultatów: - wykaz gospodarstw agroturystycznych Urzędu Gminy, - strony internetowe gospodarstw agroturystycznych,

	• www gminy, • dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 EWE i OZE na budynkach prywatnych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach ▪ Mieszkańcy miejscowości Cermno -Kolonia ▪ Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	EWE – efektywne wykorzystanie energii to m.in. głęboka termomodernizacja polegająca na: • wymiana okien na energooszczędne, • wstawienie na poddaszu okien dachowych na energooszczędne, • ocieplenie ścian zewnętrznych, • ocieplenie dachu i stropu, • Wymiana grzejników na nowe, energooszczędne, • Wymiana kotła, • zainstalowanie wentylacji mechanicznej z rekuperacją. OZE - odnawialne źródła energii – źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Takimi źródłami są między innymi wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, pływy morskie, fale morskie i geotermia. Najpopularniejsze urządzenia OZE dla gospodarstw domowych to panele fotowoltaiczne, solarne, pompy ciepła. W ramach rewitalizacji zakłada się, że część indywidualnych gospodarstw domowych skorzysta ze wsparcia (także w formie dotacji, pożyczek) na wdrożenie EWE i OZE.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Indywidualne gospodarstwa domowe na terenie miejscowości Cermno-Kolonia
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: Minimum 10 gospodarstw domowych w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji wdroży i zainstaluje EWE i/lub OZE. Sposób pomiaru rezultatów: ▪ informacje WFOŚiGW w Kielcach, ▪ dane własne Urzędu Gminy, ▪ informacje zbierane od mieszkańców w formie ankiet, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Gmina Fałków ▪ Rada Sołecka

3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada wymianę oświetlenia na bardziej ekologiczne (zużywające mniej energii) oraz punktową budowę nowych słupów oświetleniowych w przypadku takiej potrzeby wskazanej np. przez Radę Sołecką
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno -Kolonia
5 Szacowana wartość	100 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: ▪ Zmniejszenie kosztów energii elektrycznej zużywanej przez oświetlenie uliczne na podobszarze rewitalizacji. ▪ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości Fałków Sposób pomiaru rezultatów: ▪ dane własne Urzędu Gminy, zakładu energetycznego, ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2017-2019

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Czermno-Kolonia
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	▪ Gmina Fałków
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt polega na prowadzeniu prac modernizacyjnych, konserwatorskich na obiektach cennych kulturowo, historycznie znajdujących się na podobszarze rewitalizacji m.in. kapliczek, krzyży, pomników pamięci
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Czermno Kolonia
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: ▪ Zachowanie dziedzictwa kulturowego i obiektów historycznych ▪ Liczba odrestaurowanych pomników pamięci narodowej, obiektów cennych kulturowo –2 Sposób pomiaru rezultatów: ▪ protokoły odbioru, ▪ dokumentacja fotograficzna.
7 Horyzont czasowy	2016-2023

10 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Fałków ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, Funduszu Spójności oraz innych środków publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Program złożony jest z wielu różnorodnych projektów (kluczowych i uzupełniających). Projekty są ze sobą wzajemnie powiązane oraz pozostają w synergii. Projekty będą realizowane na terenach o istotnym znaczeniu dla rozwoju całej gminy. Działania ujęte w Programie obejmują zasięgiem całość podobszarów rewitalizacji dotkniętego szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania przedstawione w dokumencie są ze sobą powiązanie/komplementarne w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno- instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych⁵

Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu rewitalizacji są ze sobą komplementarne. W ramach procesu rewitalizacji przewidziano zarówno zadania inwestycyjne jak i społeczne. Warto zwrócić uwagę, że celem głównym Programu jest ożywienie podobszarów rewitalizacji zwłaszcza poprzez aktywizację mieszkańców. Właśnie ten aspekt społeczny stanowi klucz do rozwoju podobszarów rewitalizacji. Służyć temu będzie m. in. Modernizacja Domu Ludowego w Fałkowie oraz współpraca różnych podmiotów na rzecz kompleksowej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zob. poniżej wykaz podmiotów realizujących Program).

1 Komplementarność przestrzenna

Program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na całe dotknięte kryzysem podobszary rewitalizacji, poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniają przestrzennie oraz zachodzi między nimi efekt synergii. Projekty realizowane w ramach Programu będą łagodzić lub całkowicie eliminować problemy występujące na podobszarach rewitalizacji.

2 Komplementarność problemowa

Zaproponowane w dokumencie projekty będą realizowane na podobszarach rewitalizacji i są odpowiedzią na zdiagnozowane na tych terenach problemy. Projekty/przedsięwzięcia, jakie zostaną zrealizowane w ramach procesu rewitalizacji, dopełniają się tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji oddziałuje na podobszary rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym).

Komplementarność problemowa - Problem –wysoki poziom wykluczenia społecznego oraz niski poziom aktywności społecznej na podobszarach rewitalizacji

Fałków

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

⁵ Przedsięwzięciem rewitalizacyjnym jest działanie (w tym mające charakter ciągły), w szczególności o charakterze społecznym, ekonomicznym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawarte lub wynikające z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązane z treścią i celami programu rewitalizacji.

- Organizacja zajęć dodatkowych (pozalekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
- Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa
- Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego
- Budowa siłowni zewnętrznej i elementów małej architektury w Parku Podworskim w Fałkowie

Czermno-Kolonia

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP

Czermno

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu i rozszerzenie usług publicznych

Problem niska jakość usług zdrowotnych/edukacyjnych na podobozarach rewitalizacji. Projekty komplementarne na rzecz rozwiązania lub złagodzenia tego problemu:

Fałków

- Organizacja zajęć dodatkowych (pozalekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym
- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa
- Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych

Czermno-Kolonia

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych

Czermno

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu do kultury na podobozarach rewitalizacji

Poniższa grupa projektów jest ze sobą w pełni komplementarna. Zarówno planowane przez wnioskodawcę projekty infrastrukturalne jak i społeczne będą rozwiązywały i/lub łagodziły ten problem. **Problem niskiego dostępu do kultury na podobozarach rewitalizacji:**

Fałków

- Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie
- Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego
- Wspieranie organizacji pozarządowych
- Organizacja imprez kulturalnych na podobozarze rewitalizacji
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Fałków

Czermno-Kolonia

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych
- Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Czermno-Kolonia

Czermno

- AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych

Komplementarność problemowa – zwiększenie przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji

Problem: Niezadawalający poziom przedsiębiorczości na podobszarach rewitalizacji – poniżej projekty komplementarne, które mają łagodzić ten problem:

Fałków

- Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej
- Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze
- Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji
- Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji

Czermno-Kolonia

- Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji
- Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji

Komplementarność problemowa – poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji

Projekty łagodzące ten problem to:

Fałków

- Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej
- Poprawa infrastruktury drogowej na podobszarze rewitalizacji

Komplementarność problemowa – poprawa stanu środowiska naturalnego oraz zwiększenie wykorzystania OZE. Przedsięwzięcia spójne:

Fałków

- Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszarów rewitalizacji
- Edukacja ekologiczna
- EWE i OZE na budynkach prywatnych
- Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego
- Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na podobszarze rewitalizowanym
- Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup wozu ratowniczo - gaśniczego oraz sprzętu ratującego życie

Czermno-Kolonia

- Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji
- Edukacja ekologiczna
- EWE i OZE na budynkach prywatnych
- Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego

Czermno

- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE

3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

System zarządzania Programem pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji. Za realizację całego Programu będzie odpowiadał Wójt Gminy. Wspierać go będzie Zespół ds. rewitalizacji (utworzony z pracowników Urzędu Gminy) oraz Komitet Rewitalizacyjny złożony z interesariuszy rewitalizacji. Działaniami w sferze społecznej/edukacyjnej będą zajmować się wspólnie z Wójtem jednostki podległe gminie m.in. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe. Są to instytucje, które od lat realizują działania społeczne/edukacyjne. W sferze technicznej i funkcjonalno-przestrzennej jednostką wdrażającą będzie przede wszystkim Urząd Gminy. W sferze gospodarczej – mieszkańcy i firmy.

Wykaz interesariuszy zaangażowanych w realizację Programu:

- instytucje związane z Gminą Fałków:
 - ✓ Urząd Gminy,
 - ✓ Biblioteka Publiczna
 - ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie,
 - ✓ Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Fałkowie
 - ✓ Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Czermnie
 - ✓ Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Fałkowie
 - ✓ Przedszkole w Fałkowie
- inne instytucje publiczne:
 - ✓ Starostwo Powiatowe w Końskich,
 - ✓ Powiatowy Zarząd Dróg,
 - ✓ PUP w Końskich
 - ✓ WFOŚiGW w Kielcach
- organizacje pozarządowe i zorganizowane grupy nieformalne:
 - ✓ LGD „Nad Czarną i Pilicą”
 - ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Fałkowie
 - ✓ Gminny Ludowy Klub Sportowy (GLKS)
 - ✓ Rada Sołecka
- przedsiębiorcy, podmioty prywatne
- ZOZ w Fałkowie

4 Komplementarność międzyokresowa

Program zapewnia ciągłość realizowanych od kilku lat działań na terenie gminy. W okresie 2007-2015 zostało zrealizowanych wiele działań (zob. poniższa tabela), które w obecnej perspektywie będą kontynuowane. Gmina Fałków dokonała analizy i krytycznej oceny dotychczasowych działań na podobszarach rewitalizacji i na tej podstawie zaplanowała projekty rewitalizacyjne, które będą wdrażane w okresie 2016-2023. Program rewitalizacji zapewnia pełną ciągłości programową (polegającą na kontynuacji i/lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013). Poniżej przedstawiamy projekty komplementarne z działaniami/celami zapisanymi w Programie Rewitalizacji

Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia.

- Projekt pn. „Przedszkole Żyrafy Matyldy” polegający na zorganizowaniu 3 punktów przedszkolnych -2 w Fałkowie i 1 w Czermnie - które obejmą opieką po 18 dzieci każdy. Wartość 978.392,53zł. Projekt w 85% sfinansowany ze środków UE w ramach POKL
- Projekt pn. „Wiedza i umiejętności otwierają świat” polegał na zorganizowaniu zajęć dodatkowych i wyrównawczych dla uczniów wszystkich szkół w gminie. Wartość 339.444,00zł. Projekt w 100% sfinansowany ze środków UE w ramach POKL
- Projekt pn. „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Fałków” polegał na przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu wśród mieszkańców Gminy Fałków, poprzez zakup i udostępnienie 150 beneficjentom sprzętu komputerowego wraz z łączem internetowym oraz doposażenie szkół i biblioteki w sprzęt komputerowy. Wartość projektu 1.141.100,00zł Zadanie sfinansowane w 100% ze środków unijnych w ramach POIG 2007-2013

Poprawa warunków zamieszkania w podobszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia

- Droga wewnętrzna, Fałków, ul. Przyborowie (dz.ewid.nr 732, obr. Fałków) - 5x200mb, wartość: 39 378,45 zł, współfinansowanie 63,63% w ramach PROW
- Droga wewnętrzna, Fałków, ul. Leśna (dz.ewid.nr 410, obr. Fałków) - 5x430mb, wartość: 74 078,59 zł, współfinansowanie 63,63% w ramach PROW
- Droga gminna nr 318009T Olszamowice-Fałków (przez m. Sułków; dz. ewid. Nr 732/1 obr. Sułków)- 3,8x400mb, wartość: 44 392,18 zł, współfinansowanie 63,63% w ramach PROW
- Droga wewnętrzna, Kolonia Czermino (dz. ewid nr 335) – 4x140mb, wartość: 29239,56
- Remont ulicy Osnowa oraz ulicy Zasadzie, w miejscowości Czermino i Kolonia Czermino w gminie Fałków o łącznej dł 1,3km i wartości 540807,77 zł, współfinansowany w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej w wysokości 50%.
- Remont drogi przy budynku wielorodzinnym ul. Glinianki 62 w Fałkowie, wartość: 70891,92 zł, współfinansowanie po 50% z Spółdzielnią Mieszkaniową w Opocznie
- Rewitalizacja Rynku w Fałkowie. Wartość zadania 232 tys. Inwestycja została dofinansowana w 80% ze środków unijnych w ramach PORYBY
- Odnowa zabytkowego parku podworskiego w Fałkowie. W ramach prac rewitalizacyjnych wykonano nowe, oświetlone alejki parkowe, place, przy których zamontowano ławki i kosze, wykonano mini amfiteatr, dwa place zabaw, odnowiono i wyczyszczono fosę wokół ruin zamku, usunięto stare drzewa, wykonano nasadzenia i posiano trawę. Wartość inwestycji wyniosła 1 mln 57 tys. zł. w tym 500 tys. Gmina pozyskała z funduszy unijnych w ramach PROW, Oś 4 Leader – Odnowa i rozwój wsi.

Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.

- Budowa placów zabaw w 8 miejscowościach na terenie gminy Fałków: Gustawów, Wąsosz, Skórnice, Sulborowice, Turowice, Wola Szkucka, Starzechowice i Olszamowice. Zadanie o wartości 396.060,00zł zostało współfinansowane w 75% ze środków UE w ramach PROW
- Dostawa sprzętu sportowego przeznaczonego do prowadzenia zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży w okresie ferii letnich na terenie gminy Fałków, o wartości 8.115,59
- Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej wraz z trybunami w Czerminie. Wartość zadania 319.431,00 zł. NA realizację inwestycji Gmina Fałków pozyskała dofinansowanie w wysokości 207 000,00zł z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
- Dostawa wraz z montażem 7 altan dla gminy Fałków (uzupełnienie placów zabaw) o wartości 37 tys zł.
- Projekt pn. „Modernizacja oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych w Gminie Fałków” polegający na doposażeniu sal przedszkolnych o wartości 174.280,00zł w 100% został sfinansowany ze środków UE w ramach POKL 2007-2013
- Budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej, wraz z bieżnią i trybunami w Fałkowie. Wartość robót wyniosła 553 tys. Inwestycja została dofinansowana w 80% ze środków unijnych w ramach PORYBY

Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.

- Budowa systemu kanalizacji sanitarnej w Woli Szkuckiej o długości 5 km. Wartość zadania 1.677.000,00zł. Inwestycja została współfinansowana w 60% w ramach RPOWŚ 2007-2013

- Kanalizacja sanitarna gminy Fałków - budowa oczyszczalni ścieków 2 x 300 m³ oraz kanalizacji sanitarnej wraz z urządzeniami, obiektami i infrastrukturą techniczną - część 2. W ramach tego projektu wykonano 30 km sieci kanalizacji sanitarnej w części Fałkowa, Skórnicach, Czerminie, Kolonii-Czerminie i Olszawowicach. Wartość projektu 8.888.800,00zł. Na realizację tej inwestycji Gmina Fałków pozyskała dofinansowanie wynoszące 60% kosztów kwalifikowanych(kwoty netto)
- Rozbudowa oczyszczalni ścieków o kolejny reaktor. Wartość zadania 1.310.100,02zł. Inwestycja została współfinansowania w 60% w ramach RPOWŚ 2007-2013
- Budowa sieci kanalizacyjnej obejmującą ulice w Fałkowie: Modrzewiową, Akacjową, Lipową, Wierzbową, Glinianki, Zamkową i część ul. Przedborskiej o łącznej długości około 5 km. Wartość zadania 1 mln 891 tys.zł. Na realizację inwestycji Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 1 mln 153 tys zł ze środków unijnych w ramach z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- Budowa oczyszczalni ścieków o wydajności 300m³/d wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej dł. 2,8km doprowadzającej ścieki do oczyszczalni z ulic: Witosa, Sadowej, Leśnej i budownictwa wielorodzinnego (bloki przy ul. Zamkowej) w Fałkowie.
- Modernizacja pokrycia dachowego na budynku Szkoły Podstawowej i sali gimnastycznej w Czerminie. Koszt około 200tys. zł. przy dofinansowaniu środkami z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

5 Komplementarność źródeł finansowania

Projekty rewitalizacyjne, będą realizowane z różnych źródeł (EFRR, EFS i Funduszu Spójności z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania) jak również środków własnych gminy, środków prywatnych. Źródła finansowania opisano szerzej w pkt. 9 Indyktywne ramy finansowe.

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	11 010 000 zł	1 399 555 zł	0 zł	6 340 445 zł	958 000 zł	2 312 000 zł
Projekty uzupełniające	5 330 000,00 zł	626 500,00 zł	0,00 zł	3 480 000,00 zł	580 000,00 zł	643 500,00 zł
RAZEM	16 340 000,00 zł	2 026 055,00 zł	0,00 zł	9 820 445,00 zł	1 538 000,00 zł	2 955 500,00 zł
%	100%	12,4%	0,0%	60,1%	9,4%	18,1%

Jak pokazują powyższe wyliczenia – montaż finansowany w ramach Programu Rewitalizacji jest różnorodny:

- 12,4% stanowi wkład Gminy Fałków
- 0,0% innych JST,
- 60,1% dotacje z UE,
- 9,4% środki krajowe,
- 18,1% środki prywatne i granty od różnych organizacji pozarządowych w tym spółdzielnia mieszkaniowa

11 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł

Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 1 Fałków

PROJEKTY PODSTAWOWE - FAŁKÓW								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	11 930 000 zł	1 517 000 zł	100 000 zł	8 055 000 zł	644 000 zł	1 614 000 zł	
	%	100%	13%	1%	68%	5%	14%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	AKTYWNY SENIOR – aktywizacja i integracja osób starszych	120 000 zł	-	-	-	-	120 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (wartość dof. do 200 000 zł), Fundusz Szwajcarski, Narodowy Bank Polski itp..
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	320 000 zł	48 000 zł	-	160 000 zł	64 000 zł	48 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, środki z PUP, PEFRON itp..
3.	Organizacja zajęć dodatkowych (pozaekcyjnych) dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym	960 000 zł	144 000 zł	-	720 000 zł	-	96 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych, Poddziałania 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

4.	Organizacja zajęć/wydarzeń kulturalnych w szkołach, bibliotece, w Domu Ludowym i Parku Podworskim w Fałkowie	500 000 zł	125 000 zł	-	175 000 zł	50 000 zł	150 000 zł	Zakłada się finansowanie przedsięwzięć z różnych źródeł m.in. dofinansowania LGD
Razem sfera społeczna		1 900 000 zł	317 000 zł	0 zł	1 055 000 zł	114 000 zł	414 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Zagospodarowanie/uporządkowanie terenu targowiska w Fałkowie wraz z modernizacją budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej	300 000 zł	45 000 zł	-	255 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
6.	Modernizacja terenu i budynków po Kółku Rolniczym w Fałkowie na cele społeczno-gospodarcze	300 000 zł	45 000 zł	-	255 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
7.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji	2 000 000 zł			400 000 zł	400 000 zł	1 200 000 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, dotacji z ARiMR, PUP, LGD i inne.
Razem sfera gospodarcza		2 600 000 zł	90 000 zł	0 zł	910 000 zł	400 000 zł	1 200 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
8.	Gmina bez azbestu – demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z obszarów rewitalizacji	130 000 zł	65 000 zł	-	-	65 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
9.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł	25 000 zł	-	-	25 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
Razem sfera środowiskowa		180 000 zł	90 000 zł	0 zł	0 zł	90 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
10.	Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej na terenie sołectwa	400 000 zł	60 000 zł	-	300 000 zł	40 000 zł	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki LGD, środki własne
11.	Zwiększenie dostępu do kultury poprzez modernizację strażnicy OSP oraz Domu Ludowego	300 000 zł	45 000 zł	-	255 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, działanie 4.4 achowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, środki własne
12.	Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna poprzez wdrażanie programów profilaktycznych	250 000 zł	37 500 zł	-	212 500 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna, środki własne
13.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	500 000 zł	75 000 zł	-	425 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki własne
14.	Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji	1 000 000 zł	150 000 zł	100 000 zł	750 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z PROW 2014-2020 (63,63% dofinansowania), 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, środki własne
15.	Zakup pomocy dydaktycznych dla nauczycieli i uczniów	200 000 zł	30 000 zł	-	170 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
16.	Budowa siłowni zewnętrznej w Parku Podworskim w Fałkowie	200 000 zł	30 000 zł	-	170 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

17.	Poprawa estetyki przestrzennej osiedla spółdzielni mieszkaniowej	650 000 zł	130 000 zł	-	520 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	3 500 000 zł	557 500 zł	100 000 zł	2 802 500 zł	40 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
18.	Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE	1 000 000 zł	100 000 zł	-	900 000 zł	-	-	Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
19.	Poprawa techniczna i zmiana funkcji przemysłowego budynku byłej „spawalni” przy Bibliotece	50 000 zł	7 500 zł		42 500 zł			Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
20.	Poprawa bezpieczeństwa na terenie rewitalizacji poprzez montaż monitoringu	200 000 zł	30 000 zł		170 000 zł			Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
21.	Poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematyczno-przyrodniczych w placówkach oświatowych Gminy Fałków	1 000 000 zł	250 000 zł		750 000 zł			Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

22.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Fałków	1 500 000 zł	75 000 zł		1 425 000 zł			Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
Razem sfera techniczna		3 750 000 zł	462 500 zł	0 zł	3 287 500 zł	0 zł	0 zł	

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH OBSZAR 1 Fałków

Wyszczególnienie	Wartość projekt	Źródła finansowania				
		Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	11 930 000 zł	1 517 000 zł	100 000 zł	8 055 000 zł	644 000 zł	1 614 000 zł
Projekty uzupełniające	3 640 000 zł	560 000 zł	0 zł	2 374 000 zł	372 000 zł	334 000 zł
RAZEM	15 570 000 zł	2 077 000 zł	100 000 zł	10 429 000 zł	1 016 000 zł	1 948 000 zł
%	100,0%	13,3%	0,6%	67,0%	6,5%	12,5%

Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 2 Czermino - Kolonia

PROJEKTY PODSTAWOWE - CZERMNO - KOLONIA								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	1 830 000 zł	227 555 zł	0 zł	640 445 zł	314 000 zł	648 000 zł	
	%	100%	12,4%	0%	35,0%	17,2%	35,4%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych	80 000 zł	-	-	-	-	80 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak:

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

								Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (wartość dofinansowania do 200 000 zł), Funduszu Szwajcarskiego, Narodowy Bank Polski itp..
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	120 000 zł	18 000 zł	-	60 000 zł	24 000 zł	18 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, środki z PUP, PEFRON itp..
	Razem sfera społeczna	200 000 zł	18 000 zł	0 zł	60 000 zł	24 000 zł	98 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na podobszarze rewitalizacji	1 000 000 zł			250 000 zł	200 000 zł	550 000 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, dotacji z ARiMR, PUP, LGD i inne.
	Razem sfera gospodarcza	1 000 000 zł	0 zł	0 zł	250 000 zł	200 000 zł	550 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	Gmina bez azbestu - demontaż i bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z podobszaru rewitalizacji	130 000 zł	65 000 zł	-	-	65 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
5.	Edukacja ekologiczna	50 000 zł	25 000 zł	-	-	25 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, środki własne
	Razem sfera środowiskowa	180 000 zł	90 000 zł	0 zł	0 zł	90 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
6.	Poprawa estetyki sołectwa i funkcjonalności przestrzeni publicznej	150 000 zł	54 555 zł	-	95 445 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z PROW 2014-2020 (63,63% dofinansowania), środki własne

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	150 000 zł	54 555 zł	0 zł	95 445 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
7.	Modernizacja i termomodernizacja budynku OSP	300 000 zł	65 000 zł	-	235 000 zł	-	-	Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera techniczna	300 000 zł	65 000 zł	0 zł	235 000 zł	0 zł	0 zł	

PROJEKTY UZUPEŁNIAJACE - Czeremo-Kolonia								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	830 000,00 zł	76 500,00 zł	0,00 zł	480 000,00 zł	120 000,00 zł	153 500,00 zł	
	%	100%	9,2%	0%	57,8%	14,5%	18,5%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Wspieranie organizacji pozarządowych	30000	9 000 zł	-	-	-	21 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: FIO, LGD, środków własnych gminy itp..
	Razem sfera społeczna	30 000 zł	9 000 zł	0 zł	0 zł	0 zł	21 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
2.	Powstawanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych na podobszarze rewitalizacji	50 000,00 zł	-	-	10 000,00 zł	10 000,00 zł	30 000,00 zł	Zakłada się 40% dofinansowania w ramach dotacji z ARiMR, LGD, PUP
	Razem sfera gospodarcza	50 000 zł	0 zł	0 zł	10 000 zł	10 000 zł	30 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

3.	EWE i OZE na budynkach prywatnych	200 000,00 zł	-	-	-	100 000 zł	100 000,00	Zakłada się dofinansowanie 50% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
4.	Wymiana (na bardziej ekologiczne) i budowa oświetlenia ulicznego	500 000,00 zł	50 000 zł	-	450 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie z działania 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera środowiskowa	700 000,00 zł	50 000,00 zł	0,00 zł	450 000,00 zł	100 000,00 zł	100 000,00 zł	

Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na podobszarze rewitalizacji	50 000,00 zł	17 500 zł		20 000 zł	10 000 zł	2 500 zł	Zakłada się sfinansowanie w części z dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne
	Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	50 000 zł	17 500 zł	0 zł	20 000 zł	10 000 zł	2 500 zł	

Projekty ze sfery technicznej

	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem sfera techniczna	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł	

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH PODOBSZAR 2 Kolonia Czeremno

Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	1 830 000 zł	227 555 zł	0 zł	640 445 zł	314 000 zł	648 000 zł
Projekty uzupełniające	830 000,00 zł	76 500,00 zł	0,00 zł	480 000,00 zł	120 000,00 zł	153 500,00 zł
RAZEM	2 660 000,00 zł	304 055,00 zł	0,00 zł	1 120 445,00 zł	434 000,00 zł	801 500,00 zł

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

%	100,0%	11,4%	0,0%	42,1%	16,3%	30,1%
---	--------	-------	------	-------	-------	-------

Lista projektów podstawowych i uzupełniających – podobszar rewitalizacji nr 3 Czeremno

PROJEKTY PODSTAWOWE - CZERMNO								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	Podsumowanie	1 900 000 zł	263 000 zł	0 zł	1 515 000 zł	24 000 zł	98 000 zł	
	%	100%	14%	0%	80%	1%	5%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	AKTYWNY SENIOR - aktywizacja i integracja osób starszych	80 000 zł	-	-	-	-	80 000 zł	Zakłada się dofinansowanie z środków pochodzących z takich programów jak: Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych (wartość dof. do 200 000 zł), Fundusz Szwajcarski, Narodowy Bank Polski itp..
2.	Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	120 000 zł	18 000 zł	-	60 000 zł	24 000 zł	18 000 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie, środki z PUP, PEFRON itp..
	Razem sfera społeczna	200 000 zł	18 000 zł	0 zł	60 000 zł	24 000 zł	98 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków na lata 2016-2023

3.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Fałków	900 000 zł	45 000 zł	-	855 000 zł	-	-	Zakłada się 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	Razem sfera środowiskowa	900 000 zł	45 000 zł	0 zł	855 000 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery technicznej								
	Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Fałków	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	Poprawa dostępu do infrastruktury sportowej i pracowni matematyczno-przyrodniczych w placówkach oświatowych Gminy Fałków	800 000 zł	200 000 zł	-	600 000 zł	-	-	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
	Razem sfera techniczna	800 000 zł	200 000 zł	0 zł	600 000 zł	0 zł	0 zł	

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH OBSZAR 3Czermno

Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Fałków	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	1 900 000 zł	263 000 zł	0 zł	1 515 000 zł	24 000 zł	98 000 zł
RAZEM	1 900 000 zł	263 000 zł	0 zł	1 515 000 zł	24 000 zł	98 000 zł
%	100,0%	13,8%	0,0%	79,7%	1,3%	5,2%

12 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

W ramach rewitalizacji stosowane są następujące mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji:

- spotkania z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi,
- informacje na sesjach Rady Gminy,
- strona internetowa Gminy Fałków – zakładka „Rewitalizacja”,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji.

a) Kluczowi interesariusze rewitalizacji

- mieszkańcy sołectwa Fałków,
- mieszkańcy sołectwa Cermno - Kolonia,
- przedsiębiorcy działający lub planujący działać na terenie sołectwa Fałków, Cermno Kolonia
- organizacja pozarządowe i grupy nieformalne działający lub planujący działać na terenie sołectwa Fałków, Cermno - Kolonia,
- Urząd Gminy w Fałkowie i jednostki organizacyjne Gminy Fałków,
- Starostwo Powiatowe w Końskich i jednostki organizacyjne Powiatu Koneckiego np. Powiatowy Zarząd Dróg,
- Samorząd Województwa Świętokrzyskiego i jego jednostki organizacyjne.

b) narzędzia partycypacji oraz sposób zaangażowania interesariuszy na każdym etapie realizacji Programu

Etap 1 – diagnozowanie

- seria spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami i innymi interesariuszami rewitalizacji m.in. z organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami,
- opublikowanie Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych na www Gminy Fałków,
- spotkania komitetu ds. rewitalizacji.

Etap 2 – programowanie

- w ramach 2 etapu rewitalizacji ogłoszono nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zamieszczono na stronie www cały dokument do konsultacji,
- spotkania komitetu ds. rewitalizacji,
- spotkania z mieszkańcami.

Etap 3 – wdrażanie

Narzędzia partycypacji, które będą stosowane na etapie wdrażania Programu:

- spotkania otwarte z mieszkańcami i interesariuszami podobszarów rewitalizacji,
- prezentacja realizacji zadań rewitalizacyjnych na sesji Rady Gminy,
- ankiety,
- publikacje koncepcji architektonicznych na www do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji (realizacja zasady partnerstwa),

Etap 4 – monitorowanie

- przyjmowanie sprawozdań z realizacji Programu – Rada Gminy,
- publikacja na www sprawozdań z realizacji Programu,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji – ocena jak wdrażane są poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Komunikacja z interesariuszami za pomocą strony internetowej

Wszelkie informacje dotyczące procesu rewitalizacji są upubliczniane na stronie internetowej Gminy Fałków w specjalnie utworzonej zakładce „Rewitalizacja”

<http://www.falkow.pl/index.php?id=272>

a) ukierunkowanie Programu na dojrzałe formy partycypacji

Komitety Rewitalizacji

Na potrzeby opracowania i wdrażania Programu został utworzony Komitet Rewitalizacji Gminy Fałków powołany zarządzeniem Wójta. Nabór osób do Komitetu miał charakter otwarty, ogłoszenie w tej sprawie zostało opublikowane na stronie internetowej gminy w dniu 6 czerwca 2016r.

Konsultacje dokumentu

W ramach tworzenia Programu Rewitalizacji odbyły się następujące rodzaje konsultacji społecznych:

- ✓ Wykorzystanie formularza ankietowego (zgłaszania uwag w przypadku etapów 1 i 3) oraz fiszki rewitalizacyjnej (etap 2) opublikowanych na stronie internetowej Gminy Fałków:

Etap	Element konsultacji	Termin konsultacji	Komentarz
1	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych	15.07.2016-29.07.2016.	Brak zgłoszonych uwag
2	Nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych	05-19.08.2016r.	Brak zgłoszeń
3	Program Rewitalizacji	27.10.2016-15.11.2016	Brak uwag

- ✓ Spotkania z interesariuszami rewitalizacji, które odbyły się w trakcie tworzenia Programu Rewitalizacji.

13 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

a) Osadzenie rewitalizacji w systemie zarządzania gminą

Inicjatorem rewitalizacji na terenie gminy Fałków była Rada Gminy, która podjęła 29 kwietnia 2016r. odpowiednią uchwałę inicjującą cały proces.

UCHWAŁA NR XIV/118/2016
RADY GMINY FAŁKÓW
z dnia 29 kwietnia 2016
w sprawie przystąpienia do sporządzenia
„Programu Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 i 6a ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku poz. 1515 z późn. zm.) w związku z art. 52 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 roku poz. 1777) Rada Gminy Fałków uchwała, co następuje:

§ 1.

Przystępuje do sporządzenia „Programu Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023” jako programu wieloletniego.

§ 2.

Zakres opracowania obejmuje:

- ustalenie uwarunkowań i wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji,
- opracowanie programu i przygotowanie uchwały w sprawie jego przyjęcia,
- skorelowanie przedsięwzięć realizacyjnych w ramach projektów rewitalizacji z Wieloletnim Programem Inwestycyjnym.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Fałków.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Anna Włata

Program Rewitalizacji dla Gminy Fałków przyjęty zostanie w drodze uchwały Rady Gminy w Fałkowie. W tym samym trybie będzie odbywała się jego ewentualna aktualizacja, gdyż Program posiada formułę otwartą. W drodze aktualizacji będą pojawiały się nowe projekty, zgłaszane przez interesariuszy rewitalizacji (m.in. władze lokalne, partnerzy społeczni i gospodarczy, czy też mieszkańcy podobszarów rewitalizacji). Do Programu rewitalizacji będą wprowadzane te projekty, dla których:

- lokalizacja jest zgodna z obszarami wytypowanymi w ramach programu do rewitalizacji,

- określono nazwę i zakres przedsięwzięcia oraz oczekiwane rezultaty uzasadniające znaczenie projektu dla rozwoju podobszarów rewitalizacji,
- określono harmonogram realizacji projektu,
- określono orientacyjne koszty realizacji projektu oraz wskazano potencjalne źródła finansowania,
- wskazano podmiot odpowiedzialny za jego realizację oraz partnerów projektu (jeśli dotyczy),
- zadania przewidziane do realizacji w okresie 2016-2023.

Do zadań Gminy należeć będzie:

- przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie planowanych inwestycji, dla których beneficjentem będzie Gmina Fałków,
- realizację działań przewidzianych w programie w zakresie przygotowania:
 - ✓ dokumentacji projektowej i przetargowej,
 - ✓ analiz, kosztorysów, studiów wykonalności, raportów oddziaływania na środowisko,
 - ✓ dokumentacji bieżącej,
 - ✓ nadzór nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wykonywania zleconych inwestycji,
 - ✓ sprawozdań, raportów, itp.,
- monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji programu,
- promocja programu, informowanie o współfinansowaniu projektów ze środków zewnętrznych.

Projekty zgłoszone do Programu Rewitalizacji będą realizowane i wdrażane w określonej hierarchii zadań, zależnie od postanowień Rady Gminy w Fałkowie, uregulowaniami budżetowymi (zachowaniem płynności finansowej gminy) oraz terminami określonymi przez instytucje zarządzające i wdrażające Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego, PROW, itp. Każdy projekt umieszczony w Programie będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy. Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za wdrażanie Programu Rewitalizacji będzie Wójt Gminy Fałków. W celu opracowania i wdrożenia Programu Wójt w drodze zarządzenia powołał zespół zadaniowy do spraw rewitalizacji (złożony z pracowników gminy) i Komitet rewitalizacyjny (złożony z interesariuszy rewitalizacji).

b) Koordynator działań rewitalizacyjnych, czyli o zadaniach Zespołu ds. rewitalizacji

- przygotowanie wniosków o dofinansowanie projektów,
- nadzorowanie i wdrażanie projektów rewitalizacji,
- przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu,
- przygotowanie wniosku o zmianę Programu,
- gromadzenie, dostarczanie i analiza danych,
- współpraca z firmą zewnętrzną w zakresie prac związanych z przygotowaniem projektu Programu,
- identyfikacja problemów, wskazywanie możliwości eliminacji przeszkód w realizacji zadań,
- współpraca przy wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych,
- upowszechnianie informacji o Programie za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy oraz prasy lokalnej.

To Przewodniczący Zespołu ds. rewitalizacji pełni formalnie funkcję Pełnomocnika rewitalizacji.

c) Sposób realizacji zasady partnerstwa, czyli o współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym

Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na zdegradowanych obszarach gminy Fałków będzie realizowane na zasadzie współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym. Współpraca międzysektorowa w realizacji projektów rewitalizacyjnych odbywać się będzie w oparciu o następujące zasady:

- partnerstwa - co oznacza, że instytucje, uczestniczą w rozwiązywaniu problemów na zdegradowanych terenach, współdziałają z gminą przy wykonywaniu zadań,
- efektywności - polega na wspólnym dążeniu gminy i instytucji biorących udział we wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań/projektów,
- suwerenności stron - co oznacza, że gmina i instytucje realizując/współrealizujące działania/projekty zachowują autonomię i niezależność względem siebie i są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami.
- jawności - zgodnie, z którą Gmina Fałków udostępni organizacjom sektora pozarządowego i innym podmiotom wszelkie niezbędne informacje o celach i priorytetach realizowanych zadań oraz środkach dostępnych na ich realizację.

Partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego, oprócz wspólnego celu, jakim jest wyprowadzenie zdegradowanych obszarów z sytuacji kryzysowej, ma określone podstawowe zasady stanowiące fundament wspólnych działań:

- respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu,
- przejrzystość podejmowanych działań,
- otwarty dialog z mieszkańcami gminy.

Współpraca pomiędzy Partnerami Programu Rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji oraz społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach kilku wspólnych i spójnych projektów akceptowanych i wspieranych przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do rozwiązywania problemów.

W ramach Programu Rewitalizacji Gminy Fałków powołany został Komitet rewitalizacyjny, który łączy w/w sektory. Program jest ukierunkowany na dojrzałe formy partycypacji, tj. oprócz informowania i konsultacji społecznych wskazuje na zastosowanie innych zaawansowanych metod partycypacji (współdecydowanie, kontrola obywatelska). To co istotne Komitet Rewitalizacyjny został powołany w formule otartej (ogłoszenie o naborze interesariuszy rewitalizacji do Komitetu zostało opublikowanego na www.gmina-falkow.pl) poprzez zaproszenie do jego prac wszystkich interesariuszy rewitalizacji. **To m.in. poprzez działalność Komitetu Rewitalizacji realizowana jest formuła partnerstwa w systemie zarządzania Programem.**

d) aspekty środowiskowe we wdrażaniu Programu Rewitalizacji

Gmina Fałków będzie realizować inwestycje z poszanowaniem środowiska naturalnego. Podczas realizacji poszczególnych inwestycji przestrzegane będą m.in.

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,

- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (ze zmianami),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych.
- Uchwały nr XLIX/885/14 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- Uchwała Nr XLIX/885/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

W trakcie realizacji zadań dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymagania ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami

i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzieciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Fałków przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie miała na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenia prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitolog zabezpieczy miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu⁶. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu⁷. Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

⁶ Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

⁷ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

14 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

a) Odniesienie monitoringu do celów rewitalizacji (system kwantyfikowalnych i mierzalnych wskaźników)

Monitoring Programu dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji. Monitoring ma służyć:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych,
- weryfikacji zgodności osiąganych produktów, rezultatów i osiągnięć z założonymi celami,
- ocenie efektywności wykorzystaniu posiadanych środków pieniężnych,
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje zwłaszcza terminowość ich zakończenia.

Podstawę systemu monitoringu i ewaluacji realizacji niniejszego programu stanowi zbiór wskaźników określanych każdorazowo dla zdefiniowanych celów operacyjnych oraz poszczególnych projektów, na który składają się:

- wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg, liczba budynków poddanych renowacji, liczba firm, które otrzymały pomoc, liczba zorganizowanych szkoleń, itp.,
- wskaźniki rezultatu – odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu/projektu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Wskaźniki rezultatu mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie nakładów na bieżące remonty nawierzchni np. w %, itp.). Dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu. Wskaźniki rezultatu mierzy się jako wyraz zmiany w porównaniu z rokiem bazowym.

Wskaźniki monitorowane w trakcie wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023

l.p.	Cel główny	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	j.m.	Wartość początkowa dzień 31.12.2015r	Tendencja/wartość docelowa
Sfera społeczna	Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację, poprawę zatrudnienia.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Dane GOPS	osoba	101	↓
		Liczba osób którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	Dane GOPS	osoba	83	↓
		Liczba osób którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby	Dane GOPS	osoba	35	↓

		Liczba osób zarejestrowanych w PUP	Dane PUP	osoba	80	↓
		Liczba popełnionych przestępstw i wykroczeń	Dane z Policji	Szt.	85	↓
Sfera gospodarcza	Rozwój przedsiębiorczości na podobozarach rewitalizacji.	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych w rejestrze REGON	Dane GUS	szt.	52	↑
		Liczba nowo powstałych działalności gospodarczych	Dane GUS	szt.	7	↑
Sfera środowiskowa	Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych.	Ilość azbestu pozostająca do utylizacji	Dane własne Gminy Fałków	kg	519 770,63	↓
		Liczba zorganizowanych wydarzeń, akcji ekologicznych	Dane własne Gminy Fałków	Szt.	0	8
Sfera funkcjonalno – przestrzenna	Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych w tym usług edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych.	Zwiększenie dostępu do obiektów kultury – liczba doposażonych zmodernizowanych obiektów	Dane własne Gminy Fałków	szt.		2
		Zwiększenie dostępu do infrastruktury sportowej	Dane własne Gminy Fałków	dziecko		2
Sfera techniczna	Poprawa warunków zamieszkania w podobozarce rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia	Liczba obiektów poddanych modernizacji i termomodernizacji	Dane własne Gminy Fałków	szt.	0	2
Wskaźnik ogólny		Obszar objęty procesem rewitalizacji	Dane własne Gminy Fałków	km ²	0	

b) Procedura ewaluacji

Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów podobszarów rewitalizacji z jednoczesnym uwzględnieniem wizji rewitalizacji i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Programie. Rada Gminy oceniając realizację Programu będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- skuteczność – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Programu zostały osiągnięte,
- efektywność – kryterium, które pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” Programu,
- użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Programu odpowiada potrzebom grupy docelowej,
- trafność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do podobszaru rewitalizowanego,
- trwałość – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu będą trwać po jego zakończeniu.

Rola Rady Gminy – ocena skuteczności działań

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Funkcję instytucji monitorującej wdrażania Programu będzie pełnić Rada Gminy. Co najmniej raz w roku analizowane będą postępy w realizacji Programu Rewitalizacji. Rada Gminy, jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- akceptację rocznych sprawozdań z realizacji Programu, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
- analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Programu Rewitalizacji,
- aktualizację Programu Rewitalizacji,
- uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Rola Komitetu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotwórczo-doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Programu Rewitalizacji Gminy Fałków na lata 2016-2023 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji. Szczegółowe zadania:

- opiniowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu po przygotowaniu ich przez Zespół ds. rewitalizacji, a przed przyjęciem ich przez Radę Gminy,
- opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian Programie,
- zachęcanie interesariuszy rewitalizacji do włączenia się do opracowywania i realizacji Programu,
- upowszechnianie informacji o Programie wśród interesariuszy rewitalizacji.

c) Opis systemu aktualizacji programu z uwzględnieniem zasady partnerstwa

Program Rewitalizacji stanowi dokument otwarty. Poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby na uzasadnione wnioski interesariuszy rewitalizacji. Aktualizacja dokumentu nastąpi także w przypadku zmiany uwarunkowań, wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów i propozycji projektów mających je rozwiązać. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami. Przesłankami zmian niniejszego Programu mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących na terenach rewitalizacji podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych lub

poszczególnych mieszkańców. Zmiana działań lub priorytetów, o których mowa w niniejszym dokumencie, jak również ich uszczegółowienie i uzupełnienie, może nastąpić w trakcie realizacji Programu, w szczególności po przyjęciu uchwały budżetowej na kolejny rok budżetowy, określającej zadania inwestycyjne lub innych programów, w szczególności Wieloletniego Planu Inwestycyjnego lub uchwał intencyjnych. Powołany zespół do spraw rewitalizacji i Komitet Rewitalizacji będzie monitorował przebieg realizacji zadań zawartych w Programie oraz interweniował w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania i w razie potrzeby przedstawiał (za pośrednictwem Wójta) Radzie Gminy propozycje zmiany Programu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Cele komunikacji związanej z opracowywaniem i wdrażaniem Programu

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest zapewnienie wyczerpującej i zrozumiałej informacji oraz takich dróg jej obiegu, żeby uzyskać partycypację społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywny udział w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu.

Komunikacja społeczna ma zapewnić interesariuszom Programu:

- dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzić ich do wyrażania własnych opinii,
- nawiązać porozumienie pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji a zespołem zadaniowym/ Komitetem Rewitalizacji.

Informowanie w procesie komunikacji społecznej ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w Fałkowie w latach 2013-2015	17
Tabela 2: Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w latach 2013-2015 w podziale na sołectwa	20
Tabela 3: Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2013-2015 z podziałem na sołectwa	21
Tabela 4: Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych, celowych w poszczególnych sołectwach Gminy Fałków w latach 2013-2015	23
Tabela 5 Analiza zasiłków stałych, okresowych i celowych przyznanych przez GOPS w 2015r. do ogółu korzystających i ogółu mieszkańców sołectwa	24
Tabela 6: Liczba rodzin korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezrobocia w latach 2013-2015	25
Tabela 7: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu ubóstwa w latach 2013-2015	26
Tabela 8: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu niepełnosprawności w latach 2013-2015	27
Tabela 9: Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2013-2015	28
Tabela 10 Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2015	29
Tabela 11 Liczba osób korzystająca z zasiłków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z powodu alkoholizmu w latach 2013-2015	30
Tabela 12 Podsumowanie liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Fałków w latach 2013-2015	30
Tabela 13 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2013	32
Tabela 14 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2014	34
Tabela 15 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2015	36
Tabela 16: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców do 17 roku życia do ogółu mieszkańców sołectwa	38
Tabela 17: Analiza liczby mieszkańców powyżej 60/65 r.ż. do ogółu mieszkańców sołectwa w latach 2013-2015	38
Tabela 18: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015	39
Tabela 19: Liczba bezrobotnych w Gminie Fałków z podziałem na sołectwa w latach 2013-2015	40
Tabela 20 Bezrobocie rejestrowane w poszczególnych miejscowościach z zaznaczeniem liczby kobiet	40
Tabela 21 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci	42
Tabela 22 Liczba przestępstw na terenie Gminy Fałków w latach 2012-2015	43
Tabela 23 Sołectwa najbardziej zagrożone przestępczością na terenie Gminy Fałków	44
Tabela 24 Mandaty karne, które zostały nałożone w 2015r. na sprawców z podziałem na sołectwa ..	44
Tabela 25 Wykroczenia odnotowane w Gminie Fałków z podziałem na sołectwa w latach 2012-2015	45
Tabela 26 Organizacja pozarządowe zarejestrowane na terenie Gminy Fałków	46
Tabela 27 Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej według wieku i rodzaju wykonywanego zajęcia za rok 2015	47
Tabela 28: Inwentaryzacja azbestu na terenie Gminy Fałków w podziale na sołectwa	47
Tabela 29 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych miejscowościach gminy Fałków,	48
Tabela 30 Pomniki przyrody na terenie Gminy Fałków	52
Tabela 31 Użytki ekologiczne na terenie gminy Fałków wg stanu na 10.12.2014r.	54

Tabela 32 liczba zarejestrowanych firm w Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (CEiDG)	59
Tabela 33 Liczba nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON	60
Tabela 34 Wskaźniki zwodociągowania Gminy Fałków	61
Tabela 35 Wskaźniki skanalizowania Gminy Fałków	61
Tabela 36 Analiza sołectw pod kątem posiadanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazu ziemnego	62
Tabela 37 Analiza dostępu poszczególnych sołectw do infrastruktury sportowej	63
Tabela 38 Dostęp do infrastruktury społeczno-kulturalnej w poszczególnych sołectwach gminy Fałków	65
Tabela 39 Wykaz zabytków na terenie Gminy Fałków wpisanych do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Świętokrzyskiego	66
Tabela 40 Liczba uczniów w poszczególnych szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2015/2016..	68
Tabela 41 Podsumowanie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Fałków – wyznaczenie podobszarów zdegradowanych.....	70
Tabela 42 Podsumowanie negatywnych zjawisk na terenie Gminy Fałków – wyznaczenie podobszarów zdegradowanych.....	70
Tabela 43 Wyznaczenie podobszarów rewitalizacji – delimitacja ze względu na ograniczenie liczby mieszkańców	72
Tabela 44 Azbest pozostający do utylizacji w poszczególnych.....	85
Tabela 45 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit liczby mieszkańców	92

Spis map

Mapa nr 1 Lokalizacja Gminy Fałków na tle Polski i województwa świętokrzyskiego	6
Mapa nr 2 Gmina Fałków i jej położenie na tle województwa	8
Mapa nr 3: Gmina Fałków na tle Powiatu Koneckiego	12
Mapa nr 4 Gmina Fałków na tle Województwa Świętokrzyskiego	13
Mapa nr 5 Obszar realizacji inwestycji	19
Mapa nr 6 Obszary gminy na których występuje azbest.....	50
Mapa nr 7 Obszary chronione na terenie Gminy Fałków.....	52
Mapa nr 8: Obszary zagrożenia powodziowego na terenie gminy Fałków	58
Mapa nr 9 Podobszary zdegradowane na tle gminy Fałków, źródło: opracowanie własne na podstawie http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/	71
Mapa nr 10 Azbest na terenie sołectwa Fałków	76
Mapa nr 11 Obszary cenne przyrodniczo na podobszarze rewitalizacji nr 1 – sołectwo Fałków, źródło: http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/	77
Mapa nr 12 Azbest pozostający do utylizacji na terenie sołectwa Cermno Kolonia	85
Mapa nr 13 Obszary cenne przyrodniczo na podobszarze rewitalizacji nr 2 – sołectwo Cermno-Kolonia, źródło: http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/	87
Mapa nr 14 Podobszar rewitalizacji Cermno – Kolonia	94
Mapa nr 15 Podobszary rewitalizacji – gmina Fałków źródło: opracowanie własne na podstawie http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/	97

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Bocian czarny i orzeł bielik Źródło: wikipedia	51
Zdjęcie 2 Gmina Fałków – kompleks szkolny „z lotu ptaka”. Źródło: www.falkow.pl	58
Zdjęcie 3 Zajazd Podzamcze w Fałkowie. Źródło: www.konskie.travel.pl	60
Zdjęcie 4 Ruiny dworu obronnego (zamku) w Fałkowie. Źródło: www.polskaniezwykla.pl	67